

ZA VSAKDANJO RABO...

Varno čez često – V septembrskih dneh bodo nekajkrat na dan prehodi čez ceste ob šolah polni otrok, ki bodo hiteli v šolo ali iz šole. Vozniki, ustavljajte pred prehodi, nikoli se ne mudi tako, da ne bi nekaj hipov utegnili počakati in omogočiti varen prehod otrokom, pa tudi odraslim! Naj bo noga le rahlo na pedalu za plin, ko se peljete po ulici, kjer so pogosti prehodi za pešce. Ne tako redke nesreče na prehodih kažejo, da vozniki prehode, kjer imajo pešci prednost, še kaj slabo upoštevajo. – (L. M.)

Leto XXXIV. Številka 66

Ustanovitelji: obšolska konferenca SZDL, Zveza učiteljev, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin – Izdaja: Časopisno podjetje Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavac – Odgovorni urednik v. d. Jože Košnjek

GLAS

Kranj, petek, 28. 8. 1981

Cena: 7 din

Liet izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1968 kot poltednik, od januarja 1980 trikrat tedensko, od januarja 1984 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

V SREDISCU POZORNOSTI

Stopnica v novo šolo

Začetek šolskega leta bo letos v Sloveniji obeležil pomemben dogodek – prehod v usmerjeno izobraževanje. Po večletnih pripravah so namreč speljane vse osnove za temeljito reformo srednjega šolstva, ki se je že dolgo kazala kot nujna. Dosedanja organizacija srednjega šolstva namreč ni zagotavljala enakovrednih možnosti vsem. Sedanjemu sistemu smo očitali, da se prek njega ohranja obsevanje izobrazbeno in tudi socialna struktura, da so otroci delavcev le vedno v večini na poklicnih in otroci intelektualcev na širiletnih srednjih šolah in slednji, da imajo večino tudi na univerzah. Nikakor nismo mogli biti zadovoljni z izobraževanjem odraslih, ki je bilo velikokrat tudi podcenjevano in premalo spodbujevano.

Krivi smo šolo, da ne izobražuje dovolj in tudi neustrezno za delo v materialni proizvodnji, s tem pa so se siromašile možnosti za hitrejši družbeni razvoj. Prav tako se nikakor nismo mogli več strinjati, da šolamo mladino ali zaposlene delavce predvsem za tista področja, kjer so možnosti zaposlovanja majhne ali še slabše, da jih šolamo predvsem za administrativne oziroma »pisarniške« poklice.

Zato je bila hkrati s spremenjenim učnim programom, s spremenjenimi usmeritvami, oblikovana tudi nova šolska mreža oziroma na več mest dobile šole, ki izobražujejo za delo v proizvodnji. Na voljo so družboslovne in druge usmeritve, ki so zrasle iz nekdanjih gimnazij ter ekonomske in administrativnih šol pa kaže, da bo potrebno še nekaj let, da se bomo na nove potrebe in zahteve tudi navadili.

Ob vseh teh intenzivnih pripravah na reformo srednjega šolstva pa so ostala kar nekaj v ozadju pozabljenih prizadevanj za širitev celodnevne šole. Tako se letos obseg celodnevne pouka ne bo povečal na Gorenjskem niti za en oddelek, čeprav so z razvojem celodnevne šole lahko zadovoljni le v jeseniški občini, medtem ko je Škofja Loka po vključenosti otrok v celodnevno šolo povsem na repu v Sloveniji. Najbrž niso vedno vzrok le slabe prostorske možnosti, temveč tudi premalo prizadevanj. Če bi bil prostor najmanj pogoj za kakršnekoli spremembe, bi reformo srednjega šolstva lahko praznopravno speljali le v Škofji Loki, kjer so zgradili podobno šolsko zgradbo z dijaškim domom in morda še na Jesenicah.

L. Bogataj

Še naprej omejena prodaja

Kranj – Kranjski izvršni svet je na svoji zadnji seji ta teden sklenil, da prodaja sladkorja in olja v kranjski občini še naprej ostaja omejena, torej 1 kg sladkorja in 1 liter olja pri enem nakupu. Sicer je oskrba s temi artikli v občini normalna, potrošniška mrzlca, ki je nastala zaradi novice o povečanju cen olja in sladkorja, pa je povzročila, da se je iz trgovin v shrambe potrošnikov samo od 17. avgusta popoldne pa do 18. avgusta zvečer preselilo 65 ton olja in 110 ton sladkorja, kar je pravzaprav tritedenska normalna prodaja v kranjski občini. Iz občinskih blagovnih rezerv je bilo čez dva dni dano v prodajo 30 ton sladkorja, medtem ko je olje ostalo v rezervah. Iz republiških blagovnih rezerv pa je kranjska občina prejela 120 ton sladkorja in 50 ton olja.

Ze čez dva dni po izbruhu nakupovalne mrzlice se je v kranjski občini prodaja olja in sladkorja začela umirjati, tako da množičnih nakupov ni več in da so trgovine normalno založene s tema dvema artikloma. Do začetka tega tedna je bilo skupaj v Kranju prodanih 147 ton sladkorja in 83 ton olja. V dobrem tednu dni so torej potrošniki napolnili shrambe pajmanj za mesec dni – v povprečju seveda. Komite za gospodarstvo skupščine občine Kranj bo še naprej spremljal preskrbo z oljem in sladkorjem, predlog za sprostitev prodaje teh dveh artiklov pa bo posredoval izvršnemu svetu, ko bo povsem normalizirana situacija preskrbe na tržišču.

Brigade v Sloveniji zaključujejo delo

Letos je bilo v naši republiki deset republiških in zveznih mladinskih delovnih akcij, na katerih je sodelovalo več kot 120 mladinskih delovnih brigad s preko 5 tisoč brigadirji. Mladi so na delovnih opravilih več kot 500 tisoč ur delovnih ur, ob delu pa so se izobraževali in politično usposabljali za delo v mladinski organizaciji, na voljo pa jim je bilo tudi več oblik interesnih dejavnosti.

Dosedanji rezultati kažejo, da je večina zastavljenih načrtov na vseh nerazvitih področjih, kjer so brigadirji prostovoljno pomagali razvoju, uresničenih, ponekod pa so načrtovano celo presegli.

Od delovnih brigadirjev naselij se bo večina brigadirjev slovesno poslovila že v soboto, ponekod pa bo zaključek akcij v nedeljo. V soboto, 29. avgusta, se bodo slovesno zaključile republiške akcije Kobansko, Bela Krajina, Brkini, Goričko in Istra ter zvezne na Kozjanskem, v Suhi Krajini in v Slovenskih Gorah. V nedeljo, 30. avgusta, pa se bodo brigadirji zadnjih letos zbrali na zvezni akciji v Posočju ter na republiški akciji Kras. D. Z.

KRANJ – Jugoslovanski alpski smučarji ne počivajo. Vsi se skrbno pripravljajo na novo smučarsko sezono 1981/82. Tako je tudi v jugoslovanski B vrsti. V sredo so na štiridnevne priprave v Kaprun pod vodstvom trenerja Aleša Gartnerja odpotovali člani reprezentance B. Osem članov te reprezentance bo v Kaprunu vadilo do nedelje. (-dh) – Foto: M. Ajdovec

Steza odlično prestala preskušnjo

Brdo pri Kranju – Za veliko konjeniško prireditev na novozgrajenem hipodromu 6. septembra letos, katere organizatorja sta konjeniški klub in rejni center Brdo, priprave uspešno tečejo. Pred kratkim so tekaško progo preskusili tudi prvi tekmovalci in na njej dosegli odlične kilometrske čase. Osrednja dirka bo namenjena 3 do 12-letnim kasačem na 1600 metrov dolgi progi. Na gradnji sklad za to dirko znaša 120.000 dinarjev, na njej pa bodo smeli nastopiti le kasači s kilo-

metrskim časom 1:24,5 ali bolje. Poleg te bo na sporedu še pet dirk, v odmoru med tekmami pa se bodo predstavili še »kraški biseri« – lipicanci iz Lipice.

Iz Kranja bodo na letos največjo konjeniško prireditev vozili posebni avtobusi. Za mladino od 7. do 15. leta bodo vstopnice po 20 dinarjev in za odrasle po 50. Dobite jih lahko v prodajalnah Živil v Globusu, v Britofu, na Kokrici in pri avtobusni postaji v Kranju. C. Z.

Telefoni tudi na gorenjskem območju

Področju – PTT Kranj že nekaj dni napeljuje telefonske kable na območju Jezerskega in Tržača. Ob tej priložnosti bo dobila telefonski priključek tudi marsikatera odročna hribovska kmetija, ki bi sicer zaman čakala na tovrstno povezavo s svetom. – Foto: D. Dolenc

Zadovoljstvo po prireditvi

Kranj – »Z letošnjim Gorenjskim sejmom, ki je bil končan v ponedeljek, smo lahko vsestransko zadovoljni. Doseženi so bili zadovoljivi ekonomski rezultati, prav tako pa nas presenetil izredno množičen obisk prireditve. Ocenjujemo ga na 250 tisoč, kar je eden najmanjših obiskov. Veseli nas, da med tekmovalci prireditve niso prevladovali domačini, ampak je bilo tudi ljudi iz vseh krajev Jugoslavije in iz tujine. To potrjuje, da je organizacija kranjske sejemske prireditve izredno posrečena, saj skozi meje sejišča poteka glavna kolonizacijska os, pa tudi do ostalih prireditvenih ni daleč,« je po sejmju dejal direktor Poslovnoprireditve-

nega centra Gorenjski sejem iz Kranja Franci Ekar.

Podatki povedo veliko. Merkur je, na primer, na sejmju ustvaril za dobro poljubno milijardo starih dinarjev prometa. Prodajalci kmetijske mehanizacije so sprejeli nad 300 naročil za traktorje, s takšnimi vzpodbudnimi rezultati pa se lahko pohvalijo tudi številni drugi razstavljalci. Zadovoljnih obrazov so tudi gostinci. Še posebej razveseljeval je bil večerni obisk. Zadovoljstvo po sejmju je brez dvoma posledica odločitve, da se vstopnina ne spreminja, in da je bilo sejmšče tudi letos deležno številnih drugih novosti in modernizacij. -jk

Prva otroška veselica

Starši, namenite jutrišnji dan svojemu otroku. Peljite jih v Stražišče v Kranj, kjer se bo prvič v Sloveniji odvijala otroška veselica, poimenovana ŽIVZAV 81. ŽIVZAV se bo začel ob 10. uri do 17. ure. Glavni voditelj bo imel Andrej Šifrer, ki seveda dobro pozna. Otroci iz celotnega kraja bodo pripravili svojo kranjsko lutkar Cveto Setkovo predstavo. Vaš otrok si lahko sam kupil lučko in jo plačal s kovancem, ki bodo na voljo pri vstopu. Čakalnice za odrasle bo namenjen vam, staršem, gasilsko društvo Stražišče bo poskrbelo, da ne bo dolgčas, medtem ko bo otrok rajal na veselici. Če se vam

bo zazdelo, da ga le dolgo ni od nikoder, pogledajte na oder z napisom: Marnica, izgubil sem se. Otroka boste lahko zaupali tudi eni od vzgojiteljic, ki mu bo pokazala, kako naj balina za medvedka, kje lahko posluša Marjetko Falk in kje se lahko smeje Rifletu in Tofu.

Parkirni prostori bodo v bližini prireditvenega prostora pod Smarjetno goro, usmerjali vas bodo pionirji miličniki in taborniki.

Povemo naj še, da je prireditelstvo prve otroške veselice v Sloveniji prevzela kranjska zveza kulturnih organizacij.

Skratka, pripeljite svoje otroke v jutri v Stražišče. Le, če bo deževalo, ŽIVZA-a ne bo.

PO JUGOSLAVIJI

Fadil Hoxha
v Kosovski Mitrovici

Delavci kombinata Trepča so odločno preprečili poskus souvažno in protirevolucionarno nasilnim demonstrantom, da bi vdrl v tovarniški krog. Tako so se tudi jasno diferencirali od teh sil. Sedaj pa se bodo delavci v Kombinat in v občini Kosovska Mitrovica diferencirali tudi od lenuhov. To je predsednik poslovnega odbora kombinata Namija Mikulović dejal članu predsedstva SFRJ in predsedstva CK ZKJ Fadilu Hoxhi in predsedniku predsedstva SR Srbije Dobroviću Vidiću, ki sta se pogovarjala z družbenopolitičnimi delavci občine Kosovska Mitrovica.

Zakaj izguba

Delavce v delovnih organizacijah, ki poslujejo z izgubo, še najbolj prizadenejo nižji osebni dohodki. Vendar pa se zaradi določenih vzrokov, da izguba opravičiti in tudi dohodki so lahko normalni. To se zgodi tedaj, ko delovna organizacija posluje z izgubo zaradi velikega izvoza ali zaradi velikega povečanja izvoza in tedaj, ko povzročajo izgubo velike obresti za najeta posojila.

Več potresov

S seizmološkega zavoda SRS so v sredo sporočili, da so zjutraj ob 3.14 zabeležili potres srednje jakosti približno 260 kilometrov jugovzhodno od Ljubljane. Epicenter je bil na področju Sibenika. Potres, 6. stopnje po Richterjevi lestvici je bil ob 11.42 na meji med Albanijo in Makedonijo v gorah Koraba. Potres se je čutil po vsej Jugoslaviji.

Pokriti uvoz surovin

Predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner je obiskal celjski delovni organizaciji Aero in Kovinotehno. V Aeru so lani ustvarili 2,6 milijarde dinarjev celotnega prihodka in izvozili za 9 milijonov dolarjev izdelkov, kar pa je bilo premalo, da bi pokrili uvoz. Letos so malo pod planom izvoza, zato bo potrebno podvojiti prizadevanja za prodajo na tuj. Poleg obrata, ki ga bodo zgradili na Malti, poslovno tehnične sodelovanja z Nigerijo, Angolo in Sirijo, je v načrtu postavitev obrata za predelovanje papirja na Kosovu, za katerega bi v treh fazah vložili 1,26 milijarde dinarjev in bodo tako z izdelki pokrili še potrebe južnega dela države ter izvažali v Bolgarijo in Turčijo.

Več sladkorja

Tri slavonsko-baranjske tovarne sladkorja — v Osijeku, Belem Manastirju in Zupanju bodo izdelale 13.330 vagonov sladkorja, za skoraj 2000 vagonov več kot lani. Proizvodnja sladkorja bo večja zato, ker so več polj posejali s sladkorno peso.

Zaposlovanje
pripravnikov

V Bosni in Hercegovini so lani zaposlili več kot 12.000 pripravnikov. To res ni malo, toda če upoštevamo, da vsako leto zaključijo šolanje več kot 35.000 fantov in deklet, je to komaj nekaj več kot tretjina absolventov srednjih in visokih šol.

Na proslavi krajevnega praznika preteklo soboto na Orehku so se zbrali številni krajanji, ki so z zanimanjem sledili bogatemu kulturnemu programu, po proslavi pa mokri gasilski vaji, ki so jo priredili gasilci z Brega ob Savi. — Foto: D. Dolenc

Praznik
Orehka in Drulovke

Vsako leto 21. avgusta, na dan, ko je bil v tem koncu Kranja ustanovljen prvi narodnoosvobodilni odbor, praznujejo svoj krajevni praznik krajanji Orehka in Drulovke — Veliko narejenega, pa tudi veliki načrti

Orehok pri Kranju — V soboto, 22. avgusta je bila pri podružnici osnovni šoli Lucijana Seljaka na Orehku lepa slovesnost, s katero so krajanji počastili svoj krajevni praznik.

Prireditve so se vrstile že ves teden saj je bila organizirana vrsta športnih tekmovanj, proslavo pa je spremljal bogat kulturni program, v katerem je sodeloval poleg domačih učencev in mladincev tudi moški pevski zbor s Kokrice in folklorna skupina iz Save. Najbolj zaslužnim družbenopolitičnim delavcem obeh krajevnih skupnosti so bila na slovesnosti podeljena tudi priznanja OF.

Kot je v svojem govoru poudaril predsednik sveta krajevnih skupnosti Tomaž Iglič, je bilo v obeh naseljih že veliko narejenega, čaka pa krajanje še veliko nalog, saj so želje in potrebe krajanov zares številne. Kot eno prvih nalog so si zastavili toplotifikacijo v okviru celotnega mesta Kranja, zgraditev javne raz-

svetljave, razširitev šole, kar bi omogočilo celodnevno šolo, dodatna športna igrišča — v tem letu so krajanji Orehka in Drulovke, ko so končali z izgradnjo igrišča ob šoli, začeli z izgrajevanjem novega velikega športnega igrišča ob reki Savi — pridobitev prostorov za družbene dejavnosti in drugo. Želje so pa tudi po večji trgovini, po razširitvi vrta, po gradnji novih stanovanj v Drulovki...

Kaj bo pri vseh teh željah imelo prednost, bo povedala anketa, ki jo bodo izvedli med krajanji. Seveda pa bo za take načrte potrebno sodelovanje prav vseh krajevanov, je svoje misli zaključil tovariš Iglič.

No, da znajo tudi z udarniškim delom krajanji Orehka in Drulovke priprijeti, če je treba so pokazali že večkrat. Nazadnje pri gradnji rokometnega igrišča ob šoli, ko so naredili preko 2000 pristovolnih ur. Zdaj pa jih že nabirajo pri nogometnem, ob Savi.

D. D.

Zahtevna jesen

Kranj — Sindikalnim delavcem, tako občinskim kot po osnovnih organizacijah bližajoča se jesen prinaša vrsto nalog, katerih se bodo morali lotiti z vso resnostjo, če bodo hoteli, da jih bodo opravili temeljito.

Obračuni polletnega gospodarjenja po delovnih kolektivih so bili formalno sicer že sprejeti, zdaj pa bo treba podati temeljito oceno poslovanja in proučiti vzroke za slabo gospodarjenje in sprejeti tudi ukrepe za izboljšanja.

Prav na to, kakšno je in bo naše gospodarjenje, kakšen bo ustvarjen dohodek, se bo opirala vsa socialna politika, ki bo obravnavana novembra na 3. konferenci slovenskih sindikatov. Osnovne organizacije bodo ocenile doseženi nivo elementov socialne politike, ocenile pa tudi nadaljnje možnosti za dograjevanja le-teh. Občinski sindikalni svet je

vsem osnovnim organizacijam poslal posebne vprašalnike okrog socialne politike, s katerimi bodo dobili pregled vključevanja sindikalnih organizacij v obravnavo socialne politike in njeno finansiranje, obenem bo pa služil kot osnova za oceno tovrstnih rezultatov na nivoju občine.

Z največjo pozornostjo se pripravljajo na volitve v naslednjem letu. Priprave potekajo koordinirano v vseh družbenopolitičnih organizacijah, vendar ima sindikat kot najvišja organizacija delovnih ljudi pri tem prav posebno nalogo. Predvsem je njegova skrb, da bodo vse akcije okrog volitev izvajane pravočasno in tekoče.

Sredi septembra se bo v Kranju začela II. stopnja občinske sindikalne šole, ki zahteva vrsto priprav. V načrtu pa imajo tudi oceno družbenopolitičnega izobraževanja v preteklosti in načrtovanje za naprej. Razpravljali pa bodo tudi o oceni usmerjenega izobraževanja in študentskega izobraževanja.

V jesenski rok sindikalnih nalog spadajo tudi priprave na občne zборе, ki bodo še posebno zahtevni prav zaradi volitev organov in vodstev osnovnih organizacij sindikata.

Vključujejo pa se kranjski sindikati tudi v republiško akcijo »Brezhibno vozilo — varno vozilo, ki jo vodijo sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Veliko dela pa jih čaka tudi pri pripravi letnih sindikalnih športnih iger, ki bodo okrog 15. septembra in bodo zajele 11 panog.

Predvidevajo pa tudi, da bodo več delali na uresničevanju resolucije III. kongresa ZSJ, predvsem pa morajo jeseni priti do ocen razvitosti samoupravnih odnosov, ki jih bodo izvedle družbenopolitične organizacije in združeno delo. Vsaka naša delovna sredina bo morala razpoznati svojo specifično opravljati tu problematiko, jo obravnavati in poiskati pot za izboljšanje stanja.

Ob vseh teh nalogah, ki so se sindikatom nakopile za to jesen, pa bodo morali seveda opravljati tudi tekoče naloge, kamor sodi tudi spremljanje gospodarjenja, problemi preskrbe, organizacijske spremembe in podobno.

D. Dolenc

Svet v tem tednu

Sirija
in Libija združeni?

Iz Sirije in Libije, ki se je zapletla pretekli teden v »malo vojno« Zdrženimi državami Amerike, katerih oborožene sile so sestrelili dvojce libijskih letal, prihajajo vesti o morebitni združitvi obeh držav. Vodja libijske države polkovnik Gadafi je v Damasku, glavnem mestu Sirije, pozval ljudstvo obeh držav k borbeni združitvi Libije in Sirije v boju zoper imperializem in cionizem. Kot poročajo iz Damaska, mu sirijski voditelj Asad odgovoril, da si Sirija odločno prizadeva, da bi v celoti združila z Libijo, in dodal, da državi stojita v »istem rovu«.

Kakšna bodo naslednja pota združevanja, je za zdaj še preuranjeno napovedovati. Znano je namreč, da sta se državi že pred enim letom načeloma zedinili za združitve, vendar je vse ostalo le pri besedah. Očitno gre v tem primeru za resnejšo zadevo. Libijski voditelj Gadafi glavni pobudnik združevanja, se je dobro pripravil na uresničevanje programa združevanja, ki ga očitno vzpodbujajo tudi zadnji dogodki med manevri ameriškega vojaškega ladjstva. Gadafi se je zadnje dni sel z voditelji nekaterih afriških in arabskih držav, v Damasku pa se pogovarjal tudi z voditeljem Palestinske osvobodilne organizacije Jassemom Arafatom. Gadafi znova in znova poudarja, da so bili ameriški manevri v bližini meje Libije in vsi dogodki, povezani s tem, velik svetovnemu miru. Dogodki so se odigrali v libijskih teritorialnih vodah in zato je ta arabska država zaradi sestrelitve njenih letal še bolj ožena.

Ta teden je na zunanje političnem področju značilna tudi večja padalnost južnoafriških vojaških sil na ozemlju Angole. Iz te afriške države so sporočili, da so vojaki rasističnega južnoafriškega režima vdrl v državo in se začeli znašati nad nedolžnim prebivalstvom. Vse je potekalo hkrati po kopnem in zraku. Iz Angole poročajo, da je zadnjih napadov zasledba juga Angole. Ostrih obsodb je delovalo dejanje Južnoafriške republike. Pojavljajo se zahteve po prekinitev vseh odnosov z rasističnim režimom, prav tako pa držijo ocene, da to dejanje slaba usluga prizadevanjem za mirno rešitev namibijske vprašanja.

J. Košnjek

Učinkovita
krajevna solidarnost

V krajevni skupnosti Gorje, kjer v teh dneh praznujejo krajevnega praznika, uspešno deluje tudi krajevna organizacija Rdečega križa

Gorje — V teh dneh praznujejo v krajevni skupnosti Gorje svoj krajevni praznik v spomin na žrtve fašističnega nasilja. V okviru krajevnih organizacij prizadevno delujejo številne organizacije in društva, med njimi s številnim članstvom in aktivnostjo na vseh področjih tudi krajevna organizacija Rdečega križa.

Krajevno organizacijo zdaj vodi Jože Kuralt iz Spodnjih Gorij. V zadnjem dveletnem mandatu obdobju je bila organizacija tako kot vsa prejšnja leta zelo aktivna: sodelovali so pri udeležbi krajanov na krvodajalskih akcijah, pri zbiranju oblačil, pri vzgoji prebivalstva, fluorografiranju, organizirali so razne tečaje.

V okviru krajevnih organizacij Rdečega križa v Gorjah sodeluje veliko izredno aktivnih članic, ki vse leto in leta opravljajo povsem prostovoljno, pravi Jože Kuralt. »Naše seje so vedno številne obiskane, sklepi pa se tekoče uresničujejo. Organizacija je tesno povezana z občinskim odborom v Radovljici, navedeni pa smo stike tudi z organizacijo Rdečega križa v Varadbinu. Z varadbinsko organizacijo imenjujemo organizacijske inštrukcije in skrbimo za tovariške stike. Vedno pripravimo tudi akcije zbiranja rabljenih oblačil in prebivalci se vedno zadovoljivo odzovejo. Še posebej so pripravljeni prispevati ob naravnih katastrofah. Tako smo zbrali za primedete ob potresu v Črni gori 40.000 dinarjev, zbrali smo za potres v pobratenem Brusu. Javno smo izrekli priznanje Katarini Ambrožič, upokojenki in upokojenca Janesu Torkarju, ki sta za Brus namenila višje denarne zneske.

Skrbimo za socialno šibke in primedete, ob novem letu jih obiščemo in obdarimo. Prebivalstvu poskušamo pomagati z raznimi prodavanji z zdravstvenega področja. Lani smo pripravili tudi tečaj za nego bolnika na domu. Tečaj je obsegal 18 predavateljskih ur, v katerih so se tečajniki naučili marsikaj koristnega za reševanje v miru ali v primeru vojne. Vsi tečajniki, med katerimi je bilo precej mladih, so prešli tudi izkaznice o opravljenem tečaju.

V osnovni šoli Bratov Žvan v Gorjah deluje naša mlada organizacija Rdečega križa. Mladi so zelo prizadevani na tekmovanjih in pri vseh naših akcijah. Spodbujajo jih mentorice na šoli in skrbijo, da se vsako leto včlanijo novi člani.

Pri naši organizaciji deluje tudi poseben odbor za akcijo Nič nas ne sme preosteti, ki je v vseh akcijah pokazal izredno prizadevanost in dosegel uspehe. Krajevna organizacija Rdečega

križa sodeluje v okviru krajevnih skupnosti s krajevno organizacijo Socialistične zveze in drugimi organizacijami in štvi.

Krajevna organizacija Rdečega križa v Gorjah tako opravlja svoj dejavnost na nem in izobraževalnem področju, ob nesrečah, epidemijah razvija medsebojno spoštovanje in solidarnost. Prijem delu, ki ga vse članice Rdečega križa opravljajo z veliko navdušenostjo ter z amatersko gnanostjo pa dosega uspehe zaradi tega, ker so vsi pred krajevne skupnosti vedno pripravljeni sodelovati in pomagati.

D. S.

Podaljšane
počitnice

Škofja Loka — Nova šola enega izobraževanja, ki so jo dčili na Podnu v Škofji Loki, povsem dokončana in primerna začetek pouka, zato je izvršila občinske skupščine na predlog nateljev vseh usmeritev predložitve šolskega leta na 7. septembra. Zato pa se bodo zimске počitnice skrajšale za teden dni. Učenci sicer prišli v šolo, vendar bodo magali pri čiščenju in namestitvi pohištva.

Srečanje
prekomorcev

V nedeljo, 13. septembra, se v Ljutomeru srečali borci V. Prekomorske brigade Ivana Turška. Ob tej priložnosti bo v Ante Trstenjak v Ljutomeru predvečer proslave odprta o borbeni poti brigade.

Zborovanje bo ob 9. uri na S. trgu v Ljutomeru (neposredno avtobusni postaji), ob 9.45 bo brigade skozi Ljutomer na prostori prostor v parku I. Slovenskega tabora, ob 10. uri pa bo na območju proslave v počastitev 40-letnice je jugoslovanskih narodov ob spominski oboležje padlim borcem V. Prekomorske brigade iz Lj. mera.

Spomenik bo odkril bivši komandant brigade in predsednik cilnega odbora brigade Stane ne. Pripravljen je tudi bogat turnirni program. Po proslavi v tovariško srečanje borcev in sva na hipodromu v Ljutomeru. Po ne bo možen ogled razstave senških konjskih dirk ali obisk malnega kopališča v Banovci Veržetu, Jeruzalema itd.

Za borce V. Prekomorske brigade Gorenjske in njihove svojo organiziran poseben avtobus, ki odpeljal z Jesenic ob 5. uri zjutraj Radovljice ob 5.20, iz Nakla ob 6.15, iz Kranja ob 5.40. Prijave pošljite 1. septembra na Občinski odbor NOV Kranj.

D. D.

Srednješolske klopi še prazne

nekatero programe, zlasti skrajšane, gorenjske srednje šole vedno niso dobile toliko osmošolcev, kot so jih na osnovi razpisov, usklajenega s potrebami združenega dela, pričakovale — večja praznina je v kranjski poklicni in tekstilni šoli, v gorenjski šoli na Bledu ter v poklicni lesni šoli v Škofji Loki — vse do konca avgusta

Je premalo otrok, ki so junija sklenili osnovnošolsko obveznost, ali pa gorenjske šole srednjega usmerjevanja za prvo leto razpisov preveč mest? To vprašanje se ne vrti okoli šol, gre predvsem za poklicne šole, gre predvsem za poklicne, spet ostajajo na pol prazne. Za gimnazije, ekonomske, administrativne, zdravstvene, trgove in

podobne družboslovne usmeritve ves čas, kar so trajali vpisi oziroma preusmerjanja učencev, ni bilo bojazni, da bi oddelki ne bili popolnoma prazni. Tudi za srednje programe kovinarske, metalurške, elektro pa tekstilne in čevljarke usmeritve je bilo zanimanja med osmošolci dovolj. Ponekod celo preveč.

Kljub precej boljšemu poklicnemu usmerjanju učencev v osnovnih šolah pa so spet ostale na cedilu po-

klicne šole oziroma po novem skrajšani programi. Starševske ambicije se prepletajo s spoznanjem otrok, da so ljudje v »belih« haljah pač bolj nagrajevani kot tisti v »modrih«.

Poglejmo raje, kako pravzaprav je trenutno z vpisi učencev v gorenjskih srednjih šolah. V vseh nismo spraševali, le v tistih, za katere se nam je po dolgoletnih izkušnjah dozdevalo, da utegnejo imeti premalo prijavljenecv.

V Železarskem izobraževalnem centru na Jesenicah so nas potolažili. Razen za skrajšani program vzdrževalca in upravitelja strojev, za katerega manjka še deset učencev, so vsi drugi oddelki polni. Tudi v Iskrinem šolskem centru v Kranju se število prijav ujemajo s prostimi mesti. Precej drugačna pa je slika v kranjski poklicni šoli. Oddelki srednjega programa gradbincev je poln, od treh slikoplesarskih je zavzet le eden, medtem ko za polagalec podov zanimanja sploh ni. Vsi skrajšani programi so močno prizadeti; gradbincev, kot kaže, v Kranju niti ne bodo mogli usposabljeni, za slikoplesarske pa se navdušujejo le trije učenci.

V gostinski šoli na Bledu za pouk strežbe manjka kar 115 učencev, za kuharje devet. In kako je v tekstilnem in obutvenem centru v Kranju? Obutvena usmeritev je popolnoma, podobno kot program tekstilnega konfeksionarja in pomočnika tekstilnega konfeksionarja, tudi prilagojeni. Par mest je še praznih v oddelku tekstilnih mehanikov in tekstilnih kemikov, medtem ko skrajšani programa pomočnika tekstilnega mehanika in pomočnika tekstilnega kemika nameravajo združiti, pa še bo učencev komaj dovolj.

Kot kaže, imajo še najmanj priložnosti zaradi nezasedenih mest v Škofji Loki. Le v poklicni lesni šoli je še prostor za okrog petnajst učencev v srednjem programu lesarstva in prav toliko v skrajšanem programu. Šole bodo sprejemale prijave do konca avgusta. Glede na to, da so popravni izpiti v osnovnih šolah komaj mimo, nekaj učencev še pričakujejo, tudi tistih, ki jim poskus ni uspel. V skrajšane programe namreč lahko pristopijo tudi otroci, ki imajo zaključen najmanj štiri razrede.

H. Jelovčan

Dijaški dom letos poln

Pred začetkom šolskega leta so vse zmogljivosti dijaškega doma v Kranju zapeljene — Obnovljen stari dom na Kidričevi cesti — Letos sprejemajo tudi študente in dijakke Mlekarskega šolskega centra

Kranj — V nasprotju z lanskim letom, ko je bilo v dijaškem domu v Kranju kar 80 postelj, namreč v dijaškem domu, praznih, so letos pred začetkom novega šolskega leta vsa mesta v domu razprodana. Očnega števila dijakov sicer še ne vemo, vendar pa imajo Mlekarski center, Gradbenec in Poklicna rezervacija, kajti pri njih še ni vključen vpis, v te šole pa se v glavni pisarni dijakov, ki prihajajo od vsega mesta, v dijaškem domu je navadno vsa Slovenija, v gumarškim šolskem centru je veliko učencev iz Srbije, med mlekarki je zastopani tudi Hrvaška, gradbinci so iz Bosne.

Novi dijaški dom Iva Lole Ribarja na Kidričevi pa so letos zmanjšali v korist dijakov. Do zdaj je bilo namreč v pet in več dijakov, letos pa so nekoliko prenovili in v vsako sobo dali po dve ležišči ali tri. V nadstropjih je bilo postavljeno pet let staro pohištvo, pa sobe tik pred ponedeljkovo vselitvijo še temeljito prenavljajo. Neudobje, ki ga bodo deležni na Kidričevi, je kuhinja. Na morajo namreč hoditi v novi

dijaški dom, medtem ko jim zajtrk in večerjo vsak dan vozijo.

Letos bodo v dijaški dom sprejemali tudi učence Mlekarskega šolskega centra, ki so do lani stanovali v internatu poleg šole. Te prostore so zdaj namenili razširitvi učilnic, dijak pa bodo odslej bivali nekoliko dlje, zato pa bolj udobno.

Oskrbnina v dijaškem domu je letos nespremenjena, še vedno 3.120 dinarjev. Večina dijakov ima stipendijo, pa vendar je za njih to kar precejšen izdelek. Za ta denar dobijo tri obroke dnevno, ves čas imajo ogrevane bivalne prostore, možnost pranja, čiščenja, vključena pa je tudi vzgoja z učnimi urami. V dijaškem domu upajo, da bo vsota ostala letos nespremenjena. Ko so imeli v lanskem šolskem letu dvignili, so s tem izgubili nekaj gojencev, ki stroška niso zmogli.

Mesta v dijaškem domu so za zdaj zasedena. Realnejša slika bo oktobra, ko se pokažejo rezultati prvega osipa v šolah, ki deloma izprazni tudi dijaški dom. Tedaj pa pridejo tudi študentje, ki začno v tem mesecu s predavanji. V dijaškem domu jih pričakujejo 45, v glavnem novincev, nekaj pa je tudi veteranov.

Nekaj je narobe

Hrup na deloviščih zveznih in republikanskih mladinskih delovnih akcij se bo kmalu polegel. Čeprav še znani končni odstotki o delovni uspešnosti, številke o prihranku, ki so ga prinesli ljudem v manj razvijenih krajih, pa skoraj po treh mesecih že lahko potegnemo črto nekatero ugotovitve.

Od vsespovsod namreč prihajajo podatki, da letošnje mladinske delovne brigade, zlasti te, ki so bile v zadnji izmenici, niso bile toliko uspešne, da bi bile na delovišču. Tudi na Gorenjskem, kjer je problem sicer manj izrazit, se z navdušenostjo mladih za delo ravno ne moremo

pohvaliti. Zgovoren primer je zadnja kranjska brigada, ki je močno okrnjena odpotovala v Srbijo.

Ce pogledamo kadrovske sestave posameznih brigad, brž ugotovimo, da prevladujejo mladi delavci in srednješolci. Študenti so med brigadirji »bele vrane«. Tudi vabljeni pisma, ki so jih spomladi na primer v trški občini poslali vsem, ki prejemajo stipendije iz združenih sredstev, niso obrodila. Študentov ni.

Razlogov za to je vsekakor več. Medtem ko delavci tudi v brigadi prejemajo osebni dohodek kot bi bili na delu, učenci, študenti in kmetje zastoj vihtijo težke krampe in lo-

pate. Toda učencem se čas, prelit v brigadi, šteje vsaj kot nadomestilo za obvezno počitniško prakso. Zato se tudi radi odzivajo. Študentom ostaja samo zavest o potrebnosti mladinskega prostovoljnega dela. Drugače nič. In z zavestjo pač ni najbolje, kot kaže.

Gotovo je, da je tu nekaj narobe. Običajno so prve žrtve kritik organizatorji. Res, vedno in povsod morda niso bili najuspešnejši; z boljše informiranostjo in propagando bi mogoče lahko navdušili še več mladih za akcije. Po drugi strani pa se toliko kot ravno zadnja leta, še nikoli ni govorilo o brigadirskem življenju, o njegovem pomenu in ciljih. Z njimi je lahko seznanjen vsak mladinec v delovni organizaciji, krajevni skupnosti ali šoli, če seveda to hoče.

Kaj je torej narobe? Zakaj se študenti med počitnicami raje podajajo v tovarne, pisarne, kamorkoli, da bi zaslužili kakšen dinar za knjige, kavbojke, coca-colo? Samo zaradi denarja, morda zaradi strahu pred žulji, lenosti, neinformiranosti? Vprašani je veliko in težko bi našli pravi odgovor. Verjetno je nekaj resnice v vsakem izmed njih, morda je kriv njihov način vzgoje, življenja.

Študenti so namreč v šolah preveč odmaknjeni od dela mladinske organizacije, odtegnjeni so od mladih v svojem kraju, v tovarnah. Pa ravno tu se oblikuje sodelovanje, prijateljstvo, na dan prihajajo skupna hotenja. Tudi odločitve za akcije. Študenti so iz tega sveta več ali manj izvzeti, njihovi klubi so pogosto nedelavni. Zato bo pač treba priti mednje, v šole, jih navdušiti, seznaniti. In seveda čim hitreje vpeljati nove, zahtevnejše oblike mladinskega prostovoljnega dela, v katerih bodo lahko študenti pokazali svoje znanje in sposobnosti.

H. Jelovčan

Po živila že ob pol šestih

Prisavljen je predlog sprememb poslovnega časa v občini Škofja Loka — Trgovine z živili naj bi odpirali med pol šesto in uro jutraj — Obrtniki, ki se ukvarjajo s storitveno dejavnostjo, morajo imeti odprto tudi v soboto

Škofja Loka — Da bi bilo poslovanje v trgovinah racionalnejše, da bi stroški manjši in delovni čas izkoristil, je Veletrgovina Loka predlagala spremembo poslovnega časa. Na podlagi te je bil pripravljen osnutek odločbe o poslovnem času v občini Škofja Loka. Sedaj je pripravljen odloka in bo na prvi seji občinske skupščine posredovan v zboru združenega dela in krajevnih skupnosti občinske skupščine Škofja Loka.

Poslovni čas prodajaln z dopolnitvijo neprekinjenim delovnim časom znašati najmanj 7 ur in določijo prodajalne živile začnejo poslovanje med 5.30 in 8.00 uro, prodajalne pa med 7. in 9.00 uro. V Škofji Loki, Zireh, Železniki, Gorenji vasi mora biti obvezno po ena prodajalna živila od 7. do 9.00 uro. Katera, se delovne organizacije dogovorijo. Če se ne dogovorijo, bo to določil občinski upravni organ.

Prodajalne z deljenim delovnim časom začnejo poslovanje med 8. in 9.00 uro in med 14.30 in 17.00 uro. Prodajalne z dopolnitvijo med 12. in 13.00 uro, popoldne pa med

18. in 20. uro. Ob sobotah morajo biti prodajalne odprte najmanj od 7. do 13. uro.

V Škofji Loki oziroma Podlubniku mora biti ob sobotah delovna ena prodajalna od 18. ure, za kar se med seboj dogovorijo trgovine same. V Zireh, Železniki in Gorenji vasi je potrebno poslovanje čas prodajaln uskladiti z delovnimi sobotami delovnih organizacij, na Trati pa je vsako soboto odprta ena trgovina do 15. ure.

Kadar so prazniki zaradi nedelje podaljšajo na tri dela proste dneve, je tretji dan v vseh štirih centrih odprta po ena prodajalna z živili najmanj od 8. do 11. ure.

Predlagan je tudi delovni čas v gostinskih obratih. Hotelske restavracije in druge delajo med 5. in 23. uro, vendar najmanj 9 ur, v petek in soboto pa do 24. ure, gostilne so odprte med 7. in 23. uro, vendar najmanj 9 ur, v petek in soboto do 24. ure, okrepčevalnice med 5. in 23. uro, najmanj 8 ur itd.

Organizacije združenega dela s področja storitvene obrti in obratovalnice samostojnih obrtnikov, ki poslujejo direktno s strankami, obratujejo najmanj 7 ur dnevno, ob sobotah pa pet ur.

L. Bogataj

NAŠ SOGOVORNIK

Vili Legat

Nič več saj nad Kranjem

V Tekstilindusu imajo vse pripravljeno za izgradnjo nove termoelektre priprave, ki naj bi jo grel plin in bi bilo tako odpravljeno onesnaževanje zraka — S tem bo odpravljena huda nadloga zlasti Planine in naselij po Savi navzgor, saj dnevno Tekstilindusovi dimniki izpušajo do 10 ton saj — Naložba je nujna tudi zaradi prestrukturiranja proizvodnje

Kranj — Po nekaterih podatkih spusti samo Tekstilindus dnevno skozi dimnike svojih tovarn v zrak od 6 do 10 ton črnega prahu in saj, ki se potem vsledajo na Kranj. Predvsem je prizadeto novo stanovanjsko naselje Planina, ki je postavljeno prav na »odlagališče« prahu in saj po Savi navzgor. Balkoni in terase so praktično neuporabni, saj pa silijo tudi v stanovanje in se zajedajo v pohištvo in zidove. Čisto je le med kolektivnimi dopusti, ko ne dela ne Tekstilindus, ne Sava, ne Planika in ne Zvezda, saj tudi druge tovarne prispevajo svoj delež k onesnaževanju.

V Tekstilindusu se problema še kako zavedamo, je o tem povedal predsednik centralnega delavskega sveta Vili Legat, »saj so podatki o količini saj povsem točni. Že leta 1975 je bil izdelan osnutek obnove termoelektre naprav, saj so na robu trajnosti. Za primer naj povem, da imamo en kotel že iz leta 1937 in če bi odpovedal, lahko gredo za nekaj časa vsi delavci domov. Po drugi strani pa obnovo tovarne nujno zahtevajo načrti za posodobitev tovarne in sicer naj bi združili oplenitilnico iz obrata I in obrata II, kar pa nujno zahteva trajen in siguran vir energije.«

»Kaj ste že naredili?«

»Leta 1978 in 1979 smo imeli že vse pripravljeno za obnovo tovarne in sicer naj bi jo kurili z mazutom. Investicija naj bi veljala 30 milijonov dinarjev. Zaradi energetske krize smo ta načrt opustili in se lani začeli dogovarjati s Petrolom o dobavi zemeljskega plina in seveda je bilo potrebno spremeniti tudi načrte. Letos smo že poiskali najboljše ponudnike, ki jo bodo zgradili in investicijski program predložili v pretnes in sedaj čakamo na soglasje, ki naj bi ga dobili še do konca tega meseca. Hkrati imamo tudi vse pripravljeno za podpis pogodbe z dobaviteljem opreme. Če bo mnenje o naši investiciji pozitivno, pričakujemo da bo, saj z njo ne bomo le očistili Kranja saj, temveč bodo z njo postavljeni temelji prestrukturiranja proizvodnje v Tekstilindusu, bomo takoj podpisali pogodbo. Dogovorjeno je, da bo nova toplotnoenergetska postaja zgrajena v dvajsetih mesecih. Celotna investicija pa naj bi po predračunu veljala 240 milijonov dinarjev.«

»Kdaj torej lahko pričakujemo čistejši zrak?«

»Kot sem že rekel, če bomo dobili zeleno luč za začetek investicije, bo termoelektre postaja zgrajena v dobrem letu in pol. Tako bomo lahko leta 1983, ko bomo imeli na razpolago viške plina, vso letno sezono greti kotle na plin, pozimi pa bo kurjava kombinirana, leta 1985 pa bomo povsem prešli na plinsko kurjavo. Do tedaj naj bi tudi zaključili z rekonstrukcijo oplenitilnice in bi v obratu II, nekdanjem Inteksu, na premoški kurili le še za ogrevanje prostorov. Plin je povsem čisto gorivo in nad Kranjem ne bo več dima in saj iz Tekstilindusa.«

Ugodno polletno gospodarjenje

Polletno gospodarjenje v kranjski občini je bilo ugodno — Po uspehu izstopajo industrija, stanovanjsko-komunalno gospodarstvo, kmetijstvo — Slabše se piše gostinstvu, turizmu in gradbeništvu — Izvoz skokovito narašča, a delež je še vedno nizek

Kljub siceršnjim problemom v gospodarstvu, pa polletni pokazatelji gospodarjenja v kranjski občini niso slabi. Celotno nasprotno — ne le, da so najvažnejše naloge določene z letošnjo resolucijo za to obdobje bile dosežene, pač pa je dohodek na prebivalca po dolgih letih stagnacije že spet tolikšen, da znova uvršča kranjsko občino pod vrh slovenskih gospodarsko vitalnejših centrov.

Indeksi rasti celotnega prihodka, družbenega proizvoda in dohodka so visoki, čeprav je treba vedeti, da so realne vrednosti teh pokazateljev doka nižje. Ne glede na to, pa je treba poudariti dosežke v industriji, ki se je izkazala z boljimi rezultati od republikanskih: obseg industrijske proizvodnje je v primerjavi z lanskim enakim obdobjem porastel za 10,7 odstotka, medtem ko je v republikah višji le za 1,1 odstotka. Tudi v celotnem prihodu je industrija med dejavnostmi (gradbeništvu, finančno-tehnične dejavnosti, poslovne storitve), ki so dosegle nadpovprečno rast prihodka, vse ostale dejavnosti pa so daleč zaostale. Med organizacijami združenega dela, ki so v prvih šestih mesecih najbolj povečale proizvodnjo, izstopajo Triglav konfekcija, Ikos in Zvezda, Gorenjska oblačila, Oljaria, Gorenjski tisk. Nekaj organizacij pa je celo zmanjšalo proizvodnjo, med njimi tudi KZK — TOZD Klavnica, ki je poleg Izkrinega tozda Računalniki tudi edini tozdz z izgubo v polletju.

Ko je kranjski izvršni svet razpravljal o polletnih rezultatih gospodarjenja v občini, je še posebej naglasil izvozne uspehe, saj se je izvoz glede na lansko prvo polletje

povečal za skoraj 48 odstotkov, kritje izvoza z uvozom pa se je od lanskega 68,5 odstotka povzpelo na letošnjih več kot 91 odstotkov. Čeprav takšno povečevanje izvoza v občini močno presega republikanske dosežke, pa naprežanja kranjskega gospodarstva za večji izvoz ne bi smela obstati le pri doseženem. Najbrž bo trajalo kar še nekaj let, da bo gospodarstvo lahko izvozilo dokaj večji delež ustvarjenega in se približalo 20 odstotkom izvoza glede na celotni prihodek. Večje organizacije združenega dela sicer dosegajo pri izvozu lepe uspehe, kar pa za manjše delovne organizacije ob tako veliki konjunkturi na domačem trgu seveda ne velja. Kljub temu, da se doma prodati domala vse, pa bi tudi manjše OZD lahko k skupnim prizadevanjem za izravnano zunanjo-trgovinske bilance primaknile svoj delež. Kranjski izvršni svet je zato sklenil v jesenskem obdobju z vrsto obiskov v kranjskih delovnih organizacijah spodbuditi organizacije, ki ne izvažajo ali pa zelo malo, da bi se s prodajo svojih izdelkov ozrle tudi na tuje.

Ob tako ugodnih rezultatih gospodarjenja v industriji, v gozdarstvu, stanovanjsko-komunalni dejavnosti in tudi v kmetijstvu, pa ne gre prezreti znake zastaja v gostinstvu, turizmu in gradbeništvu. V teh dejavnostih so bolj kot kje drugje občutili ustalitvena prizadevanja in ponekod so že nekaj dlje od razmišljanja o preusmeritvah in reorganizaciji, za korak iz stagnacije pa bo po mnenju izvršnega sveta, ki že pripravlja nekja pobud, treba nekaj več napora.

L. M.

Rdeče-bel dimnik – Medtem ko z zanimanjem opazoval Vatrostalne iz Zenice, ki so barvanjem gornjega dela visokega dimnika v tovarni. Od dimnika pa pričakujejo vsem čistejši zrak... – fr

Indijski in tajski batik

V galeriji Kompas v Ljubljani je odprta zanimiva razstava oljnih podob na svili, ki govore o izvornem izročilu tajske in indijske kulture — Razstavljene slike so del zbirke Rada Malenška, velikega ljubitelja dežel daljnega vzhoda

Ljubljana — V Kompasovi galeriji v Ljubljani, na Titovi 12, so pred kratkim odprli razstavo »Indijski in tajski batik«, oljnih podob na svili, ki govore o izvornem izročilu tajske in indijske kulture. Razstavljene slike so del zbirke Rada Malenška iz Ljubljane, velikega ljubitelja dežel daljnega vzhoda. Razstava, ki bo na ogled do 10. septembra, vsak dan od 10. do 19. ure, obsega 27 slikovnih eksponatov iz Indije in 13 iz Tajske.

Rado Malenšek opravlja pravzaprav veliko delo kakšnega muzejskega ali galerijskega zavoda. Ljubezen do slik, ki se jo je nalezl v času dela na tehnični vodja v Moderni galeriji, združena s potovanji v eksotične dežele, je rodila sadove. Že več let s svojimi potovanji v Indijo, Tajsko in Indonezijo spravlja domov prave umetnine, oljne podobe na platnu in svili, toda le take, ki govore o klasičnem izročilu tamkajšnje kulture. Ko je pred dvema letoma v ljubljanski Kompas predstavljal balineško umetnost, kulturo indonezijskega otoka Bali, so obiskovalci zapisali

toliko navdušenih priznanj, da se je odločil za predstavo živopisne indijske eksotike z bogato kulturno tradicijo.

Na indijskih slikah prevladujejo motivi indijske mitologije in folklor: bog Siva, njegov sin Ganesha s slonjo glavo, bog sonca Surya, boginja Durga z desetimi rokami ter podobne indijskih plesalk, žensk pri delu in seveda ljubezenskih prizorov iz templja ljubezni v Khajurahu. Svile ne tančice iz Tajske pa obsegajo ciklus upodobitev iz tajske različice indijskega epa Ramayana. Njihovo sporočilo prevzema bit tajske življenjske filozofije in njene religije: večnega boja med dobrim in zlim.

Izvorni batik, tehnika slikanja na svilo, je danes prava redkost in razstava je mikavna po tej plati. Starodaven način batik tehnike so poznali že v davni Indiji in Kitajski, predvsem pa na Javi in Malajskem. Zato tudi malajski izvor besede batik, ki pomeni slikanje z voskom. Od prvotnega krašenja tkanin in usnja s pomočjo voska se je ta tehnika zindustrializirala in izvorni batik je danes prava redkost.

Rado Malenšek slikarsko govorico vzhodnjaške umetnosti predstavlja v skrcenem obsegu, saj mu sicer zelo obiskani prostor Kompasove galerije v središču Ljubljane ne omogoča predstaviti celotne zbirke. Kot njegova zbiralska strast je prav tako velika njegova želja, da slike pokaže ljudem. Zato tudi ne preseneča njegova izjava, da bo prihodnje leto, ob svoji sedemdesetletnici, petdeset najlepših eksponatov podaril muzeju izvenevropskih umetnosti v Goricanah pri Medvodah.

H. J.

Pulj po Pulju

Kranj — V navadi je že, da si vsako leto, ko se v Pulju konča festival jugoslovanskega igranega filma, letos je trajal od 18. do 29. julija ljubljanski, mariborski in kranjski obiskovalci kino dvoran lahko opazovali izbor nagrajenih oziroma najboljših festivalskih del.

Pulj po Pulju, kot je prireditvi že tokrat v Kranju od 2. do 10. septembra. Festivalski filmi bodo ogled v kinu Center vsak dan ob 19. uri, v nedeljo ob 19. uri, v prodaji tudi že karte za vseh sedem dni. »Abonma« stane le 180 dinarjev.

V letošnjem izboru puljskih filmov je sedem del: Zafaraničev film Italije, ki je bil proglašen za najboljši festivalski film, Samo enkrat je ljubljanski režiserja Rajka Grlića, film Banovič Vatroslava Mišića, spominjaš Dolly Bell, prvi film Emira Kusturice, celovečerni film Petra Latinovića, v katerem je Mira Banjac zaigrala dobro, da je prejela zlato areno, konj Stole Popova, kot zadnji film na sprovedu Ritem zločina Zorana Tadića.

Za vse, ki se zmrdujejo nad filmom, ki je pred kratkim v kinu, češ da vrti le pohujšljive seksi filme — žal se veliko ne motijo — je torej Pulj po Pulju lepa prilika, da užijejo nekaj od filmskih del, kolikor ti filmi pač so dostopni.

H. J.

Priateljica Berta Golob je v knjigi »Sovražim vas« zbrala prgišče pretrajalnih črtic, s katerimi razkriva stisko mladih fantov in deklet, ki jih je življenje pahnilo pod streho vzgajališča v Predgorju.

Japonka

Japonki je umrla mama. Drugo jutro je bila prva klop prazna. Nihče ni bil, kot je to v našem razredu navada. Miha, ki je zadnji čas dobil srečni ukor, je bilšal v zid.

Japonka, to je Silva. Tako so jo krstili, sošolci zaradi oči. Zda pa so jo imeli za čisto tiho. V živo se jim je zasmil, kaj pa priimek? Saj so vedno vedeli, da jo boli. Ne gre drugače. V domu ima vsak svoj priimek. Najbolje je, da se kmalu spriznani z njim.

Silva je drobna, krhka pa ni. Samo zaječala je, a že je v njej zmagal velik pogum.

Čisto kratak čas in morala bo skrbeti za dve sestrji, za brata in še za druge, neboljence. Saj Silva to ve. Nje ni treba tolažiti. Niti besede ji ne reče. Gledam ljudi, ki jo objemajo. Seveda, hočejo ji na vsak način povedati, kako jo imajo radi... preden se bodo razšli!

Ali je jutri še čas, da bi ji rekla kaj lepega, bodrilnega? Da bi jo objel? Mihi, ki spet normalno razgraja, se bo zdelo vse skupaj neskončno prepozno in se bo zakrohotal.

Pa kar upam, da se z Japonko razumeva tudi brez besed.

Kulturni koledar

KRANJ — V Prešernovi hiši razstavlja olja in akvarele Dana Bem-Gala, v kletnem razstavišču pa si lahko ogledate razstavo del Živka Kladnika. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava Okovje. V stebrični dvorani Mestne hiše je Gorenjski muzej pripravil razstavo del akademskega slikarja Zdenka Huzjana, v mali galeriji Mestne hiše pa se predstavlja slikarka Mirna Pavlovec.

Na Titovem trgu, v prehodu v Tavčarjevo ulico je odprta stalna zbirka Kulturno zgodovinski spomenik Kranja.

Razstave so tako kot stalne zbirke Gorenjskega muzeja odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih so zaprte.

●●●

KRANJ — Danes ob 13. uri bodo v Iskrini avli na Laborar odprli razstavo del Ljuba Kozića iz Kranja, člana društva likovnih samorastnikov pri ZKO Škofja Loka. Razstava sodi v okvir kulturnega sodelovanja med kolektivoma Iskre iz Kranja in LTH iz Škofje Loke, kjer je Ljubo Kozić zaposlen.

●●●

RADOVLJICA — V Šivčevi hiši je odprta razstava del akademskega slikarja Jaka Torkarja z Jesenic, ki se je julija letos z razstavo planinskih motivov že predstavil v Festivalni dvorani na Bledu. Razstavo v Šivčevi hiši si lahko ogledate do konca meseca, vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

●●●

BLED — V predverju Festivalne dvorane in pred njo si lahko do konca meseca ogledate razstavo ambientne plastike in slik akademskega slikarja Vinke Tuška. Odprta je vsak dan, razen nedelje od 15. do 19. ure. Pripravila jo je likovna sekcija KUD Bled s sodelovanjem Festivalne dvorane in radovljiske kulturne skupnosti.

●●●

RIBNO — Drevi ob 19. uri bosta pri izletniškem domu v Ribnem nastopili odrasla in pionirska folklorna skupina kulturno umetniškega društva DPD Svoboda Rudi Jedretić iz Ribnega.

●●●

TAVČARJEVI DNEVI V POLJANAH

Turistično in kulturnoumetniško društvo »dr. Ivan Tavčar« Poljane pripravljata slovesno praznovanje 130. obletnice rojstva pisatelja dr. Ivana Tavčarja, ki bo v nedeljo, 30. avgusta, ob 16. uri v Poljanah pri »Kosmu«, pisateljevi rojstni hiši.

Hkrati pripravljajo še druge prireditve, in sicer bo prav tako v nedeljo, ob 18. uri, večer Tavčarjeve besede v domu kulturnoumetniškega društva. Predstavili se bodo igralci, ki so jih že dolgo nazaj radi poslušali. V soboto, 5. septembra, bo v dvorani kulturnoumetniškega društva predstava monodrame Šarovčeva sliva. V nedeljo, 6. septembra, bo ob 18. uri gostovalo Sentyakobsko gledališče iz Ljubljane z delom Igorja Torkarja Hudič in Angel — dramo po motivih Visoške kronike.

Prešernovo gledališče vpisuje abonma

Kranj — Prešernovo gledališče bo od 1. do 18. septembra vpisovalo abonma za odrasle, mladinski in lutkovni abonma za gledališko sezono 1981/82. V pisarni gledališča se lahko oglasite vsak dan, razen sobote in nedelje, od 8. do 12. in od 14. do 16. ure. Vhod je v Tavčarjevo ulico. Pokličete lahko tudi po telefonu številka 21-355.

Danica Bem-Gala in France Bešter v Prešernovi hiši

Če opredeljujemo slikarska prizadevanja Danice Bem-Gala po njihovi najvidnejši značilnosti, postanemo najprej pozorni na kolorit. Slikarka rešuje oblikovno in vsebinsko problematiko v sliki predvsem z uporabo barve, katere nenavadna intenzivnost spominja na nekdanje fauvistične slikarje. Barva je nosilec kompozicijske gradnje, oblikovanja prostora pa tudi razpoloženjskega vzdušja v sliki. Z njo izraža slikarka ne samo spremenljivosti dogajanja v svojem okolju, temveč tudi razgibano dinamiko notranjega življenja. Nazoren primer slikarke na način likovnega prizadevanja je npr. Jezero, upodobljeno v akvarelu in v dveh različnih inačicah: v soncu, ko se krajina topi v svetlobi oranžne barve in v megli, ko sivina jezerske vode prestopa bregove in se zdi, da polzi tudi v nas; ali gora, ujeta v leden oklep, nedostopna, zavračujoča in ob njenem vznjožju pisano bogastvo barvnih gmot kot nježno živo nasprotje. Slikarkino simbolično izražanje v barvi je pogosto nezavedno, vendar počasi postaja najbolj kreativni del njenega slikarstva, ustvarjalna beseda, ki odkriva zastrti obraz narave in človeka.

Večjo humanizacijo slikarske predmetnosti skuša avtorica doseči z vpletanjem posameznih figurativnih sestavin v sliko. Toda tudi brez teh je prisotnost človeka v kompozicijski gmoti slike vsakozi opazna. Najdemo jo v razgibanih sencah barvnih gmot, v okleščanih oblikah dreves, v razbrzdanih skalovju gora, v temi in svetlobi kmečkih domov, povsod tam, kamor seže moč poteze slikarke čopiča. Nič manj niso odprte življenju in napolnjene z avtoričino prisotnostjo druge kompozicije — mestni in vaški ambient, tihožitja, itd. Slikarkine oči vidijo več kot vidijo drugi. Njena, na videz slučajna izbira akvarelnih in oljnih barv ali kot se zdi nepremišljena poteza čopiča sta rezultat osebnega gledanja na objekt in ne dosti drugačnega vrednotenja njegovih pojavnosti.

Različne biološke strukture postajajo v zadnjem času priljubljena tema slikarjev in kiparjev. Spomnimo se samo »malega sveta« Karla Kuharja ali Vinka Hlebša, plastične gobe v ambientu Viljema Jakopiča in drugih.

Tudi pri Francu Beštru se pojavlja goba kot predmet likovne obdelave. Goba v različnih položajih, v različnih medsebojnih razmerjih, razdeljena v posamezne sestavine, strukture in barve.

Prizadevanja Franca Beštra, domačina iz Besnice in študenta Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, ne vodijo k anatomskega členitvam in raziskavam gobe kot biološke tvorbe, bolj ga zanimajo barvni odnosi in razmerja med posameznimi deli rastline, ki jih vrednoti kot zanimive likovne elemente, uporabne za različne kompozicijske sestave. Nekaj podobnega se dogaja tudi s slikarjevo risbo prerezanega debla, ki v kombinaciji z akvarelno poslikavo omogoča skoraj neomejeno število barvnih variacij. Vsekakor predstavlja poizkus z drevesno strukturo hvaležno področje za oblikovanje barvne mreže, še posebej, ker je slikarska ploskev krog oz. skupina koncentričnih krogov, ki ponazarjajo drevesno rast.

Razstava likovnih poskusov Franca Beštra sodi kot prejšnja Jakopinova v skupino eksperimentalnih razstav, ki naj oživijo razstavišče v kleti Prešernove hiše in pomagajo mladim likovnim raziskovalcem pri realizaciji in predstavitvi njihovih zamisli.

Cene Avguštin

Tržiški folkloristi v Franciji

Folklorna skupina Karavanke iz Tržiča, ki letos praznuje 15-letnico obstoja, se je koncem julija vrnila iz gostovanja v Franciji, kjer se je udeležila mednarodnega folklornega festivala v mestu Chambéry. Sodelovalo je sedem folklornih skupin iz Francije, Italije, Nemčije in Jugoslavije.

Tržiški folkloristi so najprej nastopili v dvorani, nato pa so izjemni uspeh poželi z nastopom na nogometnem igrišču pred 20 tisoč gledalci. Predstavili so se s šumadijskimi, vlaškimi, makedonskimi, prekmurskimi in za konec z gorenjskimi plesi. Najbolj so vžgali šumadijski in vlaški plesi, ki so izredno temperamentni.

Godbeniki na Bledu

Bled — V soboto, 29. avgusta, bodo prišli na prijateljski obisk k leškim godbenikom člani godbe Naša sloga iz Babičev. Po dogovoru, ki izhaja iz lani podpisane listine o prijateljstvu in trajnem sodelovanju med občinama Buje in Radovljica, je goste iz Babičev povabila godba iz Lesc, s katerimi je tretje leto uspešno sodelujejo.

Godbeniki Naše sloge bodo skupaj z gostitelji popoldne ob 17. uri pripravili promenade koncert v zdraviliškem parku na Bledu, ki bo gotovo privabil številne domače in tuje turiste in druge prijatelje te zvrsti glasbe.

Gostje iz Istre si bodo v nedeljo dopoldne ogledali Blejski grad in sotesko Vintgar, popoldne pa bodo preživel na tovariškem srečanju na Homu nad Zasiptom. Obisk bodo izkoristili tudi za dogovore o nadaljnjem sodelovanju med godbami in krajevnimi skupnostmi iz dveh poobratnih občin.

JR

Tretji dan je skupina pripravila nastop za naše izseljence in delavce, ki žive in delajo v Chambéryu in okolici. Prireditve se je udeležil tudi jugoslovanski konzul iz Lyona, ki je zelo pohvalil delo skupine, kar ji je dalo še večji polet za nadaljnje delo. Po nastopu so se prijateljsko srečali s folklorno skupino La savoie iz Chambérya in Tržičani so jih prihodnje leto povabili v Tržič, francoska skupina pa je vabilo z veseljem sprejela.

Četrty dan so tržiški folkloristi nastopili v mestu Moutiers in to kar na mestnih ulicah. Meščani so po končanem programu navdušeno vzklikali: »Bravo Jugoslavija«. Dan kasneje so imeli nastop v smučarskem središču Courchevel, kjer je nastopil tudi oktet Francija Sarabona iz Tržiča, spored pa je povezovala nepogrešljiva Dorca Kralj. Šesti dan je bil v znamenju snega, zato je spored na ulicah Val d'Isere odpadel, predstavili so ga v kinodvorani, kjer pa uspeh prav tako ni izostal. Zadnji dan so imeli nastop v mestu Bourg St. Marice. Nastopile so tudi skupine iz Portugalske, Nemške demokratične republike, Italije in Francije. Spored se je v športni dvorani odvijal pred dva tisoč gledalci. Tržičani so nastopili zadnji in navdušena publika je skandirala: »Tito, Tito, Jugoslavija.«

Turneje po Franciji se je udeležilo 14 plesalk in 12 plesalcev, 9 glasbenikov, oktet Francija Sarabona, napovedovalka Dorca Kraljeva ter vodstvo skupine s prevajalko Mirjam Eržen. Ples in igre so naštevali pod vodstvom koreografa Marjana Vodnjova. Posebna zahvala pa gre temeljni banki Gorenjske, ki je finančno podprla in s tem omogočila gostovanje.

Matevž Jenkole

Plesni koraki mladih fantov in deklet iz Globasnice v folklorni koloniji v Predvoru. - Foto: C. Z.

Pesem in ples stebra slovenstva

V svet plesnih parov iz Globasnice in okoliških vasi, kjer se do slovenski živeli, se v Predvoru pod vodstvom Mirka Kersnika učijo prvih plesnih korakov in novih plesov - Srečanje mladih Slovencev, ki jih ločuje državna črta in družbena razdalja, a združuje prijateljstvo, jezik, kulturne vrednote in tradicija. Folklorna kolonija se bo zaključila jutri, ko bodo mladi plesalci s Koroške v predvorski osnovni šoli (tek ob 17. uri) predstavili s samostojnim nastopom.

Predvor - Pesem in ples, mladost in razigranost ter slovensko belodružje je bilo ališati in videti ob obisku v osnovni šoli Matija Kersnika v Predvoru. Devet parov slovenske in okoliških slovenskih mladih se je zdaj pod vodstvom Mirka Kersnika v okviru sedme folklorne kolesnice učijo prvih plesnih korakov in plesov. Mlajši del skupine se zdaj s pekovskimi in šušarskimi

Angelika Smrečnik iz Globasnice: »V predvorski folklorni koloniji sem bila prvič pred dvema letoma. Težavni so bili prvi plesni koraki, toda aplavz na zaključnem nastopu je odtehtal vse. Takoj sem se priključila globasniški mladinski folklorni skupini. Nastopamo po Koroškem, gostovali smo tudi v Sloveniji. Tokrat je v koloniji še prijetnejše kot prvič: pri učenju plesov nisem več tako strda in nekaj prijateljic poznam še od prej.«

plesi, starejši vadijo križno in del svatovske polke. »Hitro se učijo,« pravi Mirko Udir, velik ljubitelj ljudskih plesov in poleg Lenke Krišljeve tudi »srce in duša« osnovnošolske folklorne skupine v Predvoru. Tretje leto samostojno vodi plesni del kolonije, obenem pa z Lenko pomagata tudi skupinam na Koroškem. Prav po njuni zaslugi pa je med Slovenci na avstrijskem Koroškem zaživel marsikatera folklorna skupina.

Mladi Korošci v tem tednu od 23. do 29. avgusta, s tem ko stanujejo pri svojih vrstnikih v Predvoru in okolici, utrjujejo tudi slovensko besedo. Na izletih po Gorenjski in Sloveniji - včeraj so obiskali Prešernovo Vrbo, Kranjsko goro, se povzpeli na Vršič in spustili k izviru Soče, zatem pa ogledali še bolnico Franjo v Cerknem - spoznavajo tudi zgodovino slovenskega naroda, njegovo kulturno preteklost in sedanjost ter naš način življenja, naše navade in običaje. Kolonija predstavlja le novo srečanje Slovencev, ki jih je zgodovinska usoda postavila na nasprotni stran državne meje in v različno družbeno ureditev, vendar pa jih združuje prijateljstvo, jezik in ljudsko izročilo. Prav ljudska pesem in ples pa so najmočnejši stebri slovenstva in najtrdnjša bran pred ponemčevanjem.

Folklorna kolonija v Predvoru se bo zaključila jutri, v soboto, ko se bodo plesni pari z Globasnice in okolice v dvorani predvorske osnovne šole predstavili s samostojnim nastopom in pokazali, česa so se naučili v šestih dneh. Začetek prireditve bo ob 17. uri, na njej pa se bodo poleg vrstnikov iz Predvora in okoliških vasi, pri katerih so stanovali mladi plesalci, zbrali tudi stariši slovenskih otrok s Koroške.

C. Z.

HRUP NAD ŠKOFJO LOKO

Škofja Loka - Občan iz Škofje Loke se hudo pritožuje: »Že dalj časa me tare skrb, kdaj se bo nehal ropot motorjev. Onih, ki ropotajo po cesti sem se nekako privadil, le-teh, ki kalijo nočni mir, se pa nikakor ne morem. So namreč previsoko, pa ne seže do njih nobena molitev. Zato želim, da tisti frajerji v ALC Lesce svoje »stiče« raje usmerijo kam na Pokljuko ali Jelovico in naj tam strešajo svojo važnost. Mi v Škofji Loki smo se vas že nagledali in niti otročja glavica se ne ozre več za vami.

Šli pa ste še dlje: Začeli ste razkazovati svoje utripajoče ritke tja do pol enajstih zvečer, ko že marsikdo želi spati, posebno, če je treba naslednji dan zgodaj iz postelje - ob 4. uri. Danes sem zaradi vas zamudil službo. Prosim, da »špansiranje«, kakršno je bilo 11. t. m. predstavite kam drugam, naj še drugi poslušajo vašo muziko.

Hudo ste se zmotili, dragi loški anonimnež. Ti »stiče«, ki vam kalijo neni mir zagotovo niso iz ALC Lesce - ti fantje letajo le tam, kjer smejo in tedaj, ko smejo. Letajo pa približno kar nad Lescami in nad Radovljico in nad Pokljuko in Jelovico in še od daleč ne zaidejo nad vaš loški prostor. Razen tega jim je dovoljeno, da letijo lahko le v času pol ure po sončnem vzhodu in pol ure po sončnem zahodu in nikoli in nikdar v nočnih urah. Ti fantje se tudi ne vžarijo, temveč se udeležujejo in vežbajo v dejavnosti, ki ji jaz pripisujem še kako velik namen in pomen. Razen tega so v svojem športnem poslu še kako in že tradicionalno uspešni ter pobirajo vsa najvišja priznanja v tekmovanjih.

Zato vaša kritika ne leti na pravi naslov, kajti v Alpskem letalskem centru za hrup nad Škofjo Loko niso niti približno krivi...

POTICA ŽE, A PO KOLIKO?

Kokrica - Piše bralec: »Po nedeljskem delu me je žeja zanela v gostilno pri Ančki na Kokrici. Znano je, da imajo tu odlične štruklje. Vprašal sem, če imajo morda tudi potico. Natak je skočil v kuhinjo in se vrnil, rekoč, da imajo še tri kose. Zelel sem, da jih zavijem. Ker je »zavijanje« trajalo nekaj časa, sem iz cenika na steni prebral, da bom za tri kose moral odšteti 75 dinarjev. Ko natakar prinese, na moje veliko začudenje zaračuna 81 dinarjev. Ko mu pokažem cenik, kjer jasno piše, da je kos po 25 dinarjev, natakar jadrno odvihra v kuhinjo in pride nazaj z novico, da je gospa rekla, da je kos po 27 dinarjev. Jezno se nabodim, plačam in grem z besedami, naj vendarle že popravijo cenik...«

80 let gasilskega društva Zg. Pirniče

Zgornje Pirniče - V soboto, 29. avgusta bodo gasilci in krajanje Zgornjih Pirnič slovesno proslavili 80-letnico gasilstva v kraju. Namenom bodo predali prenovljen gasilski dom, ki so ga preuredili predvsem s prostovoljnimi delom. Slovesnost se bo začela ob 16. uri, ko bodo v povorki krenili od doma družbenih organizacij na prireditveni prostor, nagovorom bo sledila podelitev priznanj, za dobro razpoloženje pa bo poskrbel ansambel Mihovec. - fr

Zbiljska kresna noč

Zbilje - Prizadevni zbiljski turistični delavci so preteklo soboto priredili tradicionalno Zbiljsko kresno noč. Med zanimivostmi velja omeniti ognjemet, kres na vodi in koncert medvoške godbe na pihala, za razvedrilo pa je neumorno skrbel ansambel Sibilja. Mikavna turistična prireditev je privabila na obale Zbiljskega jezera več tisoč obiskovalcev. - fr

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENISKE OBČINE

(89. zapise)

Gotovo je prenekateri od pozornih bralcev teh zapisov že opazil, da se raje ustavljam ob manj znanih ali celo že pozabljenih imenih, hitreje pa stopim, kadar naletim na ime velmoža, ki je že dovolj dobro in na splošno znano. Nerač bi ponavljal stvari, ki so jih že drugi objavljali in ki so najbrž vsem znane še iz šolskih let. No, zato sem se dlje zadržal ob imenu prešernoslovca Toma Zupana iz Smokuča pa ob imenih esperantista Janeza Matiča iz Breznice in pesnika Jožeta Zemlje s Sela pri Zirovnici.

JANEZ KRSTNIK KERSNIK

Eden od manj znanih velmož, ki jih je rodila »Dežela« pod Stolom, je tudi Janez Krstnik Kersnik, Čopov in Prešernov profesor iz gimnazijskih let v Ljubljani. Seveda je bilo profesorjev tedaj na ljubljanski gimnaziji (liceju) več, toda poldrugo stoletje jih je prekrilo v pozabo. Le profesor Kersnik ostaja v kulturni zgodovini, posebno v prešernoslovju, še ves živ in v prijaznih zabeležbah tudi sodobnih slovestvenih »životopiscev«.

Ne vemo, odkod pobude mlinarju, žagarju in kmetu Kersniku, po domače Žagarjevemu, da je dal izšolati svojega sina Janeza Krstnika, rojenega v hiši v Mostah pri Zirovnici. Hiša, ki nosi danes na tablici številko 56, je rešena kar precej stara in neuglednega pročelja. Bržčas je bilo že pred 200 leti tako: vlažna, senčna soteska ob hitro tekoči hudourniški Završnici je dan za dnevom načenjala hišni omet. Miru pa tu ni bilo že od leta 1870, ko se je vzpel nad sotesko, skoraj tik nad Žagarjevo hišo železniški most. Dvakrat razstreljen, zažgan. Slejkoprej pa je vlak kot hrupna pošast tresel skalovje in ozračje. Ko bi stari Žagarji vedeli za tak razvoj, gotovo ne bi v sotesko silili svojo hišo, četudi je res, da je bil vodni padec tod najustrežnejši za ples mlinskih kamnov in rohnjenje težkega »gatra«.

No, v tej hiši, ki ni poznala tišine - morda nekaj ob mali vodi kdaj poleti - je bil dne 26. marca 1783 rojen Janez Krstnik Kersnik. Sprva domači učenik mlademu Matiji Čopu, nato profesor Čopu in Prešernu v Ljubljani, kasneje pa tudi ded slovenskemu pisatelju Janku Kersniku.

Mladi Močan je ljubljanske šole, sicer za kmečke slovenske fante ne prav lahke, saj se je poučevalo le v nemščini, zlahka izdeloval. Najprej normalko, potem pa latinske šole. Bil je vseskozi odličnjak. Končal je še dva filozofska letnika in letnik teologije (bogoslovja).

Jeseni leta 1804 je mladi, komaj 20-letni Kersnik že nastopil službo učitelja 4. razreda na ljubljanski normalki. Čez štiri leta pa je bil - očitno zaradi svojih pedagoških uspehov - imenovan za rednega profesorja fizike in kemije na ljubljanskem liceju (gimnaziji). Potem je na tem zavodu poučeval celih 42 let, vse do smrti, 24. juniju 1850.

ČOPOV UČENIK

Ni pa bil Kersnik učitelj, ki bi vcepljal mladim nadebudnim glavam le šolsko, dostikrat tujo učenost. Bil je vseskozi in v prvi vrsti vzgojitelj, vodnik mladim v kulturno življenje, dvigal je v njih etične, estetske, humane občutke ter jih utrjeval v domoljubne narodnjake. Bil je stari profesor v prvi vrsti zares vzgojitelj! Učiti ni težko, vzgajati je težje!

No, prvi dokaz Kersnikove prizadevnosti je njegova pomoč rojaku Matiji Čopu. Ko so Francozi leta 1809 prišli v Ljubljano, je mladi Čop pohitel domov na Gorenjsko in se tu učil, da bi prihodnje leto lahko nadaljeval študij v Ljubljani. Na srečo je bil to leto doma tudi mladi učitelj

Prof. Janez Krstnik Kersnik (po oljni podobi M. Langusa)

Kersnik. Pod njegovim vodstvom je Čop nadoknadil zamujeno in bil prihodnje leto spet med ljubljanskimi odličnjaki. Saj je Kersnik Čopa ne le učil, pač pa ga je tudi prijateljsko dvigal iz malodušja, v katero je občutljivi Zirovnčan zapadel takoj »po begu« iz Ljubljane. Lahko bi zato rekli, da nam je prav stari Kersnik »rodil« Matijo Čopa, kasnejšega velika učenosti!

PROFESOR - PRIJATELJ

Z merom redkeje doživljamo primere, ko si ostaneta profesor in dijak tudi v poznejšem življenju prijatelja, človeško blizu.

Na ljubljanskem liceju sta bila Čop in Prešeren učenca profesorja Kersnika. Oba sta ohranila na ljubljanskem učeniku vse življenje lep spomin. Prešeren je tudi po končanem dunajskem šolanju edinole s Kersnikom - izmed vseh svojih številnih dotedanjih profesorjev - vzdržal prijateljske stike.

Alenka, najmlajša sestra Prešernova, se je spominjala, kako rad je njen brat France že kot doktor obiskoval strica Jakoba na Šmarni gori. Čestokrat je prihajal na Goro v družbi s profesorjem Kersnikom. Po vedala pa je Tomu Zupanu tudi družinsko izročilo, da je bila Ribičeva hiša v Vrbi v žlahti z Žagarjevimi v Mostah, po ženitveni plati.

DRUŽINSKE SKRBI

Kot marsikomu, tako tudi profesorju Kersniku ni bilo prizanešeno z družinskimi skrbmi.

Profesorjeva soproga je bila italijanskega rodu, njen oče se je ob koncu 18. stoletja naselil na Gorenjskem kot izveden stavbenik - samouki arhitekt. Kersnikov zakon je bil rodovit - bilo je kar devet otrok. Ker pa so vsi sinovi študirali in ker je bila tudi bolezen čest gost v družini, so starega profesorja trle vedno hujske skrbi, tudi gmotne. Kljub temu pa tršati Gorenjec ni obupoval. Nasprotno, svojih skrbi na zunanji ni kazal ali pa jih celo predeval na tuja ramena. Ostal je svojim dijakom slejkoprej dobrohoten učitelj, svojim prijateljem prijeten družabnik, svojim otrokom pa ljubeč oče.

Ščasoma so se dnevi, ki so bili prepleteni s skrbmi, le morali umakniti obdobjem družinske sreče. Otroci so dorasčali, končavali so svoja šolanja in tudi sicer so postajali svojemu očetu vedno bolj v ponos, rodu Kersnikov pa v čast.

Ko so v revolucijskem letu 1848 v Ljubljani vprižarjali kot prvo slovensko gledališko predstavo Linhartovo »Zupanovo Micko«, je naslovno vlogo igrala Kersnikova hčerka Leopoldina. Sivolasemu starčku je gotovo od veselja prekipelo srce, ko je videl svojo najmlajšo hčerko na odru, obdano s slavo prve slovenske igralkice.

Moste pri Zirovnici št. 56: Rojstna hiša Janeza Krstnika Kersnika, p. d. pri Žagarju.

ANDREJ ŠTREMPELJ

LHOTSE

5

Piški, kakršne lahko kupiš v vsaki trgovini ob poti, so hitro izginili iz mize. Bili so okusni, kar pa ne bi mogel trditi za nekakšne flancate, napravljene iz testa za čapati. Ti so bili preveč prepojeni z oljem, ki je imel čuden, skoraj bi lahko rekel žarek okusa. Za čajem je prišel na vrsto čaj. Takoj ko smo izpraznili skodelice, so nam natočili novega, dokler vrč ni bil prazen. Zadnji je prišel na vrsto rakši. Zaradi večjih količin čaje sem tega vljudno odklonil. Tisti, ki so poskusili rakši (žganje) so rekli, da je približno takega okusa, kot bi z žganjem opral dimnik.

Zoprnega vtisa, kakršnega sem dobil o vasi Pheriche kot kraju, si letos nisem popravil. Zopet je bilo mrzlo. Pihal je strupen veter. Sredi popoldneva je pričelo celo snežiti. Tu sem srečal ženo Nime Nuruja. Poznal sem jo izpred dveh let, ko naju je z Mkom pogostila s čangom in krompirjem. Izročil sem ji velik paket čaja. To je bila tista mala usluga Nimi. Ženska je bila vsa iz sebe in sploh ni vedela, kako naj se mi zahvali. Vila je roke in mi ponujala čaj. Vljudno sem ga odklonil. Zato mi je pri večerji prinesla poln kozarec bele kave. Večjega presenečenja mi ni mogla napraviti. Vroča kava mi je teknila kot že dolgo nobena jed. Precej časa sem užival samo ob njenem vonju, potem pa sem jo počasi posrebal.

Jutro je bilo odurno mrzlo, vendar lepo. Že iz vasi se je na severozahodu videl Cho Oju, ves obsijan s soncem. Z vrha grebena, kamor se je treba povzpeti, da prideš v Dingboche, se je videl tudi Makalu. V Pheriche se ločita dve poti; ena gre naravnost po dolini proti ledeniku Khumbu in naprej v bazni tabor pod Everestom, druga pa skozi Dingboche v bazo pod Lhotsejevo južno steno.

Dingboche je menda najvišja šerpovska vas. Leži približno na višini 4300 m. Prostrano ravnic so nasule vode treh ledenikov, ki izvirajo izpod južnega ostenja Lhotseja in Nuptseja. Velike njive so ograjene s kamnjem, tako kot pri nas na Krasu. Hiš je bolj malo in so raztresene med njivami. Glavni pridelek je krompir.

Vas smo obšli po levem pobočju. Pomikali smo se po dnu široke doline, preprežene s številnimi suhimi strugami. Te struge oživijo poleti, ko sonce topi sneg na ledenikih in je dovolj vode. Drzni Ama Dablam daje iz te strani povsem drugačen, še bolj nedostopen in veličasten videz. Strme in gladke stene z ostrimi grebeni in opastmi, ki se naprej nadaljujejo, vzbujajo občudovanje, strah in željo. Vendar nas tokrat zanima predvsem ogromna južna stena, ki jo imamo neprestano pred nosom. Chukung je zadnja postaja pred bazo. Na travnatih ravnici stoji nekaj koč, ki so v glavnem vse opuščene, le iz ene se kadi. Tu nam prijazna Šerpani postreže s čajem in ocvrtimi jajci. Z Dokom in Vanjo smo skoraj zadnji od celotne kolone sahivov. Vanja je odšel na enega od številnih gričev, da bi od tam slikal steno. Vendar so mu pogled zapirali drugi, ki so bili še višji. Zato je sestopil nazaj na pot. Dok pa, ki mu je sledil v veri, da je tam pot, se je malo izgubil. Z Vanjo sva ga počakala. No, ta dan je bilo še več takih, ki so bili podobni Doku. Od Chununga se namreč iz majhnega amfiteatra pričnjo trije ledeniki. Nekateri niso izbrali pravega, zato so zašli. Pot do baze vodi po levi strani ledenika Lhotse, neprestano med stransko moreno in vzpetinami, ki razmejujejo ta ledenik od ledenika Lhotse-Nuptse.

Blizamo se petim tisočakom. To je pri večini tista meja, kjer te prične boleti glava zaradi neprilagojenosti na redkejši zrak. Pri naši skupini je ta problem še bolj prisoten, kajti z letalom smo prišli na višino 2800 m, potem pa smo se zadnji dan od vasi Pheriche do baznega tabora dvignili za celih 1000 m, od 4200 na 5200 m. Med hojo glavobola skoraj ne občutiš, kajti zaradi gibanja je cirkulacija krvi večja in zato tudi prekrba telesa s kisikom. Glavobol zaradi višine ni nič drugega kot odgovor organizma na pomanjkanje kisika.

Amai Dablam iz Chukung.

Pot od Chukung do baze se mi je zelo vlekla. Steza je kar lepo uhojena, saj je Mk spravil v bazo kakih 100 tovorov. Sem in tja, kadar si v dvomih in ne veš kam iti, ti priskočijo na pomoč visoki možici. Bolj ko se približujemo bazi, bolj te boli vrat če si ogleduješ steno. Vse bolj me zanima, kje neki se bomo pretolkli do vrha in kakšni prehodi bodo na ključnih mestih v steni.

Bazni tabor je postavljen v dolini med stransko moreno ledenika Lhotse in koto 5783 m. Morena je visoka kakih 20 m in je zelo strma. Na robu se še bolj strmo prevesi na ledenik, tako da bi bil spust na ledenik celo nevaren. Že tako so se včasih veliki kamni premaknili in potegnili za seboj cel plaz kamenja in peska, ki je zgrmel na ledenik. V sami dolini, ki je bila na najvišjem mestu precej ozka, so bili kuhinja, jedilnica ter skladišče hrane in opreme. Na drugo stran doline pa se je visoko v Koto razprostiralo bolj ali manj strmo travnato pobočje, ki se je kasneje izgubilo v skrotastem svetu in še naprej v strmini prekinjeni z navpičnimi skalnatimi skoki. Na tem pobočju je stala večina šotorov. Postavljeni so bili na terasah izkopanih v pobočje. Najvišja terasa je stala kakih 100 m visoko. Zato, ker je bil v ozadju lepo viden Nuptse, smo ji pravili Nuptse base camp. Ravni del doline, kjer so bili skupni prostori, se je v smeri proti Chukungu spustil v večjo kotanjo, nad katero so bile ogromne stene. Tu smo se pogosto preizkušali v plezanju krajših odstavkov. Na robu kotanje je bilo tudi veliko smetišče. Vhod v bazo je že narava napravila za vhod. Steza je prišla nad dvema velikima balvanoma kot skozi vrata in iz »praga« smo prvič zagledali oranžne šotore in z rdečo ter zeleno ponjavo prekrito kuhinjo z jedilnico. Vse dosedanje ekspedicije v južno steno so imele bazo na tem mestu. Samo Italijani so jo postavili nekoliko višje, pa še oni so se potem, ko jim je velik plaz ledu uničil ves tabor, preselili sem dol.

IZIGRANA SMRT IN SUŽNOST

Martin Prešeren

Tod so bili budni vsi ostali, vendar brez govorjenja. Sedeli so nemo in gledali, kot bi se prvič videli v življenju. Politi prti od pijače in prevrnjen kozarci so bili neme priče burne in pozno prečute noči. Kiselkast vonj vina in žganju je zaudarjal po prostoru. V sobo je stopil visoki in sloki s svetlimi in valovitimi lasmi, nekoliko dolgimi nogami, po značaju resen odrezav v besedah. Videti je bil inteligenčen, verjetno je imel tudi kakšno višjo šolo. Njegova leta pa so kazala tam okrog petintridesetih. Ko se sredi sobe zaustavil in pogledal naokoli, je navzočim namesto dobro jutro rekel: »Kaj pa sedite, kot bi bili na smrt obsojeni?« nato pa je sedel na prazni mizi. Helmut je prisledil h Korlu, ki ga je Erika na tistem območju še bolj, ker se Helmut ni več zmenil za njo. No, Korlu ni bilo kaj reči. Bil zrel možki pri najlepših letih, plavih, gladkih, nazaj počesanih las, ogorčen in gladkega obraza, predvsem pa uglajen po obnašanju.

Oskrbnik Toni je s težavo pobiral umazane namizne prte in pospravljal kozarce in steklenice ter menjal prte. Odprl je okna, da se je vnapolnila s čistim zrakom. Hans, slabotne postave, z razmršenimi lasmi, bledim suhim obrazom, tam nekaj preko dvajsetih, podoben študentu, ki vpliva na okoli sedede, si je podpiral svojo glavo naslonjen na mizo, očividno mu bile uprte v odprto okno. Josef si je prižgal svežo cigaro, ki mu je prišla iz ust, kot starejšemu človeku s sivimi lasmi. Bil je brezbrisen in okoli, kot Hans. Kadar je potegnil cigaro je močno zakašljaval in se okoli sebe, če bi imel kdo kakšno pripombo. Tajinstvena in molčeča se izza onstran meje sta sedela pri mizi v kotu in potihno kramljala med se. Pri tem sta dajala videz resnosti in nedostopnosti. Nasploh pa so se gostje danes povsem drugače obnašali kot prejšnji dan. Nič več niso bili tako družabni, niti zgovorni, tudi klanjanja ni bilo več, niti dvojni gospodični Eriki.

Da bi prekrizala molk se je dvignila in se napolnila k molčečim gostom in z dovoljenjem prisledla. Njihovih imen si pri predstavljanju zapomnila ali pa ji je noč vzela spomin. Ko je sedla, jo je srednje velik z ožganim obrazom in nekoliko krivih nog vprašal:

»Kako se počutite gospodična Erika?«

»Slabo, slabo gospod, pri nas doma živimo bolj svetniško življenje. Oprostite mi gospod, čisto sem pozabila vaše ime, ko smo se včeraj srečali. Bilo preveč prisrčno, da bi človek mislil na vsako ime posebej.«

»Saj vam ne zamerim, preveč ste bili zaposleni s Helmutom, pa vam moje nepomembno ime izpuhtelo iz glave.« Segel je z roko preko mize, pa tako je storila Erika in se ji predstavljal.

»Jaz sem Kurt. Zapomnite si moje ime, oziroma priimek, ker se ob letu, če ne prej, prav gotovo srečala.« Drugi gost se ji je prav tako enkrat predstavil, vendar Erika tudi to pot ni razumela njegovega imena, pa saj je vseeno, se je tolažila.

Fric je glasno poklical oskrbnika Tonija, ki je v kuhinji poslušal. S kunjjo v roki je Toni sprejel naročilo.

»Prinesi za vse vroče čaje z limono, da se bodo moji gostje še bolj držali, kot se že držijo. To je moje naročilo, če pa hoče kdo kaj drugega, pa naroči sam, kot mu je volja.« Pri tem je Fric potegnil po podu, tanke in dolge noge in vtaknil roke v hlačne žepke. Govorjenja skoraj ni bilo, vsak po svoje je premeleval dogodke prejšnje noči, vsi so pa čakali, kaj, pa še sami niso vedeli.

Oskrbnik Toni je pred goste postavil vroč čaj, nato pa se je vrnil v kuhinjo. Med skranjem čaja je Fric ponovno poklical Tonija in mu naročil, da prinese še nekaj čaja. Toni je odzval v vežo in zaprl vhodna vrata, še poprej pa je ogledal okoli, nato pa je stopil v gostinsko sobo in s pogledom dal v Fricu, da je vse v redu ter sedel na stol k mizi. Fric je vse navzoče seznanil, da jim ima nekaj povedati in prosil, da ga poslušajo, ker nima namena dolgo. Fric je pričel bahavo govoriti o Hitlerju in moči nemške vojske, in verjetnost, da po vzoru in načinu že okupiranih dežel pride na vrsto Jugoslavija, kar se že javno govori v njihovih krogih. Vi kot simpatizirajoča in oboževalci Hitlerjevega reda in moči ste prišli po naročilo naših agentov v to koč, ki je najmanj kompromitirana in najbolj dostopna za nas vse, saj so ljudje že vajeni koroških turistov, ki radi obiskujejo kraj. Fric je govoril o nekakšni gotovosti, da bo Jugoslavija prej ali slej nemško okupacija, ker bo Hitler z Jugoslavijo sklenil dogovor o prenehanju nemških čet prek njihovega ozemlja. Pogovori so že v teku, kar pravi princ Pavla pri samem Hitlerju v Berlinu. Vsa ta zadeva se ugotavlja, samo pri vsem tem pa je treba računati na določen odpor, predvsem komunistov, ki bodo poskušali vplivati na napredne in patriotske predstave ljudi, katerih pa po naših ocenah ni malo. Vse te nakane pa moramo mi v kali zatreti. Treba bo priti pripravljen. Govoril jim je tudi o nemških agentih, kateri so že vrinjeni v najvišje, gospodarske, politične in vojaške vrhove, kjer so njihovi agentje vrinjeni tudi v štabih za utrjevanje obrambnih linij. Naloge, katerega pa čakajo vas, niso niti težke, niti nevarne, bati, da bi se kompromitirali, seveda če se boste držali navodil.

Vriniti se morate na prefinjen način v razna društva in stranke, pa bo to JRZ, JNS, ljotičevce, četnike, sokole ali v prosvetna društva. Tam odkrivajte komuniste, obenem pa si pridobivajte svoje zanesljive sodelavce.

BRANKO BABIČ

31

NA KOZARI

Namen posvetovanja je bil predvsem stvarno in kritično oceniti potek minule sovražnikove ofenzive ter ugotoviti naše slabosti, da bi naše izkušnje lahko služile tudi drugim in našemu nadaljnjemu boju proti sovražniku. Posvetovanje je ta namen tudi v celoti doseglo: za tisti čas na izrednem nivoju je pokazalo odkrito in samokritično na vse naše vojaške ter politične slabosti.

Na omenjenem partijskem posvetovanju, na katerem smo obravnavali politična in vojaška vprašanja, smo torej evidentirali nova spoznanja in izkušnje za naše nadaljnje delo, kar je bilo posebno pomembno za našo vojsko na Kozari. Okrepilo jo je in ji vrnilo borbene sposobnosti. Ker je naša vojska tedaj komaj izšla iz težke sovražnikove ofenzive, se je omejevala predvsem na obrambne akcije. Varnost je osvojenemu ozemlju, nadzirala sovražnikovo gibanje in preganjala manjše skupine, ki so vdrale v vasi. Po tem posvetovanju pa smo prešli na celi črti v ofenzivno. Sovražnik, ki se je zaradi dejavnosti naših enot že odvalil sprehajati se v majhnih skupinah po

osvojenem ozemlju, je bil prisiljen vedno bolj omejevati se na obrambo svojih postojank in na kontrolo bližnje okolice. Če pa je že organiziral izpade, je moral angažirati večje sile in tudi računati na srečanje z nami. Zato so bili izpadi redki in tudi v bistvu obrambnega značaja. V nasprotju s tem pa so se naše enote že spuščale vedno bliže sovražnikovim postojankam, jih blokirale in prestrzele sovražnika, če se je le poskušal spustiti na naše ozemlje. Začeli smo pogumno napadati posamezne postojanke, ki jih je sovražnik po ofenzivi tu pa tam posejal po osvojenem ozemlju. Prepričan je namreč bil, da nas je dokončno razbil in uničil ter da bo ponovno zavladal po celem Podkarpju. Nemci so namreč že spet na veliko vozili železovo rudo iz Ljubije in zato smo se spustili na progo, napadali kompozicije vlakov in progo rušili. V vseh teh akcijah smo uničevali sovražnika in zaplenili mnogo orožja in streliva. Sovražnik je tako kmalu začutil našo prisotnost in tudi spoznal, da se je prevaral v svojih domnevah. Uspešne akcije so borcem vživale

samozavest in borbenost, ki je po ofenzivi nekoliko popustila. Postali so zopet stari Krajiščiki – Kozarčani, sloviti v svojih juriših in neustrašni v boju.

V vseh teh akcijah smo takrat že nastopali kot 5. kozarska brigada, čeprav borcem tega še nismo povedali. Kmalu po partijskem posvetovanju sem dobil obvestilo od poverjeništv KPJ za Bosansko krajino in od operativnega štaba, da je 2. krajiški (kozarski) NOP odred »Mladen Stojanović«, kot se je tedaj imenoval, preimenovan v 5. kozarsko brigado po ukazu z dne 22. septembra 1942. To je torej dan ustanovitve 5. kozarske brigade. Ne vem, zakaj nismo borcem tega takoj povedali, temveč šele neposredno pred odhodom s Kozare. Ne glede na to pa smo že operirali kot homogena gibanja enota, nevezana na določen teren, kar je bila značilnost odreda. Po načinu vojaškega nastopanja smo torej že bili brigada, ki se je med zadnjimi boji pomnožila in bolj oborožila. Ob ustanovitvi je štela 1100 borcev in je bila takoj proglašena za udarno. Za komandanta je bil imenovan Josip Mažar-Šoša, za politkomisarja pa Boško Šiljegović.

PONOVO V PREBOJ

Okrepljena partizanska aktivnost je sovražnika zopet spravljala v zadrego. Spet so bile ogrožene pozicije, ki si jih je ustvaril po ofenzivi, komunikacije nezanesljive,

predvsem pa je Nemcem pretela nevarnost, da ne bodo mogli več odvažati dragocene železove rude iz Ljubije. Zato je sovražnik načrtoval novo ofenzivo, da bi partizane končno dotolkel, kot si je to domisljal že v prejšnji. V ta namen je zbral 25.000 vojakov in jih razmestil na izhodiščne položaje za napad. Toda zdaj je bilo povsem drugače. Mi smo vse te sovražnikove priprave sproti in budno spremljali in naša obveščevalna služba tokrat ni zatajila. Ocenili smo situacijo in ker ni bilo več prebivalstva kot v prejšnji ofenzivi, smo se odločili za preboj v smeri Podgrmeča, še preden bi krenil sovražnik v napad. Tako navodilo je tudi prišlo od operativnega štaba za bosansko krajino, kjer je rečeno, naj namreč ne sprejmemo boja v primeru večje sovražnikove ofenzive in naj se prebijemo na območje Podgrmeča. Zato smo operativnemu štabu za Bosansko krajino tudi sporočili, kakšen je položaj in našo odločitev, da se prebijemo. Obenem smo ga zaprosili, naj 1. krajiški odred v času našega preboja okrepi napade na sovražnika na levem bregu reke Sane, da bi tako vezal nase sovražnika, nam pa olajšal ter zaščitil prehod preko reke. Operativni štab za Bosansko krajino se je s tem strinjal in temu primerno tudi ukrepal.

21. oktobra 1942 zjutraj so se naše enote približale sovražnikovim položajem kakih šest kilome-

trov severno od Prijedora. Z bližnjim napadom so naše predhodice razbile sovražnika in odprle prehod preko železniške proge, ki je dalje proti reki Gornjenici, vse do Sane, ne da bi našle te sovražnika. V tej smeri so se prebijali 2., 3. in 4. bataljon in štab brigade, medtem ko je bilo narodno 1. bataljonu, ki se je nahajal južno od Prijedora, naj se sam prebije proti Podgrmeču, kar je tudi storil. Z nami je se je pomikalo tudi 1. ljudje: mož, žena in otrok, katerih obstoj na Kozari je bil posebej ogrožen.

V nekem gozdiču na desnem bregu reke Sane smo počivali. Sovražnikova letala so nas iskala, vendar nas niso mogla najti. Medtem pa so enote 1. krajiškega odreda napadle sovražnikove položaje na levem bregu Sane in ga tako vezale nase. Tako smo proti večeru že istega dne brez težav prešli reko in krenili proti osvobojenemu ozemlju Podgrmeča.

Na tej poti smo morali premagati še eno sovražnikovo črto, ki je bila oddeljevala od osvobojenega ozemlja Podgrmeča. Čeprav smo bili že proti koncu oktobra, nas ni uvela prava poletna nevihta. Med nepretrganim bližanjem in gibanjem se je ulila tako močna ploha, da smo bili v trenutku do kolena močeni. Že utrjene od dolgega pohoda, nas je moča do kraja izčrpal. Vlekli smo se počasi, med hlapenjem in premišljevanjem, bomo premagali zadnjo oviro.

Ta mesec na vrtu

Zimsko solato pridelujemo le tam, kjer tla svednje tehta in ne premokra. Tudi zimsko solato dajemo na setvene gredice na pristo. Sejati moramo dovolj redko in predvsem zelo enakomerno. Na kvadratni meter posadimo komaj 1 gram lahkega in drobnozrnatnega semena. Sejati je treba pravočasno, to je v mnogem odvisno od vremena. Zato včasih najbolj uspešna zgodnja setev, čeprav spet pozna; to je odvisno od lege in vremenskih letin. Zato je najzanesljiveje, če posadimo v več obrokih. Na splošno pa se obne-čujemo zimsko solato v prvi polovici septembra.

Grah, ki ga pridelujemo za zrnje, odlično tolkne golobom; ti ga hočejo čimveč posprati, brž ko ga odkrijejo. Najbolj je pobrati takrat, ko so stroki že precej suhi in še začeli pokati. Golobje se največkrat tedaj zavedo, da je to grah. V nasprotju s čolom pri grahu potrgamo stročje in ga posadimo na redkih ponjavah; tu ga večkrat prenehamo in preobrnemo. Če je nevarnost, da bi pri nabiranju strokov zrnje že padlo, delamo to zgodaj zjutraj, ko so stroki zaradi rose še vlažni.

Takoj ko listi rabarbare porumenijo, jo lahko delimo in presajamo. Konec septembra posajena rabarbara bo dala nekaj letnika te naslednje pomladi. Seveda ne smemo mnogo pričakovati od rastlin, dokler počitno ne razrastejo. Za sajenje vzame-amo močne dele korenin, ki imajo naj-več en krepko razvit zaobljen končni brst. Razkopani korenin ne imejmo predolgo na zraku, ker se kmalu izsušijo. Če pripravljamo sadik ne bomo takoj uporabili, jih po-šujemo z vlažno vrečevino ali čim podobnim masno, da se ne bodo izsušile. Kjer bomo sadili rabarbaro, moramo zemljo prelopatiti na dve lopati globoko in dobro pognojiti s kalcijem gnojem. Vse organske snovi, s ka-rijami obogatimo zemljo pred sajenjem ra-barbare, podkopljemo v zgornjo plast, spodnjo pa le zrahljamo. Razen hlev-ke gnoja je uporabna tudi šota; se sicer ne smeje razkrajati, zato pa dobro popravlja strukturo zemlje. Rabarbara uspeva v vsaki zemlji. V lažji rastline spomladi hitreje odže-jo in imamo zaradi tega tudi bolj zgoden pridelek kot na težki zemlji. Ko sadimo ra-barbaro, moramo upoštevati, da razprostre-emo daleč vsakebi. Zato sadimo rastline po-več razpraz, ker se pregoste rastline le slabo razvijajo in tako pridelamo samo tanke in majhne peclje.

V prvi polovici septembra presajamo in sa-dimo tiste lilije, ki cveto od junija do julija. Im gre za tele vrste: pozlačena lilija (L. auratum), brstična lilija (L. bulbife-rosa), kanadska lilija (L. canadense), han-dsonova lilija (L. hansonii), dolgovetna lilija (L. longiflorum), turška lilija (L. martagon) in wilmottova lilija. Sadimo tri do štirikrat globoko, kot so čebule debele, to je pri-kljubno 15 do 20 cm. Čebule naj bodo 15 do 20 cm narazen.

Tudi za sajenje narcis je september naj-boljše čas. Če sadimo narcise na gred, naj bodo vrste 20 cm narazen, če pa jih sadimo skupine, naj bo med čebulami 15 cm. Sadi-amo jih 15 cm globoko.

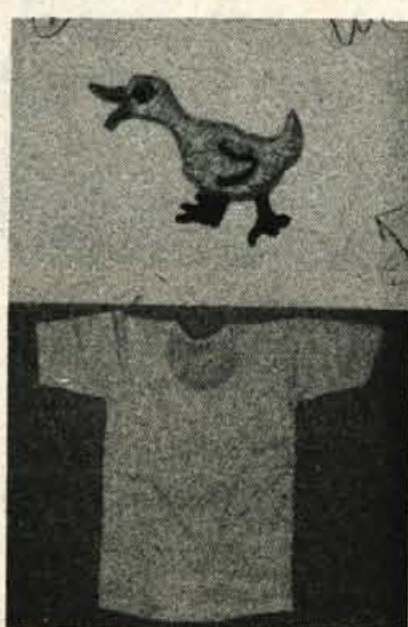
Tudi tulpe, čeprav jih navadno sadimo v oktobru, lahko sadimo že septembra in sicer naj jih tretjino. Sadimo jih 10 cm globoko, čebulicami pa naj bo 10 do 12 cm pro-razpraz.

Zimsko kranatemo se razvijajo zelo hitro, če jim manjka vode. Pod imenom zim-zimkranatemo razumemo tiste oblike vrtnih rastlin, ki cveto na prostem septembra in oktobra. Paziti moramo, da pri zalivanju ne premočimo listov, ker se sicer rade pojavijo plesni na listih.

Če želimo pridelati sončnično seme, moramo sončnice zavarovati pred ptiči. Naj-bolje je, če plodovje ovijemo z gazo ali drugo zračno tkanino. Treba pa je to storiti, brž ko opazimo prve plodove.

Droben nasvet
POMIRJUJOČA KOPEL
Za nadraženo kožo, proti izpuščaju in pordeljenju raztopimo v kopalni kadi 2 žlici škroba. Kupimo ga v lekarni ali trgovini. V kadi ostanemo deset minut brez ure.
RAZKUŽEVALNA KOPEL
Če je koža rdeča ali če imamo izpuščaj kakšno drugo kožno bolezen, dobro raztopimo v dodatku 300 g 24-odstot-nega vodikovega peroksida in žlica mandljevega olja.

KOPEL ZA MIRNO SPANJE
Če ne moremo spati ali če se nenado-zbudimo in ne moremo spet zaspati, raztopimo v kopalnico in potopimo noge za 15 minut ali petnajst minut v zelo mrzlo vodo. Ponavadi je dobro pojesti še kocko sladkorja za pomiritev želodca, ki živi živčen želodec je tudi kriv za ne-spečnost.

Za pridne roke

Iz naše stare majice, ki je, zaradi česar koli že, ne oblečemo več radi, z malo spretnosti lahko naredimo imenitno spalno srajčko za našega malčka. Okrog rokavov jo enostavno obkvačkamo z živobarvno prejšico, prav tako okrog vratu. Med stebričke v vratnem izrezu napeljemo vrvice, ki bo srajčko tudi zožila, spredaj pa izvezemo še nekaj rač, ki koracajo po zeleni travi...

Rižota takšna in drugačna

RIŽOTA PO MILANSKO

Potrebujemo: 250 g riža, 200 g svežega ali zmaznega graha, 100 g šunke, 200 g svežih gob, 80 g edamskega sira, 40 g para-dižnikove meze, 40 g olja, 2 stroka česna, sol, peteršilj.

Na olju prepražimo strt česen in na koščke narezane gobe, dodamo še grah in ne-koliko zalijemo in dušimo, da se zelenjava zmehča.

Dodamo paradižnikovo mezo, prebran riž, premešamo in prilijemo dvainpolkrat toliko juhe, kolikor je riža. Ko rižota zavre, jo pokrijemo in zdušimo do mehkega.

Jed potresemo z nasekljanim peteršiljem.

JETNA RIŽOTA Z GRAHOM

Potrebujemo: 250 g riža, 30 g olja, 200 g graha iz konzerve, 200 g perutninskih jeter, 20 g paradižnikove meze, 40 g parmezana, peteršilj.

Na olju prepražimo na kocke narezana jeter, dodamo paradižnikovo mezo, odcejan grah in riž. Premešamo, prilijemo vročo vodo ali juho iz koncentrata ter zdušimo do meh-kega.

Tik preden jed ponudimo, dodamo sesek-ljan peteršilj in nariban parmezan.

JETNA RIŽOTA PO ITALIJANSKO

Potrebujemo: 280 g riža, 200 g perut-ninskih jeter, 100 g svežih gob, 40 g olja, 80 g sesekljane čebule, 40 g parmezana, peteršilj in sol.

Prebran in obrisan riž kuhamo v slanem kropu. Večkrat ga premešamo. Skuhamo ga toliko, da je, ko ga ugriznemo, v sredini še trd. Nato ga ocedimo in s hladno vodo oplaknemo, da se jed dobro ogreje.

Omaka: Na olju prepražimo sesekljano čebulo, dodamo na večje kose narezane gobe in premešamo. Prilijemo nekaj žlic tople vode ali juhe in nekaj minut dušimo.

Dodamo na koščke narezana jeter, pre-pražimo in začimimo.

Rižoto potresemo z naribanim parmeza-nom in postrežemo.

RIŽOTA Z GOBAMI

Potrebujemo: 320 g riža, 1/4 l svežih gob, 50 g olja, 100 g čebule, peteršilj, juha iz koncentrata za zalivanje.

Na tanko narezane gobe dušimo na olju s sesekljano čebulo. Ko so gobe mehke, doda-mo obrisan riž in dvakrat toliko juhe iz kon-centrata, kot je bilo riža. Ko jed zavre, šte-dilnikovo ploščo izključimo in brez mešanja dušimo še 12 do 15 minut.

Predem damo jed na mizo, jo potresemo z naribanim parmezanom in s sesekljanim peteršiljem.

Za sladokusce

PICA Z GOBAMI

Čas gob in paradižnikov je tu in zakaj si ne bi za konec poletja za kakšno večerjo privoščili dobre, doma narejene pice. Za tiste, ki so pri picah začeli, objavljamo tokrat po-drobnejše navodilo za to italijansko posebnost, ki pa je tudi pri nas že postala priljubljena. Kako dobra bo, zavisi seveda največ od tega, kako jo bomo obložili.

Za štiri osebe potrebu-jemo: za testo 200 g mo-ke, 20 g kvasa, ščepec slad-korja, toplo vodo, sol, 4 je-dilne žlice olja, 1 ru-menjak, za nadev pa 200 g svežih gob, 200 g kuhane puste šunke, 2 paradižnika, 10 oliv (brez pečk, polnje-nih s paradižnikom ali papriko), 3 majhne fefe-rone, poper po okusu, po pol čajne žličke origana in bazilike, po eno nožovo ko-nico žajblja in rožmarina, 4 jedilne žlice olivnega olja, 150 g sira (gaude, edamca ali podobnega;

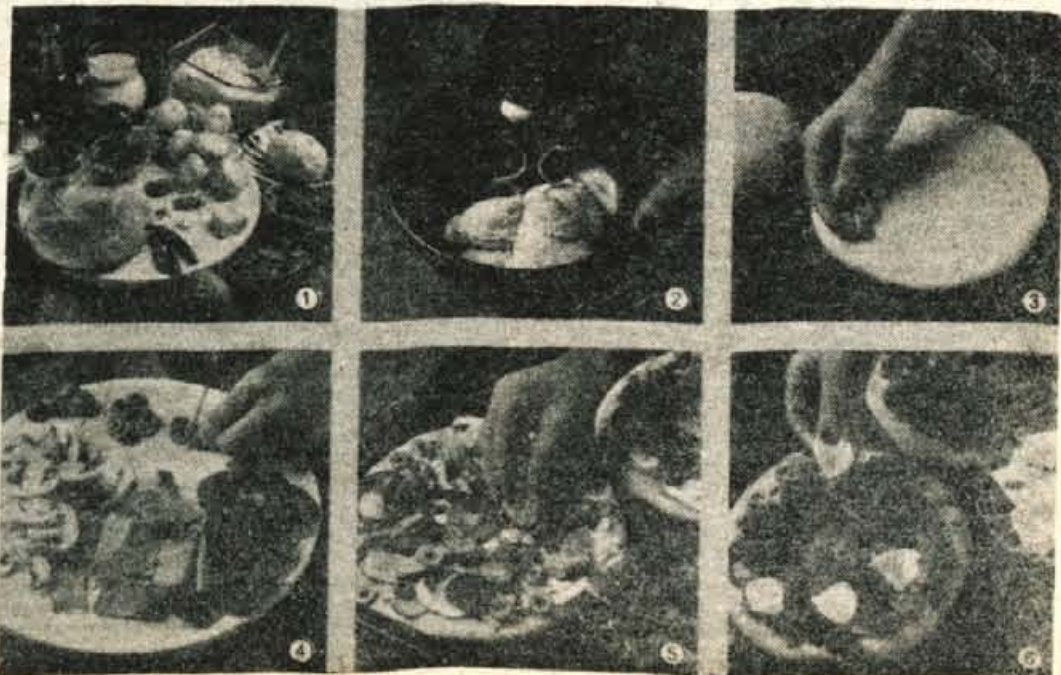
lahko tudi pikantnejšega sira).

Moko damo v skledo, napravimo vanjo jamico, v katero zdrobimo kvas, sladkor in 2 jedilni žlici vode ter zamesimo testo. Testo naj 15 minut vzhaja na toplem. Preostalo vodo, sol in olje dodamo potem, ko testo ponovno pregne-timo (ročno ali s strojč-kom) dokler ni lepo gladko in se povsem odloči od po-sode. Potem naj vzhaja še 30 minut na toplem.

Testo razpolovimo in napravimo iz njega po dve enako veliki okrogli plošči in ju položimo na po-maščen pekač. Zdaj naj testo vzhaja še 15 minut. Pici obložimo z gobami, ki smo jih narezali na listke, s tanko narezano šunko in zrezanimi paradižniki ter olivami in feferoni. Vse skupaj potresemo z dišava-mi in pokapamo z olivnim oljem.

Pečemo v pečici 15 mi-nut 225 stopinjah. Po 15 minutah porazdelimo po picah tudi narezan sir in robove pic pomažemo z ru-menjakom, pečemo še 10 minut in pico lahko ser-viramo. Zraven gre seveda dobro rdeče vino, pa se-veda tudi pivo če hočete.

Nekateri sladokusci k tej pici priporočajo tudi školj-ke, ki jih pred pečenjem porazdele po testu. Sicer smo pa že rekli, kolikor dobrega bomo nanjo dali, toliko dobra in bogata bo. Je pa pica pripravna jed, saj lahko tu porabimo razne mesne ostanke, ki jih sicer ne moremo lepo po-nuditi na mizi.

Male vasice veliki dogodki

Popotnik, delo kiparja Francija Tavčarja iz Cabrača, vabi obiskovalce.

Desetletnice navadno ni jubilej, ki ga obeležijo na veliki zvon in veliko pomeni. Vendar pa se v desetih letih lahko veliko naredi, veliko spremeni, lahko se dejavnost razvija, preneha in veliki začetni polet lahko ali pa se ustali. Ko so marca 1973 ustanovili turistično društvo Hotavljani, na Hotavljah, se prizadevali domačinom najbrž ni niti sanjalo, da bodo nekaj let kasneje pripravili v svoj kraj toliko ljudi, da razgibano delo preraste njihove možnosti, tako denarne kot tudi to, da je v kraju enostavno premalo ljudi, da bi lahko začeto nadaljevali takim tempu, da pa bodo desetletnico lahko kljub temu dostojno praznovali in bodo lahko zadovoljni z delom, ki so ga opravili.

Pravzaprav bi morali praznovati nekaj višjo letnico, saj smo kar štiri leta neorganizirani začeli pripravljati semanji dan sredi vasi in

pred pustom smojkarsko tekmovanje, pripoveduje tajnik društva Janez Sturim. »Društvo pa smo ustanovili na pobudo občinske turistične zveze marca 1970. leta.«

Že pred 1. majem istega leta so Hotavljani na nekdanjem sejmišču sredi vasi, kjer je bil na svetega Lovrenca dan pred desetletji sejem, kjer so prodajali in meštarili za živino in kjer se je prodajal lect in točila medica in kjer so ljudski godci že nekdanji zaigrali za urne pete, posadili lipo prijateljstva. Za 1. maj pa so organizirali parado, na kateri so prikazali predvojni čas in življenje, revolucijo in NOB in sedanji čas. Še istega leta so prvič pripravili tudi dan šmarnic na Slajki nad Hotavljami, to je srečanje turističnih in planinskih društev, ki jo od tedaj ponavljajo vsako leto.

Pod vaško lipo, ki je sedaj resnično še le drevesce, smo postavili veliko

kamnito mizo in 12 stolov in že naslednji dan je bila tam prireditelj z naslovom »Zdravica pod vaško lipo«, ki se je ohranila vsa leta in vsako leto privablja veliko ljudi, le, da smo jo sedaj poimenovali »Semanji dan«. Pod lipo smo potem po staroslovanskem običaju sprejemali goste, ki so prihajali v našo vas in jih postregli z medico, kruhom in soljo. Prvega smo tako postregli avstrijskega konzula, ki se je s skupino avstrijskih fotografov mudil v Poljanski dolini.

Nedvomno pa je bila najuspešnejša prireditev, ki pa je žal ugasnila leta 1973, ker je po besedah Hotavljancev postala prezahtevna in preobsežna, »Smojkarski dan«. Pripravili so ga vsako leto v predpustnem času in parkirni prostori so bili vsako leto pretesni, da bi spustili v bližino vse, ki so želeli videti, kaj so pripravili Hotavljani, ki so želeli videti smojkarsko tekmovanje, dragoceno narodopisno dediščino, ki je že skoraj izumrla. Če preberemo zapise tistih, ki so si prireditelj ogledali, je ta pustno-folklorni festival daleč prekoračil okvire zgolj lokalnega dogodka in bi mu že zato kazalo nuditi več spodbude in krajanom več pomoči.

Najprej so vsako leto pripravili prikaz starih kmečkih del in običajev. Tako so si obiskovalci lahko ogledali prejo lanu, opravilo, ki je včasih, ko svet še ni poznal daljnovidov in elektrike, pomenil poglavito zabavo v jesenskih dneh. Nad kolovrate in klekljarske punkle sklonjene ženske so v dolgih zimskih popoldnevih premlevala tekoče novice, obirale sosedo in sovrstnice, obujale spomine. Iz hudomušnih dialogov se je dala izluščiti podoba tedanjega kmečkega vsakdana z »ocvirki« o enem in drugem grunrtarju. Obenem so bila ta dela velika priložnost za obiskovanje in vasovanje; ob njih so moški sklepali kupčije, ob dekletih je družina smojkarjev zvečer zvrnila kozarček ali dva; obiskovalci so lahko videli tipično oglarsko družino, ki je večino leta preživela v hosti in njeno zasilno ognjišče, ki je bilo hkrati vir toplote otrokom in starcem, ki so skrbeli, da plamen ni nikoli ogasnil.

Se bolj kot stari običaji, so obiskovalce privabljali domislice in satire na sodobne razmere, na dogodke v družbi. Tako so prikazali, da je stara sveča ob električni krizi še najzanesljivejši vir toplote, znali so se ponorčevati iz najrazličnejših ukrepov, gospodarskih razmer in domačih problemov.

Hotavljani so s tem prekosili sami sebe, je pisal dopisnik, ki je sodeloval na prireditvi. Prav zato je škoda, da prireditve od leta 1973 ni več. Mogoče je sedaj še čas, saj stroški niso veliki, le spodbude bi potrebovali.

L. Bogataj

Kuhar je »drugi kapitan« ladje

Življenje za mladega človeka

Ko razburkano morje premetava ladjo in so valovi tako sunkoviti, da je delo v kuhinji nemogoče, takrat so misli vseh in še posebej kuharja — »drugačnega kapitana« ladje pri prijateljih in domačih, pri ljudeh na trdnih tleh svojega kraja. Enkrat samkrat je Metod Šavs iz Pred-dvora, eden izmed redkih »celincev« na ladji Kočevje, doživljal vse to v svojem sicer kratkem stažu med pomorsko družino. Proti Solunu so pluli, valovi so se spredaj zaletavali v trup 172 metrov dolge in 54 metrov široke ladje, last Splošne plovbe Piran, in del natovorjenih hlodov je že zdrsel v morje. Za mornarske mačke je bil to bolj pišč kot vetr, za Metoda kot novince in še kuharja povrh pravi orkan...

Devet mesecev je šele na ladji, preje se je pet let sukal med štedilniki v preddvorskem hotelu Bor. Zelje potovati po svetu in ga videti v njegovi resničnosti, spoznati življenje pomorcev in skrivnosti morja ter nenazadnje tudi nekaj zaslužiti so ga zvalile med člane posadke na tovrsto ladjo Kočevje. Tri potovanja v Centralno Afriko so za njim, zdaj uživa zadnje dni dopusta pri starših in med prijatelji v Pred-dvoru. Čaka na telegram, ki bo označil začetek nove pustolovščine. Na drugo ladjo bo šel in k drugim ljudem na njej. Zaplula bo najbrže proti Kanadi in Ameriki, morda proti severni Evropi.

Velika je bila sprememba ob prehodu s celine na majava tla ladijskega trupa in po prvem potovanju sem se nameraval že skrečiti. Toda slučajno se je tudi želedec umiril in potem sem začel okušati tudi lepše strani življenja pomorščakov. Nekaj svojevrstnega je »krst« na ladji tistega dne, ko prvič zaplujemo čez zemeljski ekvator. Vsega vajeni in izkušeni pomorci so nas dopoldan pozapirli in namočili z vodo, popoldan pa povabili k obrodu, ki ga je vodil Neptun — bog morja z morskimi deklicami, gusarji in »dohtarji«. Preskušali so nas na vse načine: plezali smo po ladijskih vrveh, ki so jih »starinci« že poprej namazale z maslo, da je drselo, brali so nam morská pravila in zahtevali, da smo jih pokorno in naglas ponavljali, nas mazali z različnimi »šavbami«, ki nas bodo varovale pred morskó boleznijo... Resnično imune nas je potem Neptun sprejel v svojo družino, toda kljub prestanim naporom in uspešno opravljenim preskušanjem so nam naložili še visoko »kazen« — dva zaboja piva, pladenj pršuta in še kaj. Veselo je bilo potem na ladji in »krst« mi

bo zato še dolgo ostal v spominu, pravi Metod.

Kuhar na ladji le ni v povsem enakem položaju kot tisti na trdnih tleh gostilne, restavracije ali menze. Ko ladja odpluje na odprto morje in tudi ko se zasidra ob obali, vseskozi mora kuhar skrbeti za lačne želodce mornarjev, tehnikov, natakarija in kapitana. »Angleških sobot« ne pozna, niti nedelj in praznikov.

Ob normalni plovi je delo v kuhinji domala enako kot na kopnem. Pri sunkih vetra petih in šestih boforov je delo že oteženo, medtem ko je pri razburkanem morju popolnoma onemogočeno. Takrat se sam komajda obdržim, ne da bi šele kaj postoril. Če se le da kaj skuhati, potem pristavim čaj ali močnate jedi, ki posadko še najbolj »varujejo« pred morskó boleznijo in njenimi posledicami. In ko se vihar umiri, odpremo vrata skladišč s hrano na stečaj. Vsa si lahko privoščim, kar si želi in kolikor se mu zahoče. Vsa posoda in kuhinjsko orodje je prav zaradi premetavanja ladje zloženo v posebne omare ali je pripeto na kavlje. Če je pomorščakom že usojeno, da so po mesecu odzema, jih vsaj hrana na ladji spominja na domovino. Tudi kaj gorenjskega se pojavi na krožniku. Pogoste so na njem tudi ribe, kajpak sveže, saj jih nalovimo, ko smo zadržani v pristanu.

Svojevrstno je življenje na ladji. Dolgočasno, ko plujejo neprekinjeno tudi petindvajset dni ali več. Razgibano potem, ko se po tolikem času izkrcajo. Takrat popusti napetost in izgine tisti kanček strahu, ki ga na ladji noče nihče nikomur priznati.

Za mladega človeka je to življenje, pravi Metod Šavs iz Pred-dvora. Ko bo kot kuhar z ladjo preplul vsa morja in obšel zemeljski globus, se bo tudi zanj ustavil čas. Slovo bo dal pomorščakom in majavim tlem ladijske kuhinje.

C. Zaplotnik

AVNOJ 81 — SLOVENSKI MLADINCI PEŠ 230 KILOMETROV PO POTEH DELEGATOV AVNOJ

Danica Dolenc

Nismo se še do kraja oddahnili, ko nas spet pozovejo v zbor. Domačini so nas povabili na Koračnico. Organizirali so avtobus, ki nas bo odpeljal do spomenika sredi Grmeča, kjer je bila narodnoosvobodilna borba največja partizanska bolnica in vrsta drugih spremljajočih objektov. 1979. so tu postavili veličasten spomenik, ki ga Slovenci še prav nič ne poznamo. Tudi smo prva večja skupina iz Slovenije, ki ga bo dolejš ogledala, razen udeležencev letnih iger keramičarjev Jugoslavije, ki so leta 1978 letos zaključene prav tukaj in v njih sodelovali tudi keramičarji iz Liboj.

Spomenik na Koračnici sredi Grmeča — cvetni popek, ki simbolizira neuničljivost življenja

Sredi zelenega Grmeča, na Koračnici se dvigajo beli spomenik. Ogromen bel cvetni popek iz belega trogirskega marmorja je zrasel iz tega zelenja in se ogleduje v jezercu vode pod njim. Spomenik je zamisel novosadskega keramičarja Ljubomira Denkovića: cvetni popek, ki simbolizira neuničljivost življenja, ki se neder Grmeča kot okrilja in zatočišča, ki so se tu borili za življenje in pravico, za svobodo in novi svet. 1977. je temeljni ka-

men spomenika postavil Đuro Pucar-Stari, toda žal, otvoritve ni doživel. Bilo pa je za 27. julija 1979 tu veliko slavlje. Prišli so ljudje iz vsega Podgrmeča, od Sane in od Une, od Bosanskega Petrovca do Bosanske Krupe, od Bihača do Ključa. Prišli so partizanske mame, ki so tudi tokrat prinesle s seboj košare jestvin, kot takrat, ko so sem prinašale ranjence. Starke v črnih rutah so z istim žarom, kot nekoč, na mize ljudskega slavlja tu na Koračnici rezale kose sira, kruha in pogac... To so jedi, s katerimi je tod narod hranil svojo vojsko, najlepšo od vseh.

Ni bilo Tita na tej veliki proslavi, toda postal jim je pozdrave in poslanico, ki jo je stotisočglava množica vpijala besedo za besedo. Bil je na Grmeču Tito. 7. januarja 1943. Ta dan se je postrojila pred njim Četrta krajiška narodnoosvobodilna udarna divizija na Jesenicah. Okrog pet tisoč borcev in nekoliko tisoč ljudi je bilo tedaj tu, tik pred pričetkom četrte sovražne ofenzive.

Malokomu od nas je znano, da so bili prav od tu, z Grmeča ranjenci, ki jih je Tito reševal čez Neretvo. Vsaj večina njih. Na Koračnici je bila največja partizanska bolnica ta čas, ki je delovala vse od januarja 1942 do februarja 1943. Skrival pa je Grmeč še tri partizanske bolnice. Največ ranjencev je bilo tu iz krajskih brigad, s Korduna, Srba, Kulen Vakufa, Grahovega. Ohranjen je podatek, da je bolnica na Koračnici v nekem obdobju imela na zdravljenju 2846 ranjencev in tifusarjev hkrati. Žene iz Luči Palanke so vsak dan prihajale sem s hrano in obvezami, sodelovali pa je ves Podgrmeč.

Spodaj, pod spomenikom samim, je izdelana maketa bolnice na Koračnici. Na skupni površini 2.732 kvadratnih metrov je bilo zgrajenih 19 barak. Zanimiva je bila prva zgradba, ki je bila zgrajena okrog velike jelke, zagrnjena še z vejami jelk v bližini, tako, da bi je tudi iz zraka ne mogli nihče odkriti. Januaria 1943, ko naj bi se pričela velika IV. sovražnikova ofenziva, je Tito dal nalog, da naj se ranjenci umaknejo iz Grmeča. Ko so ranjenci zapustili Grmeč, so se v barakah

nastanili ljudje izpod Grmeča, zbegi od Bani-je, Petrinje, Glinje, Kostanjice in od drugod. In ko je sovražnik februarja 1943 s 150 avioni bombardiral Grmeč, so ti ljudje masovno uničevani. Do polovice visokih dreves so partizani, ki so kasneje prišli v Grmeč, dobili dele teles. Za bombniki so prišli Nemci, ki so prečesali Grmeč. Priprani so bili, da bodo tu dobili Vrhovni štab. Dobili so razbite barake, trupa. Iskali so, da bi dobili vsaj dokumentacijo. Prekopali so praktično vso okolično bolnico. Našli pa so le 25 šivalnih strojev, nekaj operacijskih instrumentov in podobno. Ker niso mogli drugega, so se znašli celo nad mrtvimi. Niso jih zakopali. Pustili so, da so jih raznesle živali. Partizani, ki so prišli sem maja meseca, so jih pokopali v dve veliki grobnici. 3370 življenj je tedaj omahnilo, 1300 hiš je bilo požganih... Najhujše edince je Hitler poslal nad Grmeč: 7. SS-divizijo, divizijo Princa Eugena in 717. divizijo — Hudičevo divizijo, kot so ji pravili, ker je bila sestavljena iz samih kriminalcev, kaznjencev, ki bodo prosti, če se bodo izkazali v boju. Dali so vse od sebe: pobijali nedolžno prebivalstvo, ubijali živino, zastrupljali vodo... Tu se bodo učile generacije, pravijo domačini, tu lahko vidi vsak človek, koliko nas je stala ta naša svoboda. Zato jo moramo znati ceniti!

V bližini spomenika že grade velik modern hotel, ki bo lahko sprejemal goste od vseh psov. Kajti Grmeč in Koračnica in Jasenica ne bodo nič manj poznani kot Neretva, kot Sutjeska, kot Makljen... Prav bi bilo, da bi jo naše turistične agencije čim prej vključile v svoj program.

Za ta večer so nam tudi mladinci Luči Palanke pripravili zabavni večer, toda preveč smo utrujeni, da bi zmogli še to. A hvaležni smo jim vseeno.

Spet je jutro. Sreda, 8. julij. Danes moramo priti do Donjeg Dubovika. Iz Valetovih zvočnikov je že slišati budnico: Hej, haj, brigade... Ze kličejo k telovadbi. Dokler so noge lepo po dolgem, malce dvignjene nad nahrbtnikom, še gre. Toda vstati. To bo muka! Tako me bole vse kosti in kostičice v stopalih, da

sploh ne morem normalno vstati. Pokonci se potegnem s pomočjo palice, ki drži šotor. Uf! In zdaj v drnec okrog tabora. Saj so čisto nori! Racam za njimi vsa polomljena, toda počasi se kosti pregibljejo. Ko obujem gojzerje, sem pa spet dobra. Nadova harmonika daje takt in kmalu smo pri zadnjih hišah, naprej od cerkve, ki se ji je bogvekdaj nagnil gornji del zvonika, in že spet smo v bregu. Presneti bregovi! Toda pot je mehka, senčna. In to je najvažnejše. Včeraj me je sonce tako opeklo za vratom, da imam kar klobaso na levi strani pod ušesom, pa levo oko otečeno in zabuhlo. Albinca ima s sabo šentjanževke namočene v olju. S tem balzomom sem se sinoči namazala, pa je zdaj dosti bolje. Sploh so prava te naše »avnojske mame«, Albinca in Tončka. Vedno vesta, kaj je dobro in prav. Kako samo poskrbita za dekleta! Fantje iz četrte čete nam morajo vsak večer postaviti poseben šotor za umivanje. Tople vode je tudi vedno dovolj. Koliko je to vredno!

Kako lepa je bosenska pokrajina. Kmetje tod okrog pravkar suše seno. Kako diše tu gori trave in praproti. Koliko zdravilnih zelišč na vsakem koraku. Cele njive rmana, tavžentroz, šentjanževk. Ohraniti bi morali te zdravilne travnike tu sredi zasmrjene Evrope. Prava naravna lekarna Evrope bi lahko bila. Sicer pa gotovo tudi od tu naše lekarne polnijo svoje vrečke z zdravilnimi čaji. Pravi greh bi bil, če bi jih puščali.

Veliko muslimanov živi tod. Strehe štirikapnice pričajo o tem. Dvokapnice so hiše katolikov in pravoslavcev. Pozdravljajo nas, obdružujejo nas, sprašujejo do kod bomo vžfajali. Darks, naš brigadni politikomisar in neustrašen slovenski jamar, je s svojo neizmerno kondicijo zdaj zadnji, zdaj na čelu kolone, zdaj daleč pred nami in vaščanom pripoveduje, da smo tisti, ki gremo po poteh slovenskih delegatov AVNOJ. Lučice se prižigajo v obeh bradatih starcev, starih mam v črnih rutah. »Ej, diko moja, dobri ste mi vi mladci...«

(nadaljevanje vsak petek)

Naši športni delavci

Andrej Čerček:
»Težavna je pot
do tekmovalnih
konj«

Voklo – Konjeniški šport do- biva na veljavi in popularnosti tudi na Gorenjskem. Klubom na Bledu, Brdu pri Kranju in v Komendi se je decembra lani pridru- žil še voklanški. Na ustanovnem zboru se je ob pešičih konjeniških zanesenjaku in aktivnih tekmo- valcev zbralo še blizu 70 ljubite- ljev konj iz domače vasi in okoli- škkih krajev. Danes ima klub okoli 110 članov. Njegov predsednik je Andrej Čerček, že star znanec tekmoval- v preakovanju za- prek in tudi pobudnik za ustano- vitev kluba v tem delu Gorenj- ske.

Tovariš Čerček, najbrže se tudi v vašem klubu ubadate z že zna- nimi in domačo povsod prisotnimi začasnimi težavami?

»Vsekakor. Čeprav smo povsem uradno registrirani in tudi člani kranjske telesnokulturne skupno- sti, smo izpadli iz vseh srednje- ročnih in finančnih planov. Dru- žbene pomoči nimamo in je, vsaj tako kaže, še nekaj časa ni moč pričakovati. Zaenkrat vse temelji na lastni udeležbi in navdušenju kranjancov, ki so nam že doslej ne- kajkrat prišli na pomoč. Večina članov kluba tudi računa, da bo v domači reji ali s pomočjo kluba prišla do dobrih tekmoval- nih konj. To niti ne bo enostavno, če vemo, da cela Gorenjska nima niti enega žrebca, da ni dobrih razpoldnih kobil, da jih je težko dobiti in še njihova cena je velika. Med članstvom kluba in kranjani Voklega in okoliških vasi bo treba spodbuditi konjereje, ki je tudi osnova za razvoj kakršnegakoli konjeniškega športa. To pa je hkrati pomembno tudi za naš koncept splošnega ljudskega od- para. Konji so namreč v težko prehodnih in odročnih predelih še vedno edino uporabno, prevo- zno sredstvo in obenem tudi ve- lika rezerva hrane.«

Sami ste uredili tudi tekmo- valni prostor in lani izvedli na njem prvo jahalno šolo?

»Največ zasluga za izgradnjo skakališča gre Cirilu Globočniku, konjenišemu zanesenjaku, ki v svojem hlevu skrbi za osem konj različnih lastnikov. Ciril je ob svojem gospodarskem poslopuj odstopil klubu močvirnat trav- nik, na njem je s svojimi stroji opravil tudi večino zemeljskih del, prispeval je tudi ves les za

postavitev preprek. Ostalo smo postavili člani kluba in drugi kra- jani Voklega. Skakališče je pri- merno za vzgojo in treninge konj ter za manjša tekmovanja, med- tem ko ne ustreza kriterijem za izvedbo državnega prvenstva. Na novozgrajenem skakališču smo v sodelovanju z lipiško kobilarno pripravili prvo jahalno šolo. Na desetih konjih se je mesec dni šolalo 60 jahačev, od katerih za- ključnega izpita ni opravil le eden. Sola je bila odprtega tipa. Med njenimi »obiskovalci« so prevladovali mladi in starejši iz Voklega in okoliških vasi, nekaj pa jih je bilo celo iz Ljubljane. Trije so se v šolo vozili tudi iz Poljanske doline in z Jezerake- ga. Ti računajo, da bi z jahalni- mi konji obogatili ponudbo na svojih turistično usmerjenih kmetijah.«

V svojem delu ste šele na za- četku, zanimanje za vzrejo tek- movalnih konj in za konjeniški šport je precejšnje. Ne bo odveč vprašanje: kakšni so načrti kluba?

»Za kmete in člane kluba, ki se bodo odločili za nabavo razpold- nih kobil in za vzrejo tekmoval- nih konj, bomo pripravili obšir- nejši tečaj o prehranjevanju in pravilni oskrbi konj ter posebej o vzgoji žrebcev. Resneje bomo morali razmišljati o denarju in družbeni pomoči, saj s pospešva- njem konjereje in vzgojo konj opravljamo tudi družbeno korist- no delo. Svoje načrte imam tudi v tekmovalnih dosežkih.«

Verjeti je besedam Andreja Čerčka, predsednika konjeniške- ga kluba Voklo. Veliko število tekmovalnih konj in njihovih jahačev na nedeljskem tekmoval- nju, med njimi je bilo kar osem članov domačega kluba, blizu tisoč gledalcev ob skakališču – vse to kaže, da ima konjeniški šport v tem delu Gorenjske ve- liko privrženec in dobre mož- nosti za razvoj. Med tekmovalci veliko obeta 13-letni Slavko Markun s Jabilo Vicky, odlično se je v nedeljo odrezal dr. Kalan na konju Mirakolo, 15-letna Leda Selan pa je s Čerčkovim Welfom celo zmagała v konkuren- ci konj iz osem klubov in le za las prehitela klubskega tekme- ca Kavčiča na Lapkeju.

C. Zaplotnik

Zaradi dežja
okrnjen spored

Lebec – Člani konjeniškega kluba »Triglav« Bled so v nedeljo na hipodromu na Hraški gmajni pod Leskami priredili kasaške in galopeke dirke. Zaradi dežja pa so gledalci videli namesto pisanega spo- reda le tri kasaške dirke in eno galopeko. Največ pozornosti je med 600 vztrajni- gledalci vzbudila zaradi dobrih kilome- trskih časov dirka dvoletnikov na 1400 metrov dolgi progi. Najboljši v tej tekmi so bili Adia z voznikom Šoperjem, Rušica z Rukavino in Tarja iz konjeniškega kluba Krško z voznikom Gregorinom. V propagandnem nastopu na 2000 metrov dolgi progi je slavil konj Ferrari (KK Gro- suplje) z voznikom Potočnikom, Azra (KK Bled) z voznikom Vidcem pa je bila četrta. Ljubitelji konj so v edini galopeki dirki s haffingerji videli zmago mlade Irene Habe (KK Krumpk – Biotehni- ška fakulteta Ljubljana) na Roči.

Spored so popostrili z nastopom še blej- ski fikerji. Najhitrejši je bil Anton mežan s konjem Palov.

A. Vengar

Dež je preprečil atraktivno predstavo najboljših slovenskih in hrvaških konj. Kljub razmočeni progi so bili boji na hipodromu na Hraški gmajni mihi in napeti. – Foto: A. Vengar

16. pokal
Gorenjske

Radovljica – Balinarski klub Radov- ljica bo v nedeljo, 30. avgusta, pripravil tradicionalni mednarodni balinarski tur- nir 16. pokal Gorenjske. Nastopilo bo dvajset uveljavljenih moštvi iz Italije, Hrvaške in Slovenije, med njimi zamejski Slovenci iz Ronk in Trata ter športniki iz prijateljske občine Buje.

Slovenska otvoritev turnirja bo v šport- nem parku ob 8.30, pol ure kasneje pa se bodo začela tekmovanja na balinskih v športnem parku pri domu upokojencev. Turnir bodo sklenili okrog 17. ure s podelitvijo pokalov in priznanj najuspešnej- šim ekipam.

JR

Kolesarstvo

Naši deseti

Praga – Jugoslovanski kolesarski re- prezentantje Bojan Ropret, Bruno Bulić, Primož Cerin in Vinko Polončič so z ekipo vožnjo na svetovnem prvenstvu v Pragi potrdili lanski uspeh z olimpijskih iger. Sto kilometrov dolgo progo so v sredo prevozili s hitrostjo 47,5 kilometra na uro in se med osemindvajsetimi moštv- i uvrstili na odlično deseto mesto.

Naši fantje so imeli med vožnjo precej smole. Zs kmalu po startu je Primož Ce- rinu izskočilo zadnje kolo, kasneje pa je imel okvaro še Bojan Ropret. Tako so izgubili nekaj dragocenih trenutkov, ki jih niti v zadnji četrtini proge, ko so peljali najhitreje, niso mogli nadoknaditi. Z nekoliko več sreče bi se sicer lahko uvrstili celo okrog petega mesta.

Zmagała je reprezentanca Nemške de- mokratske republike s časom 1:59,16 in povprečno hitrostjo 50,207 kilometra na uro. Sovjetska zveza je zaostala za 2,50 minute, Češkoslovaška za 3,12, četrti so bili Nizozemci, peti Italijani, šesti Fran- cozi, sedmi Norvežani, osmi Švedi, deveti Belgijci in deseti Jugoslovani. Skoraj sedem minut so bili počasnejši od zmago- valcev.

Včeraj je bil na svetovnem prvenstvu prost dan, danes nastopajo dekleta, jutri amaterji v posamični vožnji, v nedeljo pa profesionalci. Za nas bo seveda najbolj zanimiva sobota, ko se bodo na 186 kilo- metrov dolgi progi trudili tudi najboljši jugoslovanski kolesarji; vsi, ki so nastopi- li v ekipni vožnji, pa še Marko Cuderman. Pot je precej zahtevna, saj je na njej kar 72 kilometrov klanca, zato tudi posebnih uspehov od naših reprezentantov skoraj ne moremo pričakovati. Posebno, ker se po dirki Po Jugoslaviji mesec in pol vadili le ekipno vožnjo.

H. J.

Lokostrelstvo

Najkvalitetnejši
turnir v Evropi

KRANJ – Lokostrelski klub Exoterm iz Kranja se skrbno pripravlja na letošnji lokostrelski turnir field, ki bo v soboto in nedeljo že po tradiciji v Vintgarju.

To bo hkrati že četrti in zaključni loko- strelski turnir za »Alpski pokal«. V sobo- to in nedeljo bo v Vintgarju nastopilo nad sto tekmovalcev in tekmovalk. Prijavile so se reprezentance Avstrije, Italije in Ju- goslavije, medtem ko je zaradi finančnih težav udeležbo odpovedala reprezentanca ZRN. Med vsemi temi bodo nastopili tudi lokostrelci in lokostrelke LK klubov iz Avstrije, Italije, ZRN in Jugoslavije. Po prijavih sodeč bo to najkvalitetnejši lokostrelski turnir v Evropi. Pričetek tur- nirja bo oba dni ob 9. uri.

Pred zadnjim, četrtim vintgarškim tur- nirjem v alpskem pokalu vodi Marjan Po- držaj (Exoterm), ki je v treh nastopih zbral 2735 krogov. Za Podržajem je re- prezentant iz ZRN Scharf 2660, tretje me- sto pa ima Kanofar iz Avstrije 2632, med- tem ko je Miha Fock iz Exoterma peti z 2453 krogi. V mladinski konkurenci je v vodstvu Marko Podržaj (Exoterm) ven- dar ne bo mogel braniti prvega mesta. Ima zlomljeno ključnico. V instinkti- vnem streljanju je v vodstvu reprezentant iz ZRN Hodosch. Hodosch je v treh na- stopih zbral 2263 krogov. Za reprezentan- tom iz ZRN sta na drugem in tretjem me- stu jugoslovanska Letnar in Natlačen. Let- nar je nastreljal 1973, Natlačen pa 1886 krogov.

V moštveni razvrstitvi je med reprezen- tancami v vodstvu Italija pred ZRN. Ju- goslavijo in Avstrijo. Za ta vikend bo torej favornit v Vint- garju. Ta kvaliteten field turnir v Vintgarju je vreden ogleda, saj bo tu zbrana res prava »metana« evropskega lokostrelskega športa.

-dh

Pionirsko prvenstvo SRS v vaterpolu
Prvak Koper, Triglav tretji

KOPER – Kopališče v Zusteri je pred dnevi gostilo pionirsko moštva Del- fin iz Rovinja, Zusterne, Kopa, Renč in Triglava iz Kranja, ki so se dva dni borili za letošnje pionirsko republiške naslove.

Tokrat so za prav prijetno preseneče- nje poskrbeli pionirji koprske vrste, ki so brez poraza osvojili prvi republiški naslov. Le-ta je bil nekaj let nazaj »rezer- viran« za pionirje kranjskega Triglava. Triglavani so bili na tem prvenstvu »šele« tretji. Pohvalno je za to prvenstvo, da so nastopila pionirka moštva vseh naših ligalskih članskih vrst. Najslabši moštvi sta imela Zusterne in Kamnik. Pozna se tema dvema moštvoma, da so šele začeli delati spet s pionirskimi vrstami.

Izidi – I. kolo – Triglav : Kamnik 40:1, Delfin : Zusterne 33:0, Koper : Renč 32:3, II. kolo – Zusterne : Renč 2:17, Koper : Triglav 15:8, Delfin : Kamnik 27:0, III. kolo – Triglav : Zuster- na 31:0, Koper : Delfin 11:7, Kamnik : Renč 3:20, IV. kolo – Triglav : Delfin 7:8, Zusterne : Kamnik 3:10, Triglav : Renč 5:3, V. kolo – Koper : Kamnik 27:1, Delfin : Renč 8:2, Koper : Zusterne 18:0.

Na Orehku so tekmovali

V počastitev krajevnega praznika Orehka in Drulovke se je od 17. do 24. avgusta zvrstila vrsta športnih tekmovalj: tako so se kranjani pome- rili v kegljanju, balinanju, namiz- nem tenisu, malem nogometu in šahu. Na osrednji proslavi v soboto, 22. avgusta pa jim je član sveta kra- jevne skupnosti Miha Podgoršek izročil priznanja in pokale.

V kegljanju je 1. mesto zasedel Jože Zvršen, 2. Miro Zevnik in 3. Av- gust Kavčič. Med ženskami pa se je najbolje odrezala Dora Sukič, ki je prejela tudi prehodni pokal, 2. je bila Anica Brišnik, 3. pa Olga Mezeg.

V balinanju je bila najboljša ekipa Mezeg-Logar-Jelovčan, ki je prejela pokal v trajno last, druga je bi- la ekipa Florjančič-Vilfan-Resman, tretja pa Kavčič-Dagarin-Kuželj.

V namiznem tenisu je bil med pionirji 1. Robert Mezeg, 2. Marko Požek, 3. pa Andrej Učakar. Med člani pa so se v namiznem tenisu najboljše uvrstili Franc Vodnik, Bran- e Kalan in Jure Požek.

Pri šahu so si med mlajšimi pionir- ji najboljša mesta priborili na- slednji: 1. Bogdan Brišnik, 2. Borut Janša, 3. Andrej Gazvoda. Med sta-

Lestvica:					
Koper	5	5	0	0	100:10
Delfin	5	4	0	1	82:20
Triglav	5	3	0	2	91:27
Renč	5	2	0	3	45:55
Kamnik	5	1	0	4	15:117
Zusterne	5	0	0	5	8:109

Najboljši strelec turnirja je bil D. (Koper), Koprčani imajo tudi najbo- ljšega tekmovalca v vaterpolu, članski slovenski vaterpolisti se bo potegovali za pokalnega slove- ga prvaka.

Največ možnosti za zmago imajo Triglavom I, Triglavom II, Kamnik, Vodoodnim stolpom, Renčami in li- galski Triglav I, ki pri osvoje- naslova ne bi smeli imeti težkega del- a.

Igralni čas v vseh treh dneh je dopoln- in popoldne. Predtekmovanja bodo in v soboto, finalni srečanja pa v soto- D. Humer

**ZA ZAKLJUČEK ŠE ČLANSKI
POKAL**

KRANJ – Letni bazen v Kranju jutri do nedelje prizorišče še zadnje- tošnjega tekmovalca v vaterpolu, članski slovenski vaterpolisti se bo potegovali za pokalnega slove- ga prvaka.

Največ možnosti za zmago imajo Triglavom I, Triglavom II, Kamnik, Vodoodnim stolpom, Renčami in li- galski Triglav I, ki pri osvoje- naslova ne bi smeli imeti težkega del- a. Igralni čas v vseh treh dneh je dopoln- in popoldne. Predtekmovanja bodo in v soboto, finalni srečanja pa v soto- D. Humer

Zmaga Murke

Begunje – Šahovska sekcija BSA v počastitev dneva granicarjev pri- drugi moštveni šahovski turnir. Uče- se ga je osem ekip iz vse Gorenjske, močno so zmagała šahisti Murke, zbrali pet točk več kot drugonast- ekipa Olševka in osem več kot šah- lovice iz Škofje Loke. Prve tri ekipe prejle pokale, ostalih pet pa ni. Najboljši na posameznih deseti Osterman (Murka) na prvi, Mar- (Murka) na drugi, Logar (Olševka) na tretji in Simončič (Olševka) na četr- so prejeli praktična darila.

Vrstni red: 1. Murka Lesce 25,5 točk, 2. Olševka 20,5, 3. Jelovica Škofja 17,5, 4. Zvezdama Jesenice 15, 5. Eki- gunje 13.

T. Benčič

V Žireh republiško prvenstvo
v motokrosu

Žiri – Avtomoto društvo Žiri, ki je bilo ustanovljeno takoj po vojni, združuje danes okoli 400 članov. Pred dvema leto- ma je bila pri društvu ustanovljena tudi motokros sekcija. Prva dva tekmovalca sta bila Gregor Novak in Aleš Kopač. Predlani in lani so se jima pridružili še Jernej Pilič, Ivo Andreuzič, Bogdan Trček, Vid Mlakar in Marjan Mlinar. Vsi vozijo na motorjih avstrijske tovarne KTM. Vodja sekcije Bojan Kržišnik je z uspehi svojih fantov zelo zadovoljen, saj Marjan Mlakar celo vodi v kategoriji do 250 prostorninskih centimetrov za repu- bliško prvenstvo. Tekmovalni uspehi ži- rovaških motokrosistov pa so bili tudi eden izmed razlogov, da se je vodstvo kluba skupaj s tekmovalci in ob pomoči kraja- nov ter nekaterih delovnih organizacij odločilo za izgradnjo motokros proge v Žireh.

Veliko razumevanja do želja društva in motokros športa nasploh so pokazali va- ščani Breznice. Dva sta odstopila zemlji- šče za tekmovalno progo, drugi za parkir- ni prostor in tekmovalne bokse. Društvo ima zemljišče pogodbeno v najemu pod zelo ugodnimi pogoji za dobo desetih let. Člani društva so pri urejanju proge opravi- li okoli 2500 prostovoljnih ur, podjetje Poliks iz Žirov je brezplačno izdelalo štartno rampo, 60 strojnih ur je prav tako brezplačno »prispevala« delovna organi- zacija Remont Žiri.

Se nekaj podatkov o progi. Dolga je 1500 metrov, višinska razlika znaša 75 metrov, največji vzpon – 35 stopinj, naj- večji spust – 45 stopinj. Proga je dobila licenco za republiška in državna prven- stva šele 17. avgusta, na njej pa so že treni- rali poleg domačih tekmovalcev še mo- niralci iz Lukovice in člani AMD Slo- venijaavto. Dolgoletni tekmovalci Jure Lampe se je o progi izrazil zelo pohvalno in hkrati dejal, da je tehnično izredno in hkrati dejal, da je od vseh tekmovalcev

zahtevala veliko znanja in telesne vzdr- žljivosti.

V nedeljo, 30. avgusta, ob 13. uri bo ži- rovska motokros proga doživela svoj »skrat«, ko se bo po njej zapodilo preko 70 tekmovalcev na prvi dirki za republiško prvenstvo v kategorijah do 50, 125 in 250 prostorninskih centimetrov. Pokrovitelj dirke je krajevna skupnost Žiri. Domačim športnim delavcem, ki še nimajo potreb- nih organizacijskih izkušenj s tako po- membni tekmovalni, bodo prišli na pomoč člani AMD Tržič pod vodstvom Marjana Romiha. Prireditev bo ob vsa- kem vremenu. Dostop do proge je mogel z avtomobili iz Žirov, medtem ko je iz Breznice možno le peš. Organizatorji pričakujejo ob progi tudi precejšnjo število ljubiteljev avtomoto športa, saj je to prvo tovrstno tekmovalje v škofjeljski občini.

M. Jenkole

Avtomoto šport

Tretje mesto
za Muleja

Čakovec – Na šesti dirki za državno prvenstvo v motokrosu v kategoriji do 125 prostorninskih centimetrov, ki jo je organiziralo domače avtomoto društvo, je na težki in razmočeni progi ponovno zma- gal letos najboljši v tem razredu Drago Predan (Orehova vas), drugi je bil Urba- nija (Lukovica) in tretji Blejčan Tine Mulej. Na štirinajsto in petnajsto mesto sta se uvrstila Stefan Marin in Branko Meknar iz Tržiča, njun klubski tekme- c Beleher pa je bil dvajseti. Izredno smolo je imel Branko Meknar, ki je v svoji skupini zmagal, v finalni vožnji pa mu je nagajal motor in dobra uvrstitev je spla- vala po vodi.

M. Jenkole

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 29. AVG.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tednik - 8.30 Početniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Pojo amaterski zbori - 10.30 Panorama lahke glasbe - 11.05 Zapijmo pesem - 11.20 Svetovna reportaža - 11.40 Zapijmo z nami - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Vesele domače naprave - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Glasbena panorama - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.05 Kulturna panorama - 18.00 Glasbena panorama - 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladinske vesti - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedrilo - 21.30 Oddaja za naše izseljence - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Z lahkimi notami po domovini - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Sobotna na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Radi se jih poslušali - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečanja republik in pokrajin - 15.30 Hitri prsti - 15.45 Mikrofoni za Meto Motnik - 16.00 Naš podlistek - Josip Mal: Stara Ljubljana - 16.15 Lepa melodije - 16.40 Glasbeni casno - 17.40 Lahka glasba jugoslovanških avtorjev - 18.00 Pol ure za chason - 18.35 Naši kraji in ljudje - 18.50 Glasbena medigra - 19.25 Stereorama - 21.15 Mala nočna glasba - 21.45 808 - V soboto obujamo spomine - 22.45 Zrcalo dneva - 23.00 Glasba za konec programa

NEDELJA, 30. AVG.

Prvi program
5.00 Dobro jutro! - 8.07 Radijska igra za otroke - Sveti slav Ruska: Pravljica o dedku in prašičku - Skladbe za mladi - 9.05 Se pomnite, tovarniši... - 10.05 Nedeljska nastaveja - 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijski proizvajalce - 13.50 Pihala godbe - 14.05 Humore - 14.30 Tega tedna - Branko Šturm: Slovenski mikrosvet - 14.35 8 popevkami po Jugoslaviji - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Listi iz notesa - 16.20 Gramo v kino - 17.05 Populane opere melodije - 17.50 do 18.25 Zabavna radijska igra - Franček Rudolf: Slovenske narodne - 18.25 Na zgodnji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Skupni program JRT - studio Zagreb - Glasbena trišola mladih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Mosaik melodij in plesnih ritmov - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Nedelja na valu 202 - 13.00-19.00 V nedeljo se dobišmo, sport, glasba in še kaj - 19.30-20.30 Sport in glasba - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.30 Novosti iz francoske diskoteke - 21.45 Nove plošče - 22.45 Zrcalo dneva - 23.00 Glasba za konec programa

PONEDELJEK, 31. AVG.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - Franz

Lisat: Koncert za klavir in orkester št. 1 v Es-duru - 8.25 Početniško popotovanje od strani do strani - 8.40 Pesmi na potepu - OPZ RTV Ljubljana - 9.05-10.00 Z radiom na poti - 10.05-11.35 Rezervirano za... - 11.35 Znano in prijubljeno - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanških radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Slovenija - 20.00 Iz naše diskoteke - 21.05 Poletni divertimento - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke z jugoslovanških studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Za ljubitelje jazz

Drugi program
8.00 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z evropskimi revijskimi in plesnimi orkestri - 13.35 Znano in prijubljeno - 14.00 Ponedeljkov križemkraj - 14.20 Z vami in za vas - 15.30-16.00 V plesnem ritmu - 16.00 Svet in mi - 16.10 Španske popevke - 16.40 Od ena do pet - 17.40 Iz partitur ritmosimfoničnega orkestra radiotelevizije Lj. - 18.00 Pesmi sovobodnih oblik - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereorama - 20.00 Jazz na II. programu - Howard Roberts - Wes Montgomery - 20.30 Popularni 20 - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

TOREK, 1. SEP.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Iz glasbenih šol - Glasbena šola Kranj - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Z našimi opernimi pevci - 11.35 Znano in prijubljeno - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Sotočje (iz studia Radia Maribor) - 18.45 Glasbena medigra - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z Ljubljanskim jazz ansambлом - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S solisti in ansambli JRT Ljubljana - 21.05 Radijska igra - Max Gundermann: Rokovnik - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz oddaja diziellanda - The Dixieland Kings - Chris Reynolds Dixie Seven - 13.35 Znano in prijubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu

mu z orkestrom in zborom Crystal in Grass in orkestrom Biddu - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Disco čez dan - 17.40 Iz partitur velikega zabavnega orkestra »Vieroslav Matušik« - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Reprize javnih glasbenih oddaj - 21.00 Misel in pesem - 21.45 Sodobna improvizirana glasba - Prelomnice - 7. del - 22.15 Rezervirano za country glasbo - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SREDA, 2. SEP.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Pisane svet pravljic in zgodb - 8.45 Zaplesimo in zapojmo - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.35 Znano in prijubljeno (prenos iz studia radia Maribor) - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirnih ljudske glasbene kulture - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 »Loto vrtljak« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času - L. Janacek: Rekla na ljudska besedila - 18.15 Naš gost - 18.30 Radijsko tekmovalstvo mladih pianistov - I. kategorija - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Dobri znanci - 20.00 Madrigal 20. stoletja (zborovska glasba) - 20.25 S triom Lorenz - Nova posnetka Haydna in Schuberta - 21.05 Mihail Glinka: Odločki iz opere »Ivan Susanin« - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - Chick Corea - Jean Luc Ponty - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.35 Znano in prijubljeno - 14.00 YU - POP - scena (prenos iz radia Koper) - 14.30 Iz naših sporedov - 14.35 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu (majhni ansambli) - 16.00 Tokovi neuvrčenosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz jugoslovanške produkcije zabavne glasbe - 17.40 Iz partitur orkestra Ronnia Aldricha - 17.55 Vprašanja telesne kulture - 18.00 Z orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereorama - 20.30 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ČETRTEK, 3. SEP.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Mladina poje - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in prijubljeno - 12.10 Z znane melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Mehurčki - 14.20 Koncert za mlade poslušalce - Skladatelj Risto Savin - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela... - Partizanske pesmi v vokalni in instrumentalni izvedbi - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Robert Schumann: Otroški prizori, op. 15 (Tatjana Bučar - klavir) - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Mojmirja Sepeta - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Ob 30-letnici smrti Louisa Adamica - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanških studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevk jugoslovanških avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in prijubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Reportaža na kratko - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz - klub - Clarke-Boland big band - Miriam Kleinben Webster - 17.40 Iz partitur revijskega orkestra RTV Zagreb - 17.55 Mi in narava - 18.00 Popularna country glasba - 18.40 Koncert v ritmu - 19.25 Stereorama - 20.00 V živo... - 21.00 Zavrtite, uganite - 22.00 S festivalov jazz - 10. mednarodni dizielland festival - Dresden/80 - I. oddaja - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PETEK, 4. SEP.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Glasbena pravljica - 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in prijubljeno - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanških narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 »Iz Čeških logov in gajev« - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.35 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Pojmo in godemo - 18.30 S knjižnega trga - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Nika Zajca - 20.00 Uganite, pa vam zaigramo... - 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Petkov glasbeni mozaik - 00.05 Nočni program - Radio Koper

Drugi program
8.00 Petek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Jazz v komornem studiu - Bill Evans - Jim Hall - 13.35 Znano in prijubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena medigra - 15.45 Vroče - hladno - 17.40 Odmevi z gora - 17.55 Filmska glasba - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 19.25 Stereorama - 20.00 Top - 20.30 Pop - 20.50 Poletni radio - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NAGRADNA KRIŽANKA

	SPLET, KARSTVO	SORODNOST, PO DOBNOST	PLAČA, GRSKI BOGOV	VINODOL, NA RASLI	ZAREZE V SOGU PRI DRU	STROKOVNAK ZA NARAVOSLOVJE
UPRAVNA ENOTA V SVICI						
KUPOPRODAJNA PONUDBA						
ŠAHIST KORČNOJ						
INDONEZ. PONOČEV. AGENCIJA						
TUJE ŽEN. IME				RIMSKA 4		DOMAČN NA NOVI ZELANDJI
MED				LADJE, DELNIŠKA NAPRAVA	VELIK KOS POHITVA	POST SCRIPTUM
TELUR				RUMENK. RUONINA	GR. UČITELJ RE-TORIKE	ANTON LANGUS
PRIPIRAVA ZA VITKANJE						MESSINA
PR. TEROR. ORGANIZ. VALZIRU				ANGL. MO-TOCIKEL	OL. MESTO UKRAJINE (orig.)	NEKO. PA-PEZEVO POKRIVALO
SESTAVIL: R.N.	VODNIK, UČITELJ SVETO-VALEC	SPONA	GR. BOG-NJA MIRU			MANJŠI JADR. OTOK
LUSČINE, OTROBI						OČE
ORIGIN. IME IRSKE				ITAL. BL-KAR. PU-TURIST		VLOGA DRUŽAB-NIKA
ZNAČAJ. KARAK-TER				PREDLOG		IGRALEC MUNI
SUŽENJ V STARI SPARTI				KRAJŠE IME ZA ŽIV. VRT	KOTOR	BERILJ
KRAJ NA KOČEV-SKEM						LEVEST-KOV JUNAČ
PRIPIRAVA ZA UGOTAVLJANJE RESO-NANCE						DUŠIK
						ITALJ. VELETOK

Rešitev nagradne križanke z dne 21. avgusta: AKVARELIST, NORČEVANJE, TNT, KARTEL, ITA, SENA, KRVINA, RIM, VAKCINA, CO, APA, TIMPAN, RU, EKSIL, INTKA, ZOB, AKRA, ELA, TT, REZANJE, IVAN, AZ, TAVČAR, LOKRIS, IRANCI, TA, EAK.

Prejeli smo 120 rešitev. Iztrebani so bili: 1. nagrado (150 din) prejme Ivan Križnar, Novi svet 8, 64220 Skofja Loka, 2. nagrado (120 din) prejme Špela Količ, Moše Pijadeja 15, 64000 Kranj, 3. nagrado (100 din) prejme Janez Legat, Ljubljanska 21, 64260 Bled. Nagrade bomo poslali po pošti.

Rešitve pošljite do srede, 2. septembra, do 10. ure, na naslov: Glas Kranj, Moše Pijadejeva 1, z oznako Nagradna križanka. 1. nagrada 150 dinarjev, 2. nagrada 120 din, 3. nagrada 100 din.

Na otroškem oddelku Kokre v GLOBUSU (takoj pri vrhah dežne) imajo za naše solarje že pripravljene vseh vrst solastih torb za na hrbet in za na ramo, pa sveske, puščice, flomastre, barvice in vse potrebno od male do srednje šole.

Cena: hlače od 450 do 1050 din
puloverji od 300 do 750 din

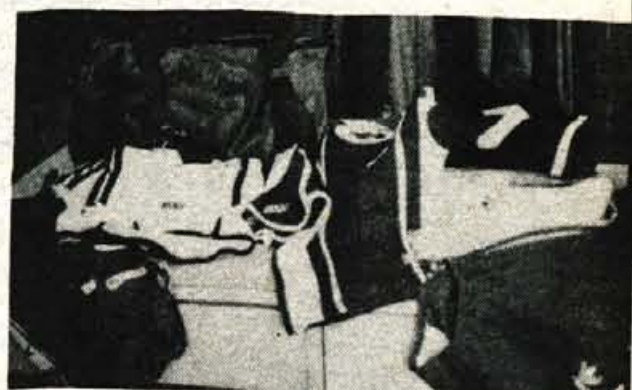
Pri Muri so izdelali to lepo zametno moško obleko, poslikali smo jo pa na oddelku moške konfekcije v GLOBUSU zgoraj. V velikostih od 44 do 54 se dobi, barve pa rjave, sive, drap in temno zelene.

Cena: 4.671,60 din

IZBRALI SO ZA VAS

Na oddelku papirnice v GLOBUSU (takoj pri vrhah dežne) imajo za naše solarje že pripravljene vseh vrst solastih torb za na hrbet in za na ramo, pa sveske, puščice, flomastre, barvice in vse potrebno od male do srednje šole.

Cena: torbe od 283 do 599 din

Spet bo treba na novo obleči naše solarje za telovadbo, za razne športne dejavnosti. Na športnem oddelku Kokre v GLOBUSU (mlaj je v kletnih prostorih) so dobro založeni z dresi za deklice, s telovadnimi hlačkami, športnimi majicami, trenerkami, copetami, nogavicami in drugimi, pa tudi torbe, priljubljene okroglo, se

sove, da vamne spravijo vse svoje športne potrebščine. Cene: dresi za deklice 115 - 183 din
hlače od 176,33 do 245 din
majice od 195 do 285 din
trenerke od 635 do 875 din
torbe od 340 do 418,25 din

RADIO TRIGLAV JESENICE

Ponedeljek:
16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Ponedeljkov športni pregled - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Čestitke ali izbor domače glasbe

Torek:
16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Delegati sprašujejo - Oddaja o NNNP - Čestitke

Sreda:
16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zelena luz - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

Četrtek:
16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Naše zrcalo

Morda vas bo zanimalo - 17.20 Po domače za vas - Čestitke

Petek:
16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kulturna snovanja - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Čestitke ali Zabavni zvoki

Sobota:
16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naši odmevi - Čestitke

Nedelja:
11.00 Mi pa nismo se uklonili - Koledar pomembnejših dogodkov iz preteklosti - Nedeljska kronika - obvestila - 12.00 Čestitke - Naši odmevi - Morda vas bo zanimalo

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 29. AVG.

16.20 Poročila - 16.25 Nogomet Rijeka: Osijek, prenos - v odmoru Propagandna oddaja - 18.15 Mali brodolomci, japonski film - 19.10 Zlata ptica - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noć - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Povabilo revolveraša, ameriško-japonski film - 21.30 Modni utrinki - 21.35 Beograd v pesmi in plesu, zabavno glasbeni oddaja TV Beograd - 22.30 TV kašipot - 22.50 Poročila

Robinson Crusoe je eden najbolj romantičnih in privlačnih literarnih likov. Številne so filmske priredbe tega slovitega romana. Tudi japonski film **Mali brodolomci** je neke vrste "robinsoniada". Prikaže skupino otrok, ki se po brodolomu zateče na osamljen otok. Treba se je znajti; potakati vodo, hrano, zdržati, dokler ne pride pomoč.

Že naslov filma **Povabilo revolveraša** pove, da gre za vestern z dokaj klasično zgodbo. Oblasnik malega mesta najame revolveraša, da bi ga ščitil pred kmeti, ki jih je ogoljufal. Kljub standardni vsebini je **Richard Wilson** po dobrem scenariju in z odličnimi igralci (Yul Brynner, George Segal, Janice Rule, Pat Hingle) ustvaril kar zanimiv film.

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 Zbor I. G. Kovačić - 17.45 Poletno popoldne: Martin Luther King, serijski film - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Marceau in pantomima, dokumentarna oddaja - 20.45 Poročila - 20.55 Tržaški mozaik, 2. del dokumentarne oddaje TV Ljubljana - 21.45 Sportna sobota - 22.05 Dubrovniške poletne igre 81 (do 23.00)

TV Zagreb I. program:

14.35 Poročila - 14.40 TV koledar - 14.50 Zabavni koledar - 15.50 Kositni vojak, pravljica - 16.25 Nogomet Rijeka: Osijek - 18.15 Beseda mladim - 18.45 Poezija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Julie, francoski film - 21.30 TV dnevnik - 21.45 Za konec tedna

NEDELJA, 30. AVG.

9.20 Poročila - 9.25 Sezamova ulica, otroška serija - 10.25 G. Mihic: Soferja, nadaljevanje TV Beograd - 11.10 TV kašipot - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 15.00 Zandwoort: Avtomobilski dirke za veliko nagrado Nizozemske, posnetek in prenos - 16.00 Risanka - 16.20 Poročila - 16.25 Dobjo: Finalne rokometne turnirja, prenos - v odmoru Propagandna oddaja - Sportna poročila - 17.50 Natak, beži! češki film - 19.15 Risanka - 19.22 TV in radio noć - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 M. Vučić: Bilo je, pa je minilo, zadnji del nanizanke TV Novi Sad - M. Vučić: Naše zgodbe, zadnji del nanizanke TV Beograd - 20.55 20-letnica neuvrčenosti, dokumentarna oddaja - 21.40 V znamenju - 21.50 Nogomet Radnički: Crvena zvezda, reportaža - 22.20 Sportni pregled

Češka komedija **Natak, beži!** predstavlja moža srednjih let, ki ima rad lepe ženske. Iz treh ponesrečenih zakonov ima nekaj otrok, za katere mora plačevati precej visoke alimentacije. Kot trgovec s knjigami ne zasluži dovolj. Iz zadrege ga reši maturitetna obleka, v kateri je videti kot natak. V lokalih, kjer se pojavljata, ko pravi natak, ni blizu, piše račune in postrani zasluži. To početje predstavlja vir komičnih zapletov, ki jim daje svoj mik izvrstna igra Josefa Abrhama.

Oddajniki II. TV mreže:

15.45 Test - 16.00 Nedeljsko popoldne - 17.30 Polžaste stopnice, ameriški film - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Čas jaza - 20.35 Poročila - 20.45 Ljubko dekle, kanadski film (do 22.05)

TV Zagreb I. program:

9.50 Poročila - 10.00 Glasbeni tobogan - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Kmetijska oddaja - 14.00 Gledalci in TV - 14.30 Cirkus, am. mlad. film - 16.00 Nedeljsko popoldne

17.30 Polžaste stopnice, am. film - 19.00 Animirani filmi Zagreb 80 - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Naša krajevna skupnost - 20.40 20 let neuvrčenosti - 21.30 TV dnevnik - 21.50 Nogomet Radnički: CZ, rep. - 22.20 Sportni pregled

PONEDELJEK, 31. AVG.

16.30 Kmetijska oddaja TV Novi Sad - 17.30 Poročila - 17.35 V gosteh pri zboru "Suncokriti", otroška oddaja TV Titograd - 18.05 Mozaik kratkega filma: Korejsko gledališče, korejski film - 18.35 Obzornik - 18.45 Mladinska oddaja - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noć - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Dane Škerl-Iko Otrina: Peter Klepec, balet v izvedbi baleta SNG Maribor - 21.05 Kulturne diagonale - 21.45 V znamenju

Balet **Peter Klepec** je nastal po zgodbi o slovenskem junaku Petru Klepcu, majhnem in slabotnem fantiču, ki mu vsi nagajajo in se mu posmehujejo. Zato prosi za pomoč kraljice vil. Ta mu da piti iz čudežnega studenca. Po vsakem požirku je Peter močnejši in končno lahko dvigne celo največjo skalo. Glasbo za balet je napisal Dane Škerl, scenarij in koreografija pa sta delo Ika Otrina. Plešejo solisti in ansambel baleta SNG Maribor.

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Pravljice iz lutkarjevega vozička, otroška serija TV Ljubljana - 18.45 Glasbena medigra - 19.00 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost - 20.50 Poročila - 21.00 Iz sporeda TV Novi Sad: Nativni slikarji iz Novega Bečja - 21.30 Strah vlada svetu, serijski film (do 22.30)

TV Zagreb I. program:

18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Pravljice iz lutkarjevega vozička - 18.45 Mladinska oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Pavič: Rdeča kraljica, drama - 21.35 Glasbeni trenutek - 21.40 Mozaik, oddaja iz kulture - 22.25 TV dnevnik

TOREK, 1. SEP.

17.25 Poročila - 17.30 Beli delfin, francoska risana serija - 17.45 Obzornik - 17.55 Slovensna akademija ob 20-letnici neuvrčenosti, prenos iz Skupščine SFRJ - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noć - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 List, drevo, gozd, dokumentarna oddaja - 20.55 J. Farrell: Studa Lonegan, ameriška nadaljevanje - 22.25 V znamenju - 22.40 Za lahko noč z Jožetom Faloutom

Ameriška nadaljevanje **Studa Lonegan** je nastala po treh romanih znanega pisatelja **Jamesa Farrella: Mladi Lonegan, Zlata leta Studa Lonegan in Sodni dan. Kraj dogajanja je Chicago v dvajsetih letih tega stoletja. Serija na realističen način prikazuje ozračje tega težkega časa, posebej se življenje priseljenske družine z Irse in njene odnose z drugimi.**

Oddajniki II. TV mreže:

16.45 Test - 17.00 TV dnevnik - 17.25 Otroška oddaja - 17.55 Slovensna akademija ob 20-letnici neuvrčenosti, prenos iz Skupščine SFRJ - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zbava vas Shirley Bansey, zabavno glasbena oddaja - 20.50 Portreti: Mija Aleksić - 21.20 Poročila - 21.30 Dokumentarna oddaja (do 21.50)

TV Zagreb I. program:

17.10 Poročila - 17.15 TV koledar - 17.25 Otroška oddaja - 17.55 Slovensna akademija ob 20-letnici neuvrčenosti - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Stop - 21.00 Igrani film - 23.30 Poročila

SREDA, 2. SEP.

17.45 Poročila - 17.50 Rdeča zora, otroška nadaljevanje TV Beograd - 18.20 Okrogli svet - 18.30 Obzornik - 18.45 Trije zlati - MPZ Celje 81 (za JRT I) - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noć - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Dirigent, poljski film - 21.50 V znamenju

Najboljši **Wajdini filmi** so nastali v nekakšnih kriznih obdobjih poljske družbe. Režiser se je tako uvrstil med tiste redke avtorje, ki se z usto ustvarjalno močjo takoj určejo na probleme, ki se

pojavi v družbi. V tej luči je treba gledati tudi na film **Dirigent**, ki po vsebini spominja na **Fellinijevo Vajo** orkestra.

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Dom in otroštvo - 18.45 Trije zlati - MPZ Celje 81 - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Čehov: Živa lastnina, posnetek gledališke predstave - 20.50 Poročila - 20.55 G. Mihic: Soferja, ponovitev nadaljevanke (do 21.40)

TV Zagreb I. program:

18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Dom in otroštvo - 18.45 Trije zlati - MPZ Celje 81 - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Poletni koncert simfonice orkestra RTV Priština - 21.15 Izbor v sredo - 22.30 TV dnevnik

ČETREK, 3. SEP.

18.00 Poročila - 18.05 Divja leta, mladinska nadaljevanje TV Beograd - 18.35 Obzornik - 18.45 Na sedmi stezi - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noć - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Dane Škerl: Lizistrata 75, opera - 21.10 625 - 21.50 V znamenju

V pretekli sezoni je **mariborsko operno gledališče** uprizorilo krstno glasbeno dramsko delo **Lizistrata 75** skladatelja **Darjana Božiča**, ki spaja dramske in operne elemente in ga v svetu imenujejo multi media-show. Lizistrata je nastala po istoimenski Aristofanovi komediji, katere osnovni motiv je upor žensk, ki hočejo moške zase in za svoje družine, ne pa za vojne.

Oddajniki II. TV mreže:

16.45 Test - 17.00 TV dnevnik - 17.25 Babičin vnuk, otroška oddaja - 17.55 Slovensna akademija ob 20-letnici neuvrčenosti, prenos doma »Edvard Kardelj« v Knjaževcu, prenos - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Lev med gangsterji, ameriški film - 21.40 Poročila (do 21.45)

TV Zagreb I. program:

17.10 Poročila - 17.15 TV koledar - 17.25 Babičin vnuk - 17.55 Slovensna akademija ob 20-letnici neuvrčenosti, prenos doma »Edvard Kardelj« v Knjaževcu, prenos - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Meridiani, zunanje politična oddaja - 20.50 Kvizifov kamen - kviz - 21.45 TV dnevnik

PETEK, 4. SEP.

17.35 Poročila - 17.40 Domači ansambl: Ansambel Makaa Kumra - 18.05 Obzornik - 18.15 Marx in Engels - Postaja njenega življenja, dokumentarna serija - 19.00 Ne prezrite - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noć - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Vitez v modrem, ameriška nadaljevanje - 20.55 Stride-setletniki, poljska serija - 21.40 V znamenju - 21.55 Nočni kino: Tanka nit, ameriški film

Zgodba ameriškega filma **Tanka nit** je osredotočena na kliniko, kjer skušajo pomagati ljudem v sili. Tu se zaposli tudi študent, igra ga **Sidney Poitier**, ki želi neki ženski (Anne Bancroft) prerezati

samomor. Medtem, ko jo po telefonu prepričuje, policija odkriva njeno sled. Gre za melodramo, vendar brez pretirane sentimentalnosti.

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Mali svet - 18.45 Pesem, ki traja - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Rim: Atletika za svetovni pokal, prenos (slov. kom.) - 21.15 Poročila (do 22.15)

TV Zagreb I. program:

18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Mali svet - 18.45 Pesem, ki traja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Koncert iz Libervilla, zabavno glasbeni oddaja - 21.00 Blakovićev dem. serijski film - 21.50 TV dnevnik - 22.05 Glasba, čas ljudje, zabavna oddaja

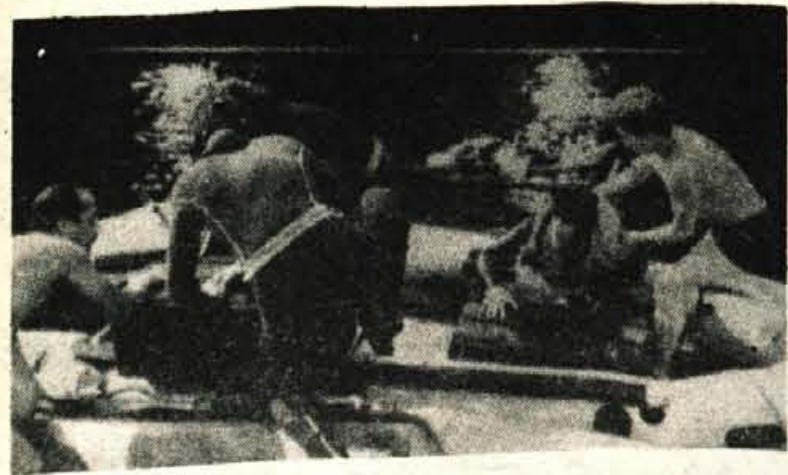
Nova dvosedešnica na Zvoih - Delavci RTV Kravac in Gradbinca iz Kranja gradijo novo sedežnico na Zvoih, ki bo imela zmogljivost 145 smučarjev na uro in bo tudi končna postaja za številne izlete in vzpone v Kamniške Alpe. Material za gradnjo žičnice pripeljejo s kamioni, goseničarji, pomaga pa jim tudi helikopter RSNZ. Gradbišče pa je tudi pri stolpu na vrhu Kravca - J. Kuhar

NOVO V KINU

Režiser **Ljubiša Ristić** je s filmom **Nora hiša** posegel v leto 1942. Policija je blokirala neko zagrebško hišo, da bi v stanovanju mlade ilegalke zajela komunističnega voditelja. Obema se posreči pobegniti, v hiši ostane le ilegalna dojenček, ki ga policija hoče izkoristiti za vabo. Vendar sosedomi otroci malčaka izmaknejo in po razburljivih peripetijah se vse dokaj srečno konča.

Ameriško znanstveno-fantastično delo **IMPERIJ VRAČA UDAREC** je nadaljevanje filma **Vojna zvezd**. Oba sodita med komercialno najuspešnejše filme na svetu. Zgodba se seveda odvija v vesolju, osnovna nit pa je boj med dobrim in zlim. Film se odlikuje predvsem po vizualnih efektih.

Med prvim poletom od Londona do Karakasa novo nadzvočno letalo concord skrivnostno izgine. Novinar, ki se poda na Antile, mu želi priti na sled, pri tem pa odkrije neverjetno zaroto močne organizacije, ki hoče preprečiti prodor concordov na trg. Film **Afera concord 79** je prava poslastica za gledalce, ki ljubijo pustolovske kriminalne zgodbe.

KINO

KRAJN CENTER

28. avgusta ital. franc. bar. vojni OD PEKLA DO ZMAGE ob 16. in 20. uri
29. avgusta ital. franc. bar. vojni OD PEKLA DO ZMAGE ob 16. in 20. uri, prem. nem. bar. erot. LJUBEZEN POD 17 ob 22. uri
30. avgusta nem. bar. pust. west. WINNETOU V DOLINI SMRTI ob 10. uri, ital. franc. bar. vojni OD PEKLA DO ZMAGE ob 15. in 17. uri, prem. amer. bar. fant. IMPERIJ VRAČA UDAREC ob 21. uri
31. avgusta nem. bar. erot. LJUBEZEN POD 17 ob 16. in 20. uri
1. septembra nem. bar. erot. LJUBEZEN POD 17 ob 16. in 20. uri
2. septembra nem. bar. erot. LJUBEZEN POD 17 ob 16. in 18. uri, vojna drama PADERBURNER ob 20. uri
3. septembra amer. bar. znanst. fant. IMPERIJ VRAČA UDAREC ob 16. in 18. uri, SAMO ENKRAT SE LJUBI ob 20. uri

KRAJN STORIČ

28. avgusta nem. bar. pust. west. WINNETOU V DOLINI SMRTI ob 16. in 18. uri, kanad. bar. ljub. UVAJANJE V LJUBEZEN ob 20. uri
29. avgusta hongkon. bar. DEBELUHOVE AVANTURE ob 16. uri, grški bar. erot. EMANUELA - KRALJICA SADOSA ob 18. in 20. uri
30. avgusta prem. amer. bar. risanka TOM IN JERRY - OSKARJEVCA ob 14. uri, grški bar. erot. EMANUELA - KRALJICA SADOSA ob 16. in 18. uri, prem. dom. bar. akcij. NORA HISA ob 20. uri
31. avgusta ital. bar. akcij. AFERA CONCORDE 79 ob 16. in 20. uri
1. septembra ital. bar. akcij. AFERA CONCORDE 79 ob 16. in 20. uri
2. in 3. septembra dom. bar. akcij. NORA HISA ob 16. in 20. uri

TRŽIČ

29. avgusta prem. ital. bar. pust. AFERA CONCORDE 79 ob 18. in 20. uri, prem. amer. bar. IMPERIJ VRAČA UDAREC ob 22. uri
30. avgusta nem. bar. pust. west. WINNETOU V DOLINI SMRTI ob 15. uri, ital. bar. pust. krim. AFERA CONCORDE 79 ob 17. in 19. uri, grški bar. erot. EMANUELA - KRALJICA SADOSA ob 21. uri
31. avgusta amer. bar. west. PLAVI VOJAK ob 18. in 20. uri
1. in 2. septembra grški bar. erot. EMANUELA - KRALJICA SADOSA ob 18. in 20. uri
3. septembra hongkon. bar. DEBELUHOVE AVANTURE ob 18. in 20. uri

KAMNIK DOM

28. avgusta amer. bar. pust. LEDENI PEKEL ob 18. in 20. uri, prem. franc. bar. krim. VOJNA POLICAJEV ob 22. uri
30. avgusta hongkon. bar. DEBELUHOVE AVANTURE ob 15. uri, amer. bar. pust. LEDENI PEKEL ob 17. in 19. uri, prem. nem. bar. erot. LJUBEZEN POD 17 ob 21. uri
31. avgusta franc. bar. krim. VOJNA POLICAJEV ob 18. in 20. uri
1. in 2. septembra ital. franc. bar. vojni OD PEKLA DO ZMAGE ob 18. in 20. uri
3. septembra grški bar. erot. EMANUELA - KRALJICA SADOSA ob 18. in 20. uri

DUPLICA

29. avgusta prem. dom. bar. akcij. NORA HISA ob 20. uri
30. avgusta tajski bar. pust. V ZLATEM TRIKOTNIKU MAMIL ob 15. uri, amer. bar. west. PLAVI VOJAK ob 17. in 19. uri
2. septembra amer. bar. znanst. fant. IMPERIJ VRAČA UDAREC ob 20. uri
3. septembra ital. bar. pust. krim. AFERA CONCORD 79 ob 20. uri

KOMENDA

28. avgusta amer. bar. glasb. HVALA BOGU, DANES JE PETEK ob 20. uri
29. avgusta ital. bar. erot. krim. HOTEL KLEINHOF ob 20. uri

CEBNJICA

28. avgusta nem. bar. erot. LJUBEZEN POD 17 ob 20.30

LAZE

28. avgusta franc. bar. krim. VOJNA POLICAJEV ob 20. uri

RADOVLJICA

29. avgusta ital. bar. krim. POLICAJA PROTI GANGSTERJEM ob 18. uri, ital. bar. MESTO ŽENA ob 20. uri
30. avgusta ital. bar. MESTO ŽENA ob 18. uri, amer. bar. PRIJATELJ V STISKI ob 20. uri
31. avgusta ital. bar. krim. POLICAJA PROTI GANGSTERJEM ob 20. uri
1. septembra amer. bar. PRIJATELJ V STISKI ob 20. uri
2. septembra ital. bar. MESTO ŽENA ob 20. uri
3. septembra, zap. nem. bar. DEKLETA GREDO V MUNCHEN ob 20. uri

BLED

28. avgusta amer. bar. BILO ENKRAT V PARIZU ob 20. uri
29. avgusta nem. bar. WINNETOU V DOLINI SMRTI ob 18. uri, amer. bar. BILO ENKRAT V PARIZU ob 20. uri
30. avgusta amer. bar. zab. NOROSTI V KAMPU ob 18. uri, amer. bar. ON VE, DA SI SAMA ob 20. uri

31. avgusta amer. bar. ON VE, DA SI SAMA ob 20. uri
1. septembra ital. bar. krim. POLICAJA PROTI GANGSTERJEM ob 20. uri
2. septembra amer. bar. PRIJATELJ V STISKI ob 20. uri

BOHINJ - BOH. BISTRICA

28. avgusta amer. bar. ON VE, DA SI SAMA ob 20. uri
29. avgusta amer. bar. zab. NOROSTI V KAMPU ob 20. uri
30. avgusta nem. bar. WINNETOU V DOLINI SMRTI ob 18. in 20. uri
3. septembra ital. bar. krim. POLICAJA PROTI GANGSTERJEM ob 20. uri

ŠKOFJA LOKA SORA

28. avgusta amer. ZGODBA O BUDDY HOLLYJU ob 18. in 20. uri
29. in 30. avgusta amer. avant. NESREČA NA LINJI 401 ob 18. in 20. uri
1. septembra amer. drama STEKLENI ZVON ob 20. uri
2. septembra amer. drama STEKLENI ZVON ob 18. in 20. uri
3. septembra franc. kom. CATHARINE ob 20. uri

ŽELEZNIKI OBZORJE

28. avgusta amer. avant. NESREČA NA LINJI 401 ob 20. uri
29. avgusta nem. erot. DEKLETA GREDO V MUNCHEN ob 20. uri
30. avgusta amer. glasb. ZGODBA O BUDDY HOLLYJU ob 18. uri, nem. erot. DEKLETA GREDO V MUNCHEN ob 20. uri
2. septembra franc. krim. POLICAJA PROTI GANGSTERJEM ob 20. uri

JESENICE RADIO

28. avgusta amer. krim. ZMAJ IZ SAN FRANCISKA ob 17. in 18. uri
29. in 30. avgusta zah. nem. seks. kom. SPANSE OLIVE ob 17. in 19. uri
31. avg. in 1. sept. zah. nem. fant. LON ZA RAZPARACEM ob 17. in 19. uri
2. septembra ital. erot. kom. SOSEDA ob 17. in 19. uri

JESENICE PLAVZ

28. avgusta zah. nem. ZAKON MARJE BRAUN ob 18. in 20. uri
29. in 30. avgusta amer. LOV ZA RAZPARACEM ob 18. in 20. uri
31. avg. in 1. sept. zah. nem. SPANSE OLIVE ob 18. in 20. uri
3. septembra ital. SOSEDA ob 18. in 20. uri

DOVJE

29. avgusta ital. PRESOJANJE MOŠKE STI ob 19.30
30. avgusta amer. DRAKULA ob 19.30

KRAJNJSKA GORA

29. avgusta amer. DRAKULA ob 20. uri
2. septembra amer. LOV ZA RAZPARACEM ob 20. uri

S pomočjo prijateljev je Zoran Čabrilo na škodo Poštne hraniške Beograd dvignil z ženinega praznega tekočega računa 120.000 din

Zoran Cabrilc, star 22 let je doma iz Zadra, marca letos pa je po neopoznatih v družini kar odšel od doma, s seboj pa je vzel ženino čestitkovno knjižico s čeki in njeno osebno izkaznico. Kljub temu, da je vedel, da na tekočem računu ni denarja, je nagovoril nekaj svojih znancev v Zadru, Opatiji, na Reki, v Kranju in Ljubljani, da so z ženino osebno izkaznico in čekom, ki ga je izpolnil in podpisal sam, dvigovale nekaj denar. To mu je uspevalo kar nekaj časa, saj je vsakič znanka dobrega srca, ena od teh kar petkrat, dala zanj v akodo Poštne hranilnice v Beograd po 10.000 din. Sprva je namrečeval v Svico, kjer naj bi dobil po poklicu je namreč kuhar, vendar je znanec za delovno vizo zahteval 30.000 din. V Svici ni dobil

Bitaje - V sredo, 26. avgusta, ob 13.30 so se v delavnici kovinostrojarja Mira Rozmana (roj. 1946) iz Bitenja vneli bencinski hlapi. Rozman je z električnim varilnim aparatom na mizi varil kovinski del, na mizi pa je bila tudi posoda s bencinom, pokrita s pokrovom, na kateri pa je bencin izhlapeval. Neredno je nastala eksplozija, v kateri je Rozman dobil opekline in se prepeljal v Klinični center. Na tej delavnici je tudi delavnicar, tako da je nastalo škode za okoli 15.000 dinarjev.

Brijunska avtobusna postaja je majhna, vendar bi bila lahko bolje vzdrževana, če posebej notranji prostori. — Foto D. Sedej

Škofja Loka – V ponedeljek, 24. avgusta, nekaj po 7. uri zjutraj se je na lokalni cesti v Hotavljah pripetila huda nesreča. Voznik traktorja Lovro Potočnik (roj. 1936) iz Bukovega vrha je peljal od Visokega proti Hotavljam. Zaradi neizkušenosti je v klancu zapeljal v desno na rob ceste in se s traktorjem prevrnil. Pri tem je Potočnik dobil tako hude poškodbe, da je na kraju nezgode umrl.

PRETESNO MIMO PEŠCEV

Podkoren – V torek, 25. avgusta, ob 18. uri se je na lokalni cesti Kranjska gora – Planica pripetila prometna nezgoda. Voznica osebne-ga avtomobila Marija Doles (rojena 1950) iz Kranjske gore je na ravnem delu ceste dohitela Evo Mayr (rojena 1920) iz Stuttgarta, ki je skupaj z možem hodila po desni strani ceste. Iz nasprotnne smeri je tedaj pripeljal nek traktor, tako da je voznica avtomobila zelo tesno peljala mimo obeh pešcev in pri tem Mayrjevo zadela, da je padla in si zlomila nogo.

UMRL V BOLNIŠNICI

V torek, 25. avgusta, je v Kliničnem centru umrl Jože Pernuš (rojen 1923) iz Palovč pri Trzinu, ki se je ponesrečil v prometni nesreči 22. avgusta v Begunjah. Pokojni je bil sopotnik v osebnem avtomobilu, ki ga je vozil Albin Valjavec od Begunj proti Trzinu, a ga je v ovinku v Begunjah zaneslo s ceste v potok Begunjsčico.

MOTORIST ZBIL KOLESARKO

Podkoren — Na magistralni cesti izven Podkorena se je v sredo, 26. avgusta, nekaj po 19. uri pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik motornega kolesa Festi Giuseppino je peljal od Rateč proti Kranjski gori. S stranske ceste je zapeljala na cesto kak meter izven prehoda za pešce kolesarka Darja Misutič (rojena 1965). Voznik je v ovinku kolesarko prepozno opazil, tudi pripeljal je z neprimerno hitrostjo, kljub temu pa jo je še lahko opozoril z zvočnim signalom. To pa je kolesarko zmedlo, da je od sredine vozišča zavila v desno, vendar jo je motorist kljub temu zbil. Ob ta sta padla, pri tem pa se je Darja hujše poškodovala, saj ima zlomljeno medenico, medtem ko je motorist po zdravniški pomoči že lahko odšel v domačo oskrbo.

Akcija za varnost otrok in mladine v cestnem prometu, začela se je sredi tega tedna, naj bi voznike opomnila, da bo v kratkem na cestah mnogo otrok brez velikih izkušenj s prometom – Le prizanesljivost, strpnost in upoštevanje novega zakona bo preprečilo marsikatero poškodbo in obvarovalo življenje

Primer je prav značilen za naše včasih povsem neustrezno obnašanje in promet: voznik osebnega avtomobila je na Oldhamski cesti v bližini Kranjke osnovne šole Franceta Prešerna ustavil pred prehodom, da je izstopil iz avtomobila njegov otrok in varno prečkal cesto, še pomahali so si, nato pa je očka spjel, kljub temu da so bili na prehodu še šolarji; otroci so odakakovali pred odbijačem avtomobila, voznik pa je odpeljal z zavestjo, da je »njegov« na varnem pločniku, drugi otroci pa tako niso »naši«.

Primer se je sicer pripetil lani v jeseni v začetku septembra, ko so prav tako, kot bodo letos, prvič zakoračili v šolo prvotolci z rumenimi rutami okoli vratu. Vsako leto znova je treba voznike opozarjati nanje, naj bodo posebej previdni nad neizkušenimi sedemletniki, ki bodo morali vsak dan vsaj dvakrat čez prometne ceste in to samostojno, brez mame. Pred šolo bodo sicer pionirji prometniki in v začetku morda za pomoč tudi miličnik, kasneje pa se mora mali samostojnej znajti sam. Nekateri stoje na pločniku pred prehodom, da že skoraj zamude pouk, drugi spet planejo čez cesto, tako nekako kot na domače dvorišče ali kot da bi jim starši dejali, da imajo avtomobili zavore zato, da ustavijo na mestu. Na žalost ni tako, prometna statistika beleži vsako leto nekaj hudih nezgod, v katerih se otroci ali ranijo ali pa je posledica celo smrt.

Brez dvoma je bilo za preventivo otrok in mladine v prometu že kar nekaj storjenega. Že v vrtcih polnijo otroku ušesa vzgojiteljice, tudi v osnovni šoli ne gre brez prometne vzgoje, razen tega pa imajo šole tudi načrt varne šolske poti, a ta žal za vse otroke ne more veljati niti za vse šole, ki so ponekod postavljene prav ob močno prometnih cestah. Starši imajo seveda pri prometni vzgoji tudi izredno velik pomen, pa ne le z dopovedovanjem, pač pa predvsem z vzgledom lahko mnogo prispevajo za otrokovo prometno obnašanje. Predvsem pa lahko starši-vozniki vplivajo z vzgledom na ostale voznike, da bi bolj upoštevali varnost otrok v prometu. Novi zakon o temeljnih varnostnih cestnega prometa je sicer prinesel dokajšnje novosti glede tega in je tudi strožji do voznikov, ki novih določil ne upoštevajo. Vendar pa bi akcija za večjo varnost otrok in mladine v cestnem prometu, ki se je začela ta teden z namenom, da bi voznike opozorila na začetek šolskega leta in s tem tudi na več otrok v prometu, morala trajati 365 dni v letu; otroci so namreč udeleženci v prometu prav vse dni leta: žal pa vozniki, ki drveč prehode pred šolami med počitnicami — češ, saj zdaj ni šole, pozabljajo na previdno vožnjo tudi z začetkom septembra in tudi kasneje. Premalo smo še dobri vozniki, da nas na otroke in njihovo varnost ne bi bilo treba opozarjati s prometnimi akcijami — in tudi s kaznimi.

Mlado KD Naklo vzgaja in šola pše vseh pasem že od začetka svojega obstoja. Tako je bil organiziran spomladi že tretji tečaj, kjer je lahko vsak član društva prijavil svojega štirinožnega ljubljence, da se nauči lepih pasjih veščin. Tečaj se je pričel s 17 psi in je potekal dvakrat tedensko. Kdor se je resno ukvarjal s svojim štirinožcem ga je lahko pripravil do začetka julija, da opravi izpit. Za izpit ISP-A (tj. začetni tečaj) se je prijavilo 10 kandidatov, za izpit ISP-1 (nadaljevalni tečaj) pa so se prijavili 3 kandidati. Tako lahko s ponosom rečemo, da so vsi prijav-

Tržič — Taborniki odreda Kriške gore so si tudi med letošnjimi počitnicami privoščili teden dni v naravi, pod šotori, postavljenimi v prijetni vasi Fučkovci ob Kolpi. Petintrideset tabornikov se je proti Beli krajini, kjer so bili pred njimi že vrstniki iz Skofje Loke in Kranja, odpeljalo 6. avgusta. Dnevi so hitro minevali v napetih športnih bojih taborniške olimpiade, v igrah, plavanju, gozdnih šoli, v kateri so se pripravljali na mnogobojni. Svoje znanje so morali pokazati tudi na orientacijskem tekmovalstvu. Zadnji večer so zakurili taborni ogenj, vsak vod pa je pripravil zabavni program.

D. Zepić včlanik.

V motorju sbošles je zaropotalo in zakkipalo in avtomobilček ni in ni hotel s parkirnega mesta; brhki voznici pa ni bilo treba dolgo čakati na pomoč, saj so se nemudoma ponudili trije amaterski avtomobelniki in zaželi tipati po motorju. Ta nenadna in silna fantovska vneema je vzgala motor in izvalila prikupen nasmeh... Foto: M. Ardovec

Ali zavarovalna polica že zagotavlja polno odškodnino

datva javnega obveščanja o poročajo o številnih požarih in škodi, ki jo povzročajo. To so praviloma: malomarnost, lenost, samovžig, eksplozija, nevarne igre itd. Da bi preprečili in jih zmanjšali, kjer so že na-
druženopolitične skupnosti, zanje združenega dela, zava-
nce in drugi zainteresirani mo-
in finančno podpirajo razvoj
ative.

na družbena sredstva so bila v opremo in razvoj gasilov delovnih organizacijah so bili številni ukrepi z namenom, da se možnost požarov. V pravnostnega izobraževanja je vključeno veliko mladine, delavcev in gasilcev. Tudi kakovost in objektivnost v smislu večje varnosti, tako v družbenem sektorju, se je bistveno izboljšala. Varnostna kultura se splošno zelo dvignila. Kljub podvzetim ukrepom vseh škod ne more preprečiti. To dokazujejo požari v skladiščih, tovarnah, hišah, na stanovanjskih hišah ter drugih poslojih v lasti občan. Naloga zavarovanja pa je, da se zavarovalna varnost in odškodnine gospodarske posledice škod, tako da po načelu varnosti zbira denar in ga v obliki odškodnin izplačuje prizadevanjem.

V družbenem in zasebnem sektorju zavarovanje neobvezno, z izjemo avtomobilske odgovornosti in zavarovanje potnikov v prometu, ki je obvezno. Gospodarske organizacije imajo pravno priložnost proti požarni varnosti svetlo za dejanja

sko vrednost. Sklenjena imajo tudi ostala zavarovanja, kot je lom strojev, vlom, zavarovanje stekel, kasko zavarovanje avtomobilov, zavarovanje odgovornosti organizacije združenega dela, gradbeno in montažno zavarovanje, zavarovanje nevarnosti blaga pri transportu, kreditna zavarovanja; manj pa je zavarovanj obratovalnega zastoja, to je izpada dohodka zaradi požara ali loma strojev. Ker so praviloma zavarovanja sklenjena za dejansko vrednost premoženja, tudi z obnovo poškodovanih objektov in strojev ni težav.

V zasebnem sektorju pa je dejansko stanje v zavarovanju premoženja bistveno slabše. Ocenjujemo, da so stanovanjske hiše in gospodarska poslopja v povprečku zavarovana le 40–50 %. Visoka stopnja inflacije gradbenega materiala vsako leto bistveno razvrednoti kakovost zavarovanj. Velika večina v letošnjem letu po požaru prizadetih stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopjij je bila po vrednosti zavarovana le 10 do 20 %. Temu ustrezne so bile tudi odškodnine. Odškodnina se namreč izplača v sorazmerju med nastalo škodo, zavarovalno vsoto in zavarovalno vrednostjo. Ugotovljeno je tudi, da lastniki poslopja po več let niso popravili, zvišali zavarovalnih vsot, tako da je premoženje vsako leto bistveno slabše zavarovano. Zavarovalni zastopniki, katerih osnovna naloga je predlagati zavarovancu najprimernejšo obliko in višino zavarovanja, so nemalokrat odpravljene z besedami: »Saj je dovolj zavarovano!« Zato svetujemo, da ob obisku zastopnika temeljito ocenite in pretehtate vrednosti nepremičnin in ostalega premoženja ter sklenete za-

varovanje, ki bo v primeru škode zagotavljalo obnovo poškodovanih premičnin in nepremičnin.

Cenilna služba vlaga mnogo truda v reševanje škod. Predvsem pri večjih škodah so odškodnine izplačane v 5 do 10 dneh od nastanka škode. Tako je bila npr. Obrtniku iz Škofje Loke izplačana odškodnina sedmi dan po požaru. V letošnjem letu je bilo do 1. avgusta prijavljenih 26.534 škodnih primerov, izplačanih pa kar 20.464. Od tega je bilo izplačanih 7.242 škod zaradi požara, elektro škod na gospodinskih strojih in aparatih ter lomov strojev; v zavarovanju živali in posevkov 336 odškodnin, v avtomobilskih zavarovanjih 3.554 odškodnin, 3.326 v nezgodnih zavarovanjih in 3.248 izplačil iz življenjskih zavarovanj. Ostale škode pa izhajajo iz drugih zavarovalnih vrst, kot so kreditna, odgovornostna in transportna zavarovanja. Nerešene so ostale predvsem škode, za katere še ni prispela dokumentacija. Tu gre predvsem za avtomobilske škode in telesne poškodbe.

Za sklepanje zavarovanj v družbenem in zasebnem sektorju je na Gorenjskem zadolženih sto tereznih delavcev, ki so vsak čas na voljo. Željene informacije pa lahko dobite tudi na Območni skupnosti v Kranju, Poslovni enoti na Jesenicah ter v poslovalnici v Skofji Loki in Radovljici.

**ZAVAROVALNA SKUPNOST
TRIGLAV
GORENJSKA OBMOČNA
SKUPNOST KRANJ**

KAN?

Turistična agencija
ALPETOUR

BEOGRAD

jesenski izleti z letalom, vlakom, avtobusom
ogled Beograda s Hišo cvetja
izleti v okolico

RIM - CAPRI - ASSISI

z avtobusom, odhod 25. 9.

MAKEDONIJA

4 dni, letalo do Skopja in nazaj, ogled Ohrida
odhod 25. 9.

RAB

7-dnevni paket,
hotel International,
odhod 17. in 24. okt.

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih poslovalnicah.

PLANINSKI VODNIK

Izbor lahkih in srednje težkih,
krajinsko zanimivih izletov — kar
za gosta planinca z Bleda,
Bohinja in Kranjske gore (Zgornje Savske doline)

PLANINSKI VODNIK PO OKOLICI BLEDA, BOHINJA IN KRANJSKE GORE

Medobčinska gospodarska
zbornica za Gorenjsko in pred-
sedstvo gorenjskih planinskih
društev sta poskrbela za izdajo
drobne knjižice, v kateri je na
24 straneh opisanih vrsta lah-
kih in srednje težkih, pred-
vsem krajinsko zanimivih izle-
tov na planine in vrhove v
okolici Bleda, Bohinja in Zgor-
nje Savske doline. Dodana je
še pregledna karta planinskega
sveta, ki ga zajemajo opisi.
Planinski vodnik, ki ga bodo s
pridom uporabljali turisti, ki
letujejo na Bledu, v Bohinju,
Kranjski gori ali v kakšnem
drugem gorenjskem kraju, je
izšel v 80.000 izvodih, od tega
20.000 v slovenščini, 20.000 v
srbohrvaščini, 20.000 v angle-
ščini in 20.000 v nemščini.
Brezplačno je na voljo v pisar-
nah planinskih društev in v
turističnih poslovalnicah.

V GRČIJO IN KRETO TER V ŽURICH

Kompas prireja šestdnevno potovanje na Kreto in v Grčijo. Izletniki si bodo ogledali znamenitosti Aten, Pireja, Delfe z Apolonovim templjom in drugimi znamenitostmi, na celodnevem izletu bodo obiskali znamenitosti Argolide, doživeli pa bo tudi obisk Krete z ogledom ostankov minojske kulture. Cena potovanja je 12.860 din, vanjo pa je vračunan letalski prevoz Ljubljana—Ate-
ne—Ljubljana, letališke takse, avtobusni prevozi po Grčiji, prevoz s trajektom na Kreto in nazaj, gostinske storitve po programu, vstopnine in ogledi, grška viza, vodstvo in organizacija potovanja. Odhod je 7. septembra, interesentom pa priporočamo, da pohitijo s prijavo.

V sodelovanju z Inex Adrio Avioprometom organizira Kompas dvodnevni obisk Zürichs s posebnim letalom. Cena po osebi je 6.320 din (letalski prevoz v obe smeri, letališke takse, prevozi z in na letališče, prenočišče v hotelu in vodstvo). Za tiste, ki bi radi obiskali sorodnike, znanke, je na voljo samo prevoz v obe smeri za 3.960 din, v to ceno pa so vključene tudi letališke takse in prevozi z in na letališče.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA
30 let vaš turistični kompas

TURISTIČNA POTOVANJA

OHRID, 3 in 6 dni — oktober

NOVI SAD—SUBOTICA—PALIČ—VIROVITICA—VA-
RAŽDIN (društvo rač. in fin. delavcev) 5 dni, 12/9 in 19/9

LONDON—WINDSOR, 5 dni, 25/9

VIKEND V LONDONU, 3 dni, 25/9

ZLATA PRAGA, 3 dni, avtobus — posebno letalo, 9/10, 11/10

AVSTRIJA—ŠVICA—ITALIJA, 4 dni, 17/9

ŠVICA IN LIECHTENSTEIN aktiven izlet v planine, 7 dni, 19/9

ZÜRICH, posebno letalo, 2 dni 8/10

JUŽNA TIROLSKA, 3 dni, 11/9

PARIZ—NORMANDIJA—BRETANIJA, 8 dni, 13/9

PARIZ, 3 dni, 11/9

RIM SKOZI STOLETJA, 5 dni, 16/9, 14/10

GRČIJA—KRETA, 6 dni, 8/9

OKTOBERFEST—MÜNCHEN, 3 dni, 27/9

IZ BOGATE IZBIRE KOMPASOVIH STROKOVNIH POTOVANJ

Vam predstavljamo obiska dveh svetovnih razstav. Od 15. do 24. septembra bo v Hannoveru EMO, svetovna razstava kovinsko-obdelovalne industrije, na kateri bo prikazana celotna svetovna ponudba strojev v proizvodnji kovin in pre-
nih orodij. Več kot 1600 razstavljalcev bo predstavilo svoje najnovejše dosežke. Na to razstavo prireja Kompas tridnevno potovanje z letalom. V ceno 9.300 din po osebi je vračunano: prevoz s posebnim letalom na progi Ljubljana—Hannover—Ljubljana, letališke takse, prevozi z avtobusom do letališča in nazaj, nastanitev v zasebnih sobah z zajtrkom ter vodstvo in organizacija potovanja. Odhod: 15. septembra, povratek: 17. septembra. V Kölnu, kjer je največje razstavišče v ZR Nemčiji, bo od 11. do 14. oktobra svetovna razstava ANUGA celoten prikaz najnovejših dosežkov na področju tiivilske industrije, prenosnih strojev. Kompas je pripravil štiridnevni obisk te prireditve. Cena potovanja po osebi je 10.500 din, vanjo pa je vračunano: prevoz s posebnim letalom na progi Ljubljana—Köln—Ljubljana, prevozi na letališča in nazaj, letališke takse, prevozi na razstavišče in nazaj, nastanitev v dvoposteljnih sobah v hotelu v Düsseldorfu ter vodstvo in organizacija potovanja. Odhod je 11. septembra, povratek pa 14. oktobra. Za obe potovanji sta odhoda zagotovljena. Prijave sprejemata obe Kompasovi poslovalnici v Ljubljani, kjer so vam na voljo dodatne informacije in programa potovanj.

OBVESTILO OBRATNIKOM IN DELAVCEM OBČIN GORENJSKE

Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju občin Gorenjske organizira v jesenskem času dve strokovni ekskurziji

I. GRAŠKI VELESEJEM

Ekskurzija se organizira v dveh terminih in sicer:

28. — 29. septembra in 2. — 3. oktobra

Odhod iz Kranja ob 5. uri izpred hotela Creina.

Obrtnik plača 2.160. — din, delavec 1.000. — din, ostale stroške povrne Sklad.

II. BOLNICA FRANJA IN OGLED TOZD MLINOTEST ALI TEKSTILNE

Ekskurzija se organizira v dveh terminih in sicer:

16. — 17. oktobra in 9. — 10. novembra

Odhod iz Kranja ob 6. uri izpred hotela Creina.

Obrtnik plača 2.050. — din, delavec 500. — din, ostale stroške povrne Sklad.

Rok prijave je do 10. septembra 1981, na Sklad za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju občin Gorenjske, Trg revolucije 3, vhod šte. 5, Kranj, ali na Občinsko obrtno združenje.

Vse informacije lahko dobite tudi po telefonu šte. 26-077.

STROKOVNA SLUŽBA SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI OBČINE TRŽIČ

objavlja prosta dela in naloge
RAČUNOVODJE

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri,
- da ima 3 (z višjo) oziroma 5 let (s srednjo) delovnih izkušenj pri enakih delih,
- da ima pravilen odnos do dela in nadaljnje krepitve samoupravnih odnosov, zlasti na področju svobodne menjave dela.

Pismene prijave s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih del in opravil ter ostalimi dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev, sprejema delovna skupnost 15 dni po dnevu objave.

Prijave pošljite v zaprti ovojnici na naslov: Strokovna služba SIS družbenih dejavnosti občine Tržič, Ulica heroja Bračiča 4, s pripisom »za razpise«.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po poteku objave.

ZAVOD ZA LETOVANJA KRANJ

Stritarjeva 8

razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA ZAVODA

Pogoji: kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da ima višjo ali srednjo izobrazbo ustrezne smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj, organizacijske ter strokovne sposobnosti,
- da ima aktiven in pozitiven odnos do samoupravljanja

Kandidati naj vložijo prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev 15 dneh po objavi razpisa na goraji naslov.

ISKRA ŽELEZNIKI
Otoki 21

Po sklepu komisije za delovna razmerja in kadrovske zadeve TOZD Iskra Železniki z dne 24. 8. 81 objavljamo sledeča prosta dela in naloge:

I. KONSTRUKTERJA ORODJA I ALI KONSTRUKTERJA ORODJA II (2 izvajalca)

(za konstruiranje najzahtevnejših orodij in naprav ter strojuarstvo pod strokovnim vodstvom)

Pogoji:

- za opravljanje del in nalog konstrukterja orodij I se zahteva: — višja šola strojne smeri (strojni inženir) in 2 leti delovnih izkušenj ali pa
- srednja šola strojne smeri (strojni tehnik) in nad 4 leta delovnih izkušenj

- za opravljanje del in nalog konstrukterja orodij II se zahteva: — srednja šola strojne smeri (strojni tehnik) in 2 leti delovnih izkušenj

Za delovne izkušnje se upošteva: izkušnje iz proizvodnje in obratovanja, delo v konstrukciji orodja in naprav.

Osební dohodek:

- za konstrukterja orodij I: najmanj 12.000 din
- za konstrukterja orodij II: najmanj 9.800 din

Prijave z dokazili pošljite na naslov: Iskra Železniki, Otoki 21, kadrovska služba, v roku 15 dni od objave.

Kandidati bodo obveščeni v roku 30 dni po preteku roka za vložitev prijav.

Stanovanj ni.

Osnovna šola PLANINA KRANJ

Komisija za delovna razmerja
razpisuje

prosta dela in naloge

KUHINJSKE POMOČNICE ZA DOLOČEN ČAS

od 1. 9. 1981 do 31. 7. 1982

(nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Prošnje pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Osnovna šola Planina, Kranj, Tončka Dežmana 1.

Na podlagi 12. člena odloka o podeljevanju priznanj občine Škofja Loka (Uradni vestnik Gorenjske, št. 22/78) komisija za odlikovanja in priznanja skupščine občine Škofja Loka

RAZPISUJE

PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA LETO 1981

Občanom, temeljnim samoupravnim organizacijam, skupnostim ter drugim organizacijam in društvom se podeljujejo naslednja priznanja:

- VELIKA PLAKETA** za dolgoletno, izredno uspešno družbeno pomembno delo ali za dosežke, ki so trajnejšega pomena, ali ki so prispevali k vsesplošnemu napredku, razvoju ter ugledu občine. Samo v izjemnih primerih se velika plaketa podeli občanu, ko je ta s svojim delom oziroma posebnimi dejanji ali javnim delovanjem doprinesel k splošnemu družbenemu ali gospodarskemu razvoju.
 - MALA PLAKETA** za večletno uspešno družbeno pomembno delo, za dosežene uspehe na področju družbenega razvoja samoupravljanja, za zglede uspehe in požrtvovalnost pri delu, za požrtvovalnost in hrabrost pri reševanju človeških življenj, pri preprečevanju škode na premoženju in pri drugih humanitarnih dejanjih in akcijah, kar je prispevalo k ugledu in napredku občine.
 - NAGRADA** za pobude, dejanja ali dosežene uspehe, ki so prispevali k napredku občine, kraja, delovne in druge organizacije oziroma društva.
 - PISMENO PRIZNANJE** za vzgledno delo, ki je v korist družbene skupnosti, ali za delo in uspešno sodelovanje v organih občinske ali lokalne samouprave, v občinskih in krajevnih družbenopolitičnih organizacijah, delovnih organizacijah in društvih.
- Predloge za podelitev priznanj lahko dajo temeljne samoupravne in druge organizacije, skupnosti, družbenopolitične organizacije, organi občinske skupščine in občani.
- Predlogi za priznanja morajo biti pismeni in podrobno obrazloženi.
- Predlogi morajo biti predloženi komisiji za odlikovanja in priznanja skupščine občine Škofja Loka, Poljanska c. 2 do 10. oktobra 1981.

ISKRA ELEKTROMECHANIKA KRANJ
TOZD Tovarna telefonskih enot
64273 BLEJSKA DOBRAVA 124

po sklepu komisije za delovna razmerja in delitev osebnih dohodkov objavlja prosta dela in naloge

- TEHNIKA KONTROLORJA**
 - zaključena srednja tehnična šola elektro smeri – šibki tok,
 - delovne izkušnje so zaželeno (lahko je tudi začetnik)
- ORODJARJA**
 - zaključena 3-letna poklicna šola ustrezne smeri,
 - delovne izkušnje so zaželeno
- ELEKTROMECHANIKA** (2 izvajalca za delo v vzdrževanju in delo na strojih in napravah)
 - zaključena 3-letna poklicna šola ustrezne smeri,
 - delovne izkušnje so zaželeno
- ODPREMNIH DELAVCEV** (2 izvajalca)
 - zaključena osemletka,
 - 1 leto delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 15 dni na naslov: Iskra Elektromehanika Kranj, TOZD Tovarna telefonskih enot, Blejska Dobrava 124, 64273 Blejska Dobrava.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 15 dni po odločitvi komisije.

ELEKTRO GORENJSKE KRANJ
TOZD ELEKTRO KRANJ, n.sub.o.
KRANJ, Ul. Mirka Vadnova 3

Komisija za delovna razmerja objavlja dela in naloge

- KV ELEKTROMONTERJA – 2 delavca** za področje Škofje Loke in Železnikov
Pogoj:
 - poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednji pogoj:
 - poklicna šola elektro stroke
- KV KLJUČAVNIČARJA – 1 delavec** za ključavničarsko delavnico Kranj
Pogoj:
 - poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati naslednji pogoj:
 - poklicna šola kovinske stroke
- GRADBENEGA TEHNIKA – 1 delavec** za gradbeno operativno
Pogoj:
 - poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednja pogoja:
 - srednjo tehniško izobrazbo (gradbeni tehnik),
 - 5 let delovnih izkušenj

Delovno razmerje za objavljena dela in naloge sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisane ponudbe z opisom dosedanjih del in dokazili o izpolnjevanju pogojev izobrazbe na naslov: TOZD Elektro Kranj, Ul. Mirka Vadnova 3.

Rok prijave je 15 dni po objavi. Kandidati bodo pisмено obveščeni o izbiri prijavljenih kandidatov v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Informacije na naslov: TOZD Elektro Kranj, Ul. Mirka Vadnova 3, Kranj.

KOVINSKO PODJETJE
KRANJ p.o.
Šuceva ulica 27

Komisija za delovna razmerja KOP Kranj, na podlagi predhodnega sklepa objavlja oglas za opravljanje del oziroma nalog za nedoločen čas

- OPRAVLJANJE KLJUČAVNIČARSKIH DEL**
- OPRAVLJANJE MANJ ZAHTEVNIH KLJUČAVNIČARSKIH DEL**
- OPRAVLJANJE ENOSTAVNIH KLJUČAVNIČARSKIH DEL**

Kandidati morajo za opravljanje del oziroma nalog poleg splošnih pogojev določenih z zakonom izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1. – da imajo končano poklicno šolo ključavničarske smeri
- pod 2. – da imajo nepopolno poklicno šolo oziroma ustrezni tečaj
- pod 3. – da imajo končano osemletko ali vsaj 6 razredov osemletke in eno leto delovnih izkušenj v kovinarski stroki.

Za opravljanje del oziroma nalog je določeno 2 mesečno poskusno delo. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev dostavijo v 15 dneh po objavi oglasa v časopisu Glas na naslov: Kovinsko podjetje Kranj, Šuceva ulica 27.

Osnovna šola
MATIJA VALJAVEC
Preddvor

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge

UČITELJA RAZREDNEGA POUKA
na centralni šoli
v Preddvoru

Pogoj:
– učitelj razrednega pouka

Dela in naloge so razpisane za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Razpis velja do zasedbe del in nalog. Prošnje z dokazili pošljite na komisijo za delovna razmerja osnovne šole Matija Valjavec Preddvor.

ISKRA
široka potrošnja
TOZD Tovarna
elektromotorjev in
gospodinjskih aparatov
ZELEZNIKI

objavlja na osnovi sklepa delavskega sveta

licitacijo za prodajo
tovornega avtomobila

TAM 5500, V NEVOZNEM STANJU.

Licitacija bo 31.8.1981 ob 11. uri na dvorišču tovarne Iskra Železniki, Otoki 21.
Izključna cena je 70.000 din.

Prometni davek plača kupec.

Industrijski kombinat
PLANIKA KRANJ

objavlja za potrebe DSSS naslednja prosta dela in naloge

- STRUŽENJE – ZAHTEVNO** (3 delavca)
- OPRAVLJANJE OBRATNO VZDRŽEVALNIH DEL – ZAHTEVNO**
- PRIPRAVLJANJE TEHNOLOGIJE V ORODJARNI**
- UREJANJE PRIPRAVE HRANE**
- ORGANIZIRANJE – PROGRAMIRANJE PROJEKTOV OBDELAV**
- PROGRAMIRANJE**

Za uspešno opravljanje del in nalog se zahtevajo naslednji pogoji:

- pod 1. – 3-letna srednja strokovna izobrazba strojne smeri,
– 3 leta delovnih izkušenj in uspešno opravljeno 3-mesečno poskusno delo
- pod 2. – 3-letna srednja strokovna izobrazba strojne smeri,
– 3 leta delovnih izkušenj in uspešno opravljeno 3-mesečno poskusno delo
- pod 3. – višja strokovna izobrazba strojne smeri,
– 3 leta delovnih izkušenj, znanje svetovnega jezika in 3-mesečno poskusno delo
- pod 4. – 3-letna srednja strokovna izobrazba gostinske smeri,
– 1 leto delovnih izkušenj in uspešno opravljeno 2-mesečno poskusno delo
- pod 5. – visoka strokovna izobrazba organizacijske, tehnične ali ekonomske smeri,
– 4 leta delovnih izkušenj na področju programiranja in organizacije AOP (sistemске funkcije),
– opravljeni strokovni tečaji s področja AOP za organizatorje in programerje,
– znanje programskega jezika PL/1, COBOL ali ASSEMBLER,
– znanje enega svetovnega jezika (angleški ali nemški),
– organizacijske sposobnosti,
– poskusno delo traja 3 mesece
- pod 6. – 4-letna srednja strokovna izobrazba tehnične ali ekonomske smeri oziroma gimnazija,
– 3 leta delovnih izkušenj na področju programiranja,
– opravljeni tečaji za strukturirano programiranje,
– znanje programskega jezika PL/1, COBOL, ASSEMBLER,
– znanje tujega jezika (angleštine ali nemštine),
– sposobnost vodenja programske skupine,
– poskusno delo traja 3 mesece

Prijave sprejema kadrovske oddelke Industrijskega kombinata Planika, Kranj v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od poteka roka za vložitev prijave.

KOMISIJA ZA VOLITVE IN IMENOVANJA TER KADROVSKE VPRAŠANJA SKUPŠČINE OBČINE JESENICE

razpisuje
prosta dela in naloge:

OBČINSKEGA SODNIKA ZA PREKRŠKE NA JESENICAH

Razpisni pogoji:

- za sodnika za prekrške je po Zakonu o prekrških (Uradni list SRS št. 12/77) in po Zakonu o pripravi, strokovnih izpitih in izpolnjevanju strokovne izobrazbe delavcev v državni upravi in pravosodju (Uradni list SRS št. 8/80) lahko izvoljen: diplomirani pravnik s pravosodnim izpitom

Poleg navedenih pogojev in dokazila, da so si izpolnjevali kandidati strokovno izobrazbo v skladu z zgoraj navedenimi predpisi, morajo kandidati izpolnjevati tudi pogoje za sprejem na delo v državnem organu in imeti moralnopolitične kvalitete za opravljanje funkcije sodnika za prekrške.

Pisane ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov Skupščine občine Jesenice, Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovska vprašanja, Jesenice.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa.

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodajam 1 leto stare KOKOŠI nesnice ali za zakol. Strahinje 38, Naklo 7921
Prodajam JARČKE hiseke, rjave, stare 10 tednov. Naklo 100 7929
Prodajam 20 kv. m KOMBI PLOŠČ. 5 cm in črnobel TELEVIKOR. Kalan, Kurir-ka pot 33/a, Primakovo 7963
Prodajam globok OTROŠKI VOZIČEK. Lakner, Kidričeva 18, Kranj 7964
Prodajam POHIŠTVO za v dnevno sobo. Telefon 23-244 popoldan 7965
Prodajam PEČ na olje. Kranj, Mlekarska št. 10 7966
Prodajam termoakumulacijsko PEČ, 4 kW. Kristanec, Moša Pijade 7, Kranj 7967
Prodajam nov HLADILNIK gorenje. Telefon 40-119 7968
Ugodno prodajam dve dvodelni OMARI in francosko POSTELJO. Telefon 26-918 7969

Prodajam trajnožarečo PEČ kupperbusch, cena 5.000 din. Golob Stefan, Žlato polje 4, Kranj 7970
Prodajam kombiniran STEDILNIK (2 elektrika, 4 plin). Poljanska c. 6, Škofja Loka 7971
Prodajam rabljen črnobel TELEVIKOR. Žepić Tomaž, Koroška c. 29, Kranj 7972
Ugodno prodajam novo emajlirano KOPALNO KAD, 170 cm. H. J. Radovljica, Triglavova 22 7973
Prodajam PRASIČE, težke od 30 do 100 kg. Posavec 16, Podnart 7974
MLADIČE - SPRINGER španjele, z rodovnikom, prodajam. Telefon 26-745 od 17. do 18. ure 7975
Prodajam SILOKOMBAJN MEX 11, dobro ohranjen. Boncelj, Sp. Duplje 58 7976
Poceni prodajam OTROŠKO POSTELJO, STAJICO, VOZIČEK in otroško KOLO. Informacije po tel. 23-236 vsak dan po 18. uri 7977
Prodajam PEČ za centralno ogrevanje, 32.000 kalorij nevrohamar. Mošnjice 32, Radovljica 7978
Prodajam 8 tednov stare PRASIČKE. Voglje 95, Senčur 7979
Prodajam PUNTE in BANKINE. Gros Vili, Preška 20, Trzin 7981

Prodajam FOTOAPARAT olimpus OM-1 z dodatki: širokokotnik in teleobjektivom. Puhar Marija, Bistrica 88, Trzin 7980
Prodajam 4 OLEANDRE. Gorenjesav-aka 41, Kranj 7982
Prodajam dobro ohranjen TRAKTOR ferguson IMT-533, 35 KM s kosilnico in avto NSU PRINZ 1200 C, registriran do avgusta 1982. Čirče 25, Kranj 7983
Prodajam navadno enosono traktorsko PRIKOLICO. Naklo 83 7984
Prodajam KRAVO, v 4. mesecu brejosti. Bambič Katarina, Bukovčica 7, Selca nad Škofjo Loko 7985
Prodajam dva mesnata PRASIČA za zakol ali dopitanje in dober hlevski GNOJ. Osterman Jože, Luže 2, Senčur 7986
Prodajam KOMBAJN vilmava, za krompir, v dobrem stanju. Voglje 86, Senčur 7987
MOTORNO ŽAGO tomos husqvarna, prodajam. Informacije v trgovini Kmetijske zadruge - Križe pri Trzinu 7988
Prodajam AVTO-RADIO blaupunkt. Zavrl, tel. 21-556 popoldan 7989
Prodajam rabljeno STRESNO OPEKO špičak. Avbelj, Struževa 49, Kranj 7990
Prodajam KRAVO, ki bo tretjič telila (sivko). Praprotna polica 13, Cerklje 7991
Prodajam SPALNICO. Moša Pijade 44, stanovanje 2, Kranj 7992
Prodajam TELETA - BIKCA. Jezeraka c. 39, Kranj 7993
Prodajam kombiniran italijanski OTROŠKI VOZIČEK - rjav žamet. Tel. 24-571 7994
Prodajam starinsko POHIŠTVO: postelje, omare ter nekaj drobne inventarja. Špenko, Hotemaže 15, Predvor 7995
Prodajam GLISER z motorjem T-18 in PRIKOLICO ter vso dodatno opremo. Informacije po tel. 064-24-134 od 11. ure dalje 7996
Prodajam KAVC - raztegljivo posteljo. Kodrič, Trojarjeva 53, Strazice - Kranj 7997
Prodajam 8 tednov stare NEMŠKE OVČARJE. Arnež Jože, Kokra 3, Predvor 7998
Ugodno prodajam dobro ohranjeno belo POSTELJICO in ZIBELKO rustik. Voklo 105, Senčur (popoldan) 7999
Prodajam 800 kg BETONSKEGA ŽELEZA, premera 10 mm ter 1000 zidakov - modelarni blok. Sifra: Prilika 8000
Prodajam težko KRAVO, 9 mesecev brejo (četrt tele). Vrhovnik Janez, Tunjice 32, Kamnik 8001
Prodajam SLAMOREZNICO s puhalnikom speiser. Predvor 10 8002
Prodajam TRAKTOR TV 19. Tavčar, Poljane 34 nad Škofjo Loko 8003
Prodajam novo ameriško MOTORNO ŽAGO poulan luxe z rezervnimi deli, meč 30 cm. Oman, Gozd Martuljek 82 8004
Prodajam 1500 kosov MODULARNE OPEKE 19x19x29 cm, 35 VOGALNI-KOV in 150 betonskih BLOKOV 20x30x40 cm. Trdina Jože, Zg. Bitnje 229, Zabnica 8005
Prodajam KRAVO sivko, tik pred telitvijo, MOTORNO ŽAGO in OBRACALNIK sokol 140. Polanc, Gorjuše 41, Boh. Bistrica 8006
Prodajam SIPOREKS, debeline 5 cm, 11 kub. m za oblaganje ter 400 kosov porolit opeke, 8 cm, lahko na posojilo. Konda Anton, Sp. Gorje 207, Gorje 8007
Prodajam BIKCA simentalca starega 6 mesecev in TELIČKO simentalco staro 5 mesecev za nadaljnjo rejo. Sr. Bela 29, Predvor 8008
Prodajam 580 betonskih KVADROV 40x30x20 in 600 betonskih KVADROV 40x30x20. Potočnik Stane, Podbrezje 157, Duplje 8064
Prodajam OPEKO za dimnik. Naslov v oglasnem oddelku. 8065

Prodajam staro KUHINJSKO OPRAVO in kombiniran STEDILNIK (plin, elektrika). Bled, Rečica 15 8066
ZENSKO KOLO rog, prodajam za 1.500 din. Papler, Kranj, Moša Pijade 6 8067
Prodajam KOZLA in KOZJE za plemo in tri mlade ZAJCE. Pukal 19, Škofja Loka 8068
Prodajam 60 kv. m macesnove OBLOGE, 8 cm in 50 kv. m smrekovega NAPUŠČA. Tel. 064-61-891 8069
Prodajam 2 dva meseca stara TELIČKA. Starman, Pungart 8, Škofja Loka 8070
Prodajam dobro ohranjen SLAMOREZNICO megele s puhalnikom, s sedmimi metri cevi in kolenom. Strahinje 65, Naklo 8071
Prodajam PUNTE in BANKINE, uporabne za zidavo hleva. Senčur. Pipanova 19 8072
Prodajam BIKCA za rejo, starega 8 tednov. Brezje 42 pri Trzinu 8073
Prodajam zadnji NAKLADALEC riko Ribnica. Staretova 25, Čirče - Kranj 8074
Prodajam 3 tone CEMENTA. Sr. Bitnje 24, Zabnica 8075
Prodajam dve PAPIGI (nimfi). Frlc, Zevnikova 5, Orehek - Kranj 8076
Prodajam 1 tono CEMENTA. Ropret Vida, Hranje 6, Kranj 8077
Prodajam novo dvodelno zastekleno OKNO, 180x140 cm glin Nazorje, z roletom. Grašič Pavel, Zg. Duplje 12 8078
Prodajam ŠPORTNO KOLO amater. Zakotnik Janez, Suha 8, Škofja Loka 8079
Prodajam dirkalno KOLO maraton na 10 prestav. Kirjak Zdravko, Godešič 11/a, Škofja Loka 8080
Prodajam 90 kosov SIPOREXA 10 cm in 5 novih VRAT lip Bled. Porenta, Binkelj 2, Škofja Loka, tel. 064-61-467 8081
Prodajam več PRASIČEV, primernih za rejo, težkih od 20 do 100 kg. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 8082
Prodajam KRAVO po izbiri. Lušina Franc, Gostče 8, Škofja Loka 8083
Prodajam SEME oljne repice, sorte perko. Kuralt, Zabnica 45, tel. 064-44-513 8084
Prodajam KRAVO po izbiri. Alič, Murave 9, Poljane nad Škofjo Loko 8085
Prodajam dva KOŠTRUNA. Bašelj 32, Predvor 8086
Ugodno prodajam rabljen različni ZIDAR. Zalog 10, Golnik 8087
Prodajam 8 mesecev brejo KRAVO simentalca. Pšata 2, Cerklje 8088
Prodajam GAJBICE. Sp. Bela 4, Predvor 8089
Poceni prodajam SPALNICO in raztegljivo KAVC, vse dobro ohranjeno. Ogled vsak dan popoldan od 15. ure dalje. Javornik, Sorlijeva 31, Kranj 8090
Prodajam 200 kosov STRESNE OPEKE, rdeče barve Dravograd. Žigancja vas 31, Trzin 8091
Prodajam 25 kv. m klasičnega hrastovega PARKETA, I. vrste, 250x40x22. Tomazini, Vrbnje 10, Radovljica 8092
Prodajam otroški športni VOZIČEK za dojenčke. Klun Jože, Britof 348, Kranj 8093
Prodajam novo PEČ za centralno kurjavo KTK Vrhnika, 38.000 cal. Suha 23, Kranj 8094
Ugodno prodajam dve otroški POSTELJICI, po ugodni ceni. Ogled v petek. Baloh Nada, Jenkova 8 8095
Prodajam tri mesece starega BIKCA za rejo. Delša, Cerklje 98 8096
Prodajam BIKCA za plemo, starega 10 tednov. Dvorje 41, Cerklje 8097
Prodajam mlado črnobel KRAVO in TELIČKO, staro 7 mesecev. Sp. Brnik 45, Cerklje 8098
Zamenjam težko jalo KRAVO za mlado brejo KRAVO ali TELIČKO. Zalog 42, Cerklje 8099
Prodajam rabljena OKNA in VRATA, trajnožarečo PEČ EMO in STEDILNIK kupperbusch. Knaflic, Bled, Prečna 6 8100
TV korenje 950 kolor, ugodno prodajam. Urbanc, Lesce, Alpska 42, tel. 74-375 8101
Prodajam bukova DRVA. Telefon 40-628 8102
Prodajam smrekove PLOHE. Telefon 064-77-994 8103
Prodajam otroški športni VOZIČEK peg. Telefon 61-458 8104
Prodajam nova VEZANA OKNA z dvojnim tesnilom: 80x80, 80x100, 100x140 - 5 kom., 100x230, 20 kv. m »POBJONA« za oblogo sten ter profilirane DESCICE za pokončno balkonsko ograjo. Naslov v oglasnem oddelku 8148
Prodajam dva dobro ohranjena FOTELJAJA, cena 3.500 din. Ogled popoldan. Naslov v oglasnem oddelku. 8149
Na Polnici prodajam 400 kosov OPEKE - pregradni blok. Poizve se: Jezeraka c. 27, Kranj 8150
Prodajam nove GAJBICE (30 kg). C. na Rupo 25, Kokrica 8151
KOLUTNI MAGNETOFON telefon-ken 501 de lux s trakovi, ugodno prodajam. Telefon 21-502 popoldan 8152
POHIŠTVO, skoraj novo, ugodno prodajam. Ivšič, Gubčeva 1, Kranj, telefon 21-540 8167
Prodajam STRESNO KRITINO eternit ali zamenjam za bobrovec. Informacije po tel. 50-260 - int. 378 8175

ZIVINOREJSKI
VETERINARSKI ZAVOD
GORENJSKE KRANJ

DEŽURNI VETERINAR

od 28. 8. do 4. 9. 81

za občini Kranj in Trzin

TERAN Janez, dipl. vet. Kranj, Vrečkova 5, telefon 26-357 ali 21-796
SOKLIČ DRAGO, dipl. vet. Strahinje 116, tel. 47-192

za občino Škofja Loka

VODOPIVEC Davorin, dipl. vet., Gorenja vas 186, telefon 68-310
OBLAK Marko, dipl. vet. Škofja Loka, Novi svet 18, tel. 68-577 ali 44-518

za občini Radovljica in Jesenice
GLOBOČNIK Anton, dipl. vet., Lesce, Poljska pot 3/a, tel. 74-829

Dežurna služba pri Zivino-rejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

VOZILA

Prodajam VW GOLF letnik 77, 1000 KALNO KOLO sprint, PONI EKSPRES. Rog. Pavel Butalič, Kranj, Jezeraka c. 39 8176
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1975. Kamna gorica 61, tel. 79-436
Prodajam APN-4, letnik 1980. Tel. 064-23-142
Prodajam ZASTAVO 101 lux, letnik 1976 - april. Marina, C. na Brdo 8177
Prodajam FIAT 126, letnik 1979, registriran marca 1982, ugodno prodajam. Tel. 5-

Po ugodni ceni prodajam ZASTAVO letnik 1976, dobro ohranjeno, registriran. Ogled od 6. do 14. ure. Skender Savka c. 3, Kranj 8178
Prodajam ZASTAVO 101 lux, letnik 1977. Ogled vsak dan od 10. do 18. Truden Feliks, Bistrica 2, Trzin 8179
Prodajam 125-PZ, starejši letnik, protinik, Polica 15, Naklo, tel. 21-412
Zelo ugodno prodajam AMI 8 break, letnik 1973, vozen, cellega ali po delih, v odličnem stanju. Telefon 70-237
Prodajam dobro ohranjen avto FIAT special, registriran do maja 1982. Tel. fon 064-40-010

JAWO CZ 350, letnik 1978, brejo, prodajam z dodatno opremo. Kranj, neta Žagarja 39, tel. 24-971 (Grma) 8180
Prodajam ZASTAVO 750 special, letnik 1979. Britof 223, Kranj 8181
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1979. Sp. Duplje 20 8182
Prodajam SPAČKA, letnik 1975, C. na Rupo 25, Kranj 8183
Prodajam športno preurejen MC TS 250 (kot nov). Sveglj, Vinkovci 8184
Prodajam MENJALNIK za fiat 126, leva VRATA. Hafnerjeva pot 20, Kranj 8185

Zaradi nakupa stanovanja prodajam STAVO 101, letnik 1981. Brenc, D. ška 4, Kranj 8186
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1979. Kodras, Hlebeč 8, Lesce 8187
Prodajam R-4, letnik 1974, dobro ohranjen, registriran do junija 1982. B. celj Pavel, Mošnjice 13, Radovljica 8188
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1979, obnovljeno. Možen tudi kredit. Mar. Skulj, Bistrica 88, Trzin 8189

Veletrgovina

ŠPECIJA
BLED

TOZD MALOPRODAJA

TURISTI - IZLETNIKI, ko pridete na BLEDO, obiščite naše gostišče RIKO NA BLEDU, Rikljevca 5, tel. 77-458.

Postreženi boste s specialitetami na žaru in drugim jedilni po naročilu ter pijačami.

Sprejemamo tudi naročila in rezervacije za zaključne družbe in poroke. Za več informacij dajemo poseben popust.

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavek TK, renski tisk Kranj, tisk: ZP Ljubljana, Ljubljana. Naslov uredništva: Ljubljana, Moša Pijade 6. Vsebine: Tekoči račun pri SDK v Kranju, vilka 51500-603-31999 - Telefon: 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-836, komercialna - propaganda, naravnost individualna politična naročila 250 - din, za iznosno preračunano v valuto vključno s poštnino. Oproščeno prometenj danka po postojnem mnenju 421-1/72.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene

TJAŠE BREJC

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in z nami sočustvovali ter za vso pomoč v teh najtežjih trenutkih. Hvala tudi g. župniku za cerkveni obred.

Posebna hvala vsem, ki so našo ljubljeno TJAŠO v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

VSI NJENI!

Praproše, 22. avgusta 1981

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta, deda, brata in strica

JOŽETA ZUPANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izkazano pozornost, izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se g. župniku za pogrebni obred ter pevcem za zapete žalostinke.

ZALUJOČI VSI NJEGOVI!

Kranj, 24. avgusta 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, tasta, starega očeta, brata, strica in svaka

JANEZA PODOBNIKA

iz Stare Oselice 22

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste mi darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebno zahvalo pa smo dolžni g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem in vsakemu še enkrat naša iskrena zahvala!

ZALUJOČI: žena Ivana, sin Janko in Slavica, zet Janez, vnukinja Romana in Mateja, brat Pavle ter sestre Justina, Katarina in Julijana

Stara Oselica, 13. avgusta 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, sestre in tete

FRANČIŠKE GUZELJ

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njeno zadnji poti. Zahvala sindikalni organizaciji SAVA Kranj, kolektivu IBI, TOZD-u Tkalcina, najbolj sodelavcem, pevcem in kaplanu za pogrebni obred.

ZALUJOČI: hčerka z družino in drugo sorodstvo!

Zg. Bitnje, 20. avgusta 1981

NOVO!

Urarska delavnica
na Jenkovi 4 - nadstropje
(pri Titovem trgu)
odprto od 1 9 1981

Opraviš vaa urarska dela
hitro in solidno

Delovni čas: od 6.—14.30
sobota zaprto

EMIL GERINGER

Prodajam FIAT 1300, po delih. Solar
Anton, Sp. Dobrava 7, Kropa 8143

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1974,
cena 4,8 SM, lahko na kredit. Kostić
Milan, Bečanova 12, Trzin 8144

Prodajam MZ TS 250, letnik 1980. Po-
gacar Marjan, Sp. Gorje 43, Gorje 8145

Prodajam ZASTAVO 750 LC, letnik 1979,
registrirano do avgusta 1982. Informacije
po tel. 27-085 8146

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1975,
Dragica Bajželj, Železniki, Na plavžu 83
8147

Prodajam ZASTAVO 750 de lux, letnik
1973. Gubič Bernard, C. 1. maja 67, Kranj
v petek in soboto popoldan 8173

ZASTAVO 101, letnik 1972, registrirano
do julija 1982. prodajam. Telefon 25-550
popoldan 8174

STANOVANJA

Mlad par išče enosobno STANOVA-
NJE (garsonjero) v Kranju ali okolici.
Nudiva instrukcije angleščine in franco-
ščine. Sifra: Redno plačilo 7947

Oddam SOBO na Bledu, najraje sam-
cem. Partizanska 9, Bled 8036

SOBO oddam dvema študentkama, v
bližini Kranja. Naslov v oglašnem od-
delku. 8037

Mlada družina z enim otrokom vzame
v najem SOBO ali GARSONJERO z eno-
letnim predplačilom. Mitič, Vodopivecva
16, Kranj 8038

STANOVANJE išče mlad par brez
otrok v Kranju ali bližnji okolici. Sifra:
Predplačilo 8039

Mirna ženska išče SOBO v Kranju ali
bližnji okolici. Nudi pomoč v gospodinj-
stvu. Sifra: Poštena 8040

Zamenjam dvosobno STANOVANJE v
Kranju za večje. Naslov v oglašnem od-
delku. 8041

SOBO oddam v okolici Kranja. Infor-
macije po tel. 061-268-861 - int. 06 8042

Mlada družina z otrokom išče eno ali
dvosobno STANOVANJE v Škofji Loki
ali bližnji okolici. Nudimo predplačilo.
Ponudbe pod: Nujno 8154

Komfortno, delno opremljeno STA-
NOVANJE, centralna, telefon, oddam v
Kranju za eno leto. Prednost imajo
zdomci in samaki intelektualci. Ponudbe
pod: Nekaj predplačila 8155

Študentoma ali dijakoma, nudim STA-
NOVANJE. Ponudbe pod: September 8156

Enosobno STANOVANJE z možnostjo
kuhanja in pranja v okolici Predvdora ali
v Kranju, išče mlad par z otrokom. Sifra:
September - redna plačnika 8157

Stirizobno STANOVANJE in GARA-
ZO v Kranju, prodajam. Informacije po
telefonu 064-26-240 8158

Iščem opremljeno SOBO v Kranju ali
okolici. Sifra: 185/78 8159

Samaka uslužbenka išče ogrevano SO-
BO v okolici Škofje Loke. Ponudbe pod
sifro: Mirna 8160

Oddam SOBO mirnemu, poštenemu de-
kletu, za pomoč v gospodinjstvu. Sifra:
Poštena 8161

POSESTI

Kupim starejšo HIŠO, STANOVANJE
ali manjši VIKEND (do 20 M² plačam v
devizah). Ponudbe pod: 20 SM 8043

Kupim HIŠO ali začetno gradnjo. Pla-
čam v devizah. Ponudbe pošljite pod
sifro: Bližnja okolica Kranja 8044

Kupim zgradljivo PARCELO ali staro
KMEČKO HIŠO na Gorenjskem. Sifra:
Gotovina takoj 8045

Prodajam takoj vseljivo dvostanovanjsko
HIŠO z vrtom, v Kranju. Sifra: Takoj
vseljiva 8162

Kupim stanovanjsko HIŠO ali zgrad-
ljivo PARCELO v okolici Škofje Loke ali
v Selški dolini. Sifra: Zdomec 8163

Prodajam starinsko HIŠO z gospodar-
skim poslopjem, primerno za vikend ali za
gradnjo nadomestne hiše v centru Brezije
na Gorenjskem. Vse informacije dobite
na naslovu: Slak Marija, Zg. Bitnje 168
(pri gasilskem domu v jami) Zabinca pri
Kranju 8164

Nujno prodajam HIŠO v Kranju. Mle-
karska 10 8164

ZAPOSLITVE

Delavca za priučetv v mizaraki stroki,
takoji zaposlim. POHIŠTVENO MIZAR-
STVO Šivic Franjo, Dobropolje 3, Brezje
7963

Sprejemam dva delavca za priučetv MI-
ZARSKIH DEL - spajanje furnirja. Po-
godi lastno stanovanje in odlučeni vojaški
rok. Nastop možen takoj. MIZARSTVO
SENK, Britof 23, Kranj, tel. 064-22-614
7964

KV ali VKV KUHAJA zaposlimo.
GOSTIŠČE PIBERNIK - Blejaki otok,
tel. 77-820 8046

Prijetno gostišče na deželi, blizu Kra-
nja, išče prikupno dekle za strežbo. Hrana
in stanovanje v hiši. OD po dogovoru. Po-
nudbe pod: Gostišče 8047

Zaposlim kvalificirano PRESIVAL-
KO čevljarke stroke. Lahko šivilja ali
priučena prešivalka. Nudimo stalno zapo-
slovanje. OD po stroki in usposobljenosti
oziroma dogovoru. USNJENA GALAN-
TERIJA, Kranj, Kečetova 11 8048

KLJUČAVNICARJI, REZKALCI,
STRUGARJI! Odlično opremljena za-
sebna obratovalnica, išče dobre sodelav-
ce. Delo je zanimivo, osebni dohodki po
delu. Oglasite se na razgovor. Ponudbe
pod: Dobro delo, dobro plačilo 8049

Žensko za pomoč v kuhinji takoj zapo-
slo. Honorarno. GOSTIŠČE PIBER-
NIK - Blejaki otok, tel. 77-820 8050

Službo dobi KROJAC ali mlad fant, ki
ima veselje do šivanja, za priučetv izde-
lovanja smučarskih rokavic. Zupan, Sen-
čur, Pajerjeva 2 8165

OBVESTILA

Cenjene stranke obveščam, da spre-
jemam naročila za POPRAVILA PRAL-
NIH STROJEV po tel. 42-062 osebno pri
telefonu od 7. do 8. ure. JAGODIC, Vo-
povlje 19, Cerklje 7470

ROLETE vseh vrst naročite SPILER-
JU, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 064
75-610. Lahko pišete pridem na dom! 7663

OPRAVLJAM zidarska in fasaderska
dela! Adem Elhani, Reševa 13, Kranj

Vrhim vaa PLESKARSKA DELA: ple-
skam prostore, okna in vrata. POLAGAM
TAPETE in TALNE OBLOGE. Naročila
sprejemam pod sifro: Kvalitetno, hitro in
solidno 8062

Izdelujem in postavljam MREŽE za
vrtno ograje, iz pocinkane in alumi-
nijašne žice. Frljic, KOVINSKA GALAN-
TERIJA, Zevnikova 5, Orehek - Kranj,
tel. 27-937 (preje Ivanka Dolenc) 8166

PRIREDITVE

V soboto, 29. 8. vas vabimo na KRES-
NO NOČ, ki bo v PRAPROTNI POLICI
ob 18. uri. Zabaval vas bo ansambel SI-
BILA s pevčema ROMANO in TONI-
JEM 8063

V nedeljo, 30. 8. vas vabimo na PLES
ob ZBILJSKEM JEZERU, ob 15. uri. Za
zabavo bo skrbel ansambel SIBILA s pe-
včema ROMANO in TONIJEJEM 8064

KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZVE-
ZE BORCEV SENICA vabi na razvitej
prapora združenja borcev NOV Senica. V
okviru praznovanja 40-letnice vstaje in
počastitev praznika krajevnih skupnosti
Medvode, ki bo v nedeljo, 30. 8. 1981 na
Sp. Senici pri domu družbenih organiza-
cij. Po končani slovesnosti bo družabno
srečanje. Zabaval vas bo ansambel DOM-
ŽALSKI ODMEV. Vabi organizacija ZB
SENICA! 8065

GD CERKLJE vas vabi v soboto, 29. 8.
na zabavni GASILSKI VEČER s plesom.
Igral bo KRVAVŠKI KVINTET s pevko.
V nedeljo, 30. 8. ob 16. uri pa na VRTNO
VESELICO kjer bo igral ansambel
TRGOVCI. Poleg zabave in dobre po-
strežbe bo še SREČOLOV in KEGLJA-
NJE. VABIJO GASILCI! 8066

Ansambel JEVSEK igra v nedeljo na
LOVSKI VESELICI pri Trnovcu v Dup-
ljah, od ponedeljka dalje pa vsak dan na
VINSKEM SEJMU v Ljubljani 8168

V nedeljo, 30. 8. 1981, ob 15. uri bo v
ZAPOGAH pri Vodcah VELIKA VRT-
NA VESELICA Z BOGATIM SREČE-
LOVOM in KEGLJANJEM za športno
kolo. Zabaval vas bo ansambel MODRI-
NA. VABLJENI! 8169

TRŽNI PREGLED

JESENICE
Solata 28 din, cvetača 48 din, ko-
renček 25 din, česen 50 din, čebula 13
din, fižol sveži 30 din, pesa 20 din,
kumare 12 din, paradiznik 15 din,
paprika 20 din, slive 23 din, jabolka
16,80 din, hruške 23 din, grozdje 25
do 30 din, pomaranče 56,70 din, ko-
rorna moka 21,50 din, surovo maslo
185,70 din, smetana 82,30 din, skuta
66,35 din, sladko zelje 12 din, kislo
zelje 34 din, jajčka 3,50 do 6,20 din,
krompir 8,40 din.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 29. avgusta, bodo od-
prte naslednje dežurne prodajal-
ne:

KRANJ
Central: Delikatesa, Maistrov trg
11, Na vasi, Senčur in Naklo v Na-
klem od 7. do 13. ure, vse ostale pro-
dajalne pa bodo odprte od 7. do
19. ure: Klemenček, Duplje, Krva-
vec, Cerklje, Hrib, Predvdor, Kočna,
Zg. Jezersko, Na Klancu, Oprešniko-
va 84, Kranj.

Živila: Diskont Naklo, odprto od 8.
do 12. ure, dežurne prodajalne pa so
odprte od 7. do 19. ure in sicer: pro-
dajalna PC Globus, Kranj, Koroška
cesta, prodajalna SP Primskovo, Je-
zerska cesta 41, samopostrežna pro-
dajalna Planina - Center, Ul. Go-
renjskega odreda, PC Britof, PC
Bitnje, PC Senčur.

V nedeljo pa so dežurne naslednje
prodajalne Centrala Kranj od 7. do
11. ure: Delikatesa, Maistrov trg 11,
Kravec, Cerklje, Naklo v Naklem.
Na vasi, Senčur.

V soboto, 29. avgusta, bodo odprte
v ostalih občinah naslednje prodaj-
jalne:

JESENICE
Delikatesa, poslovalnica 7, Titova 7
in Delikatesa, Kašta 4 na Plavžu.
Tavčarjeva 6

ŠKOFJA LOKA
Market, Novi svet

TRŽIČ
Mercator, Cankarjeva 1, ABC Bi-
strica, Mercator, Križe 24

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 89. letu starosti zapustil naš
dragi mož, oče, ded, praded in stric

FRANC STUPNIKAR

kurjač v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 29. avgusta 1981 ob 15.30
na pokopališču v Bitnjah pri Kranju.

ZALUJOČI: žena Angela, hči Ida, vnukinja Ida in Sonja z dru-
žinama ter družine Jurgič, Kolenc, Knez, Jurančič in drugo
sorodstvo!

Zg. Bitnje, 27. avgusta 1981

TVD PARTIZAN Ljubno, prireja v ne-
deljo, 30. avgusta 1981, ob 15. uri pred
DOMOM veliko VESELICO. Igral bo
KRVAVŠKI KVINTET s pevko JANO.
Bogat srečelov in nagradno streljanje z
zračno puško. VABLJENI! 8170

IZGUBLJENO

12. 8. se je v Stratišču izgubila majhna
črna PSICKA Pika. Na koncu repa, tačk
in pod vratom ima bele lise. Najditelja
prosimo, da jo proti nagradi vrne. Mrak,
Seljakovo naselje 52, Stratišče 8057

23. avgusta 1981 sem izgubila na avto-
busu na relaciji Kranj-Golnik ZLATO
ZAPESTNICO. Poštenega najditelja pro-
sim, da mi jo proti nagradi vrne. Krejč
Martina, Škofja Loka, Kidričeva 4 8058

OSTALO

Iščem pomoč pri pospravljanju stano-
vanja. Podlubnik 60, Škofja Loka, tele-
fon 61-109 8059

Iščem žensko za pomoč, enkrat teden-
sko, v popoldanskem času. Naslov v
oglasnem oddelku. 8060

Iščem žensko za pranje moških srajc, iz
Britofa, Predoselj ali Suhe. Ponudbe pod:
Dogovor 8061

Sprejemam dekle, ki bi rada nadaljevala
šolanje, tečaje, se izučila ali zaposlila, ji
pomagam. Resne ponudbe. Kaplan, Ga-
ljeva 14, Ljubljana 8062

V nedeljo, 16. avgusta, 6.45 je opazova-
na oseba odšla iz sobe ZVOČNIK. V
kolikor ga takoj ne vrne, jo bom sodno
preganjal. Ta oseba je opazovana že 9 let.
Nadalje opozarjam sosede naj prenehajo
metati kamenje v psa, ker se pes lahko
odtrga. Benedičič Primož, Martinj vrh
43/a, Železniki 8063

Iščem SKUPINO za izdelavo približno
1000 kv. m notranjih ometov (faži so že
izdelani, podboji že vzdani). Ponudbe po
tel. 27-356 zvečer 8172

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem sosedom,
vaščanom, članom Gasilskega društva
Naklo, poklicnim gasilcem iz Kranja in
vsem ostalim, ki so pomagali preprečiti še
večjo škodo ob požaru gospodarskega po-
slopija v Naklem 6. avgusta 1981. Enako
se zahvaljujem vsem, ki so darovali les
za ostražje in s svojim delom pomagali pri
ponovni obnovi poslopija. HVALEŽNI
CANKARJEVI, Naklo 93 8171

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
30	80	258356	20.000
40	60	458256	20.000
410	200		
4470	400	0257	1.000
8680	400	14937	2.000
360120	500.000	39567	6.000
		51567	6.000
		99467	4.000
12	80	129257	20.000
22	60	300307	20.000
10572	2.000		
11642	2.000	38	60
068812	20.080	78	60
		88	100
3	40	3188	500
2433	840	12138	8.060
65693	4.040	20688	8.100
044063	20.040	88188	6.100
089633	20.040	99418	2.000
465053	20.040	030918	20.000
		421528	20.000
4	40		
2834	440	79	80
010574	1.000.040	99	80
333954	20.040	0049	600
392784	50.040	12299	2.080
		16469	8.000
85	100	89479	4.080
078035	20.000		
184595	20.000		
		71	60
		111	200
36	60	201	160
3196	600	621	160
06096	2.000	33821	8.000
75426	6.120	206751	20.000
89816	4.000	256711	20.000
035096	20.000	309491	20.000
039756	100.000		

CP GLAS
časopisne novice
storitve
izdelava filmov

Samo v Ljubljanski banki
obrestujemo sredstva na žiro
računih po 7,5%

Z uvedbo enotno povečane, 7,5-odstotne
obrestne mere, smo žiro račune izenačili
z drugimi bančnimi računi. Zato v temeljnih
bankah, združenih v Ljubljansko banko,
prenaslanje sredstev v trajni nalogi na druge
bančne račune ni več potrebno.

Z novo uvedenimi storitvami želimo prilagoditi
način poslovanja po žiro računih potrebam
sodobnega poslovnega človeka.

Ena od uvedenih izboljšav je poenostavitev
postopka vnovčitve čekov občanov, ki jih obrtnik
prejme za opravljene storitve. Izplačilo čekov
je takojšnje in je lahko, glede na željo občana,
gotovinsko ali pa banka vknjiži sredstva na žiro
račun.

Druga novost, namenjena izboljšanju
poslovanja obrtnikov, je limitiran ček. Gornja
vrednost limitiranega čeka je neomejena v okviru
sredstev na računu, zato je primeren za plačilo
blaga ali storitev večje vrednosti,
reprodukcijskega materiala in drugih večjih
finančnih obveznosti. Limitiran ček izdajo
občanu v enoti banke, kjer ima žiro račun in je
zakonito plačilno sredstvo v Jugoslaviji. V vseh
enotah temeljnih bank združenih v Ljubljansko
banko, je mogoče s čeki dvigati tudi gotovino.

ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske, Kranj

»Sezonci« še prihajajo, a kaj bo jutri

Gorenjski gozdarji imajo velike probleme z zaposlovanjem nekvalificiranih delavcev za dela v gozdu in pri gozdnih cestah — Cesta v Jeseniški in v Plavški Rovt

Plavški Rovt — Številna so še delovna mesta, ki jih ne bo mogoče povsem mehanizirati in nadomestiti s sodobnimi delovnimi stroji. Marsikje je še vedno potrebna močna, žuljava roka in sklonjen hrbet, da se opravi delo, ki ga je treba opraviti.

Na delovnih mestih, kjer je potrebno težko fizično delo, najdemo v zadnjem času vedno manj tistih domačih delavcev, ki bi to delo radi opravljali. Vsi bežijo tja, kjer so stroji in delavnice, tja, kjer je streha nad glavo. Zato imajo nekatere delovne organizacije dokaj velike probleme z delavci, ki bi opravljali težka dela in zato zaposlujejo večinoma sezonsko delovno silo.

Med takimi delovnimi organizacijami, ki se iz leta v leto srečujejo z veliko fluktuacijo delovne sile, je tudi Gozdno gospodarstvo Bled. Gozdarji pravijo, da se bojijo, kako bo po nekaj letih, kdo bo sploh lahko še delal in kdo bo pripravljen delati kot sekač v gozdu ali kot delavec pri gradnji gozdnih cest. Le-teh pa imajo v planu izgradnje še precej, saj je doseganja izgradnja precej zaostajala. Po Jelovici, po Pokljuki, Karavankah in Mežakli je še veliko gozdov v zasebnem in družbenem sektorju, ki so nedostopni in iz katerih ne morejo dobiti lesa. Lesna surovina pa je vsebolj zaželen na domačem in na tujem tržišču, zato so tudi pri Gozdnem gospodarstvu sklenili, da plana naložb v izgradnjo gozdnih cest in vlak ne bodo krčili in da bodo z izgradnjo nadaljevali.

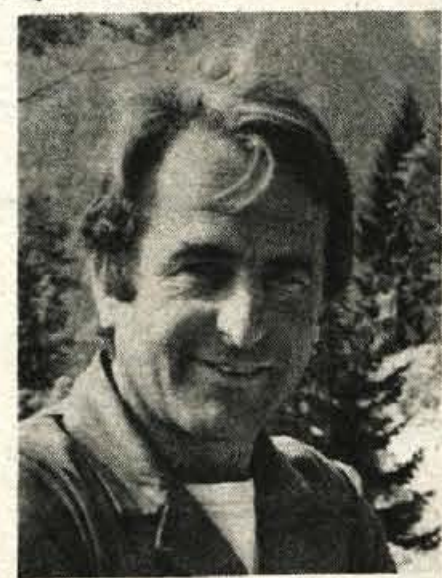
Prav zdaj so opravili zaključna dela tudi na cesti v Plavški Rovt, na gozdni cesti, ki so jo zgradili s sofinanciranjem gozdarjev, jeseniške komunalne skupnosti in krajevnih skupnosti Planina pod Golico. Cesta je dolga okoli dva kilometra, makadame je in dovolj široka.

Andrej Klinar je direktor temeljne organizacije združenega dela gradbeništvo pri GG Bled: »Pri gradnji cest sodeluje večinoma sezonska delovna sila, tako iz Bosne ter drugih republik, zdaj imamo precej delavcev iz Dalmacije. Delavci so v različnih središčih in delovnih skupinah, tako na Jesenicah, na Pokljuki in v Radovljici, zato si že nekaj časa prizadevamo, da bi zanje zgradili modernejši center v Gorjah pri Bledu.

Uspelo nam je, da so proizvodni delavci bolje nagajeni in da se vsaj pri nas težko fizično delo bolje vrednoti. Na območju Gozdnega gospodarstva zgradimo okoli 24 kilometrov cest letno ter vlak, razen tega pa skrbimo za vzdrževanje. Mladi se

nikakor ne ogrevajo za delo v gozdu, še posebej ne za delo ob gradnji cest in imamo zato takšne probleme kot v jeseniški martinari, kjer prevladuje težko fizično delo.

Slavko Zalokar je delovodja v temeljni organizaciji združenega dela gradbeništvo blejskega Gozdnega gospodarstva: »Cesto v Plavški Rovt smo začeli graditi marca letos, zdaj opravlja skupina delavcev še zadnja zemeljska dela. Plan izgradnje cest uresničimo, poleg sedanje ceste gradimo tudi cesto v Jeseniške Rovte. Ta cesta bo dolga 16 kilometrov in zdaj jo je približno polovica že zgrajena.

Delavci prihajajo večinoma iz Bosne in iz Dalmacije, domači delavci so le strojniki. Temeljna organizacija si prizadeva, da bi kar najbolj opremila strojni park, radi pa bi dobili »lafeto«, stroj za vrtnanje. Teren v Karavankah je sicer lažji, pri gradnji cest na Pokljuki ali na Jelovici pa naletimo na izredno težak teren, na skalo in treba je veliko napora, da se gradnja nadaljuje. Vendar pa ni uvoza in nimamo potrebnih deviz.

Delavci, ki prihajajo na sezonsko delo na Bled in se zaposlijo pri Gozdnem gospodarstvu, prihajajo za dva, tri mesece, nato se vrnejo v domači kraj in če naslednjo sezono priložitnostne zaposlitve drugi ne dobijo, se spet vračajo na Gorenjsko. Pri tem ne zaslužijo tako malo in tudi z življenjskimi razmerami so zadovoljni. A sezonsko delo je le sezonsko delo, saj so daleč od družin, skrbeti morajo sami zase.

»Že več let se vračam na Gorenjsko in se sezonsko zaposlim pri blejskem GG,« pravi 47-letni Andrija

Lončar, ki prihaja iz bližine Makarske. »Ponavadi pridem okoli 1. maja in ostanem do novembra, kakor je pač delo. Prej sem delal v Nemčiji, doma pa imel družino, nato pa sem se odločil, da v Nemčijo ne pojdem več. Zaslužim okoli 10.000 dinarjev mesečno, doma imam še dva neposkrbljena otroka. Ne vem, če se prihodnje leto še vrnem, čeprav ne morem reči, da sem z zaslužkom nezadovoljen. Prav tako se tudi ne morem pritoževati nad stanovanjem, hranim pa se v delavski menzi. A večje težave so v tem, ker si vse poletje sam, zase moraš sam skrbeti, prati in tako dalje.

Nedeljko Lončar je star sedemnajst let in prav tako prihaja iz Dalmacije. Če gre iz vasi eden, grejo potem ponavadi za njim še ostali sorodniki in sosedje, da je sezonski čas lažji, da se da kaj po domače pogovoriti in skupaj preživeti prosti čas. Nedeljko je prvič v Sloveniji, skupaj z očetom dela pri gradnji cest, a prihodnje leto bo najbrž ostal doma in se izučil poklica. Mlad je še, zanj so našli dovolj razumevanja in ne opravlja večjih in težjih zemeljskih del.

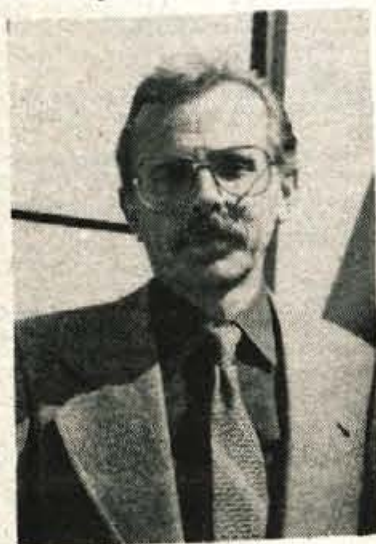
Ivan Čalkuščić je prišel prvič na Bled pred sedmimi leti, se zaposlil kot sezonski delavec: »Najprej sem delal v neki pekarni v Makarski, a tam so bili delovni pogoji zares neznošni. Zdi se mi veliko bolje tukaj in čeprav delo zunaj včasih ni prijetno, je še vedno boljše kot delo v vročini. Zaslužim dobro, okoli 10.000 dinarjev in tako kot vsi delavci varčujem, da si v domačem kraju postavim hišo. Gradnja pa je draga, zato najbrž prihodnje leto ne bom okleval in se bom spet vrnil.

Nekateri varčujejo za hišo, drugi preživljajo številnejšo družino, vsi pa delajo zato, da bi zaslužili. A ko si bodo hišo postavili in ko bodo otroci odrasli in odšli, se najbrž na sezonsko delo v Slovenijo ne bodo več vrnili.

D. Sedej

Dragoceni viri učenosti

Da je od vseh šol najcenejša tista enajsta šola pod mostom, nam je ob današnji draginji učbenikov in šolskih potrebščin vsem jasno. Da bi pa tudi resno šolstvo čim bolj pocenilo, se trudimo šele zadnjih nekaj let. Eden od načinov je tudi opuščanje nakupa dragih učbenikov, ki jih zdaj namesto staršev opravi raje šola. Zanje namenja sredstva občinska izobraževalna skupnost glede na število učencev, šolarji pa potem za minimalno odškodnino dobijo ustrezne knjige za leto dni v uporabo.

Rado Pavlin, ravnatelj osnovne šole dr. France Prešerna v Kranju:

»Našim učencem so na voljo v šoli vsi učbeniki od prvega do osmega razreda. Že pred kakimi osmimi leti smo začeli uvajati nekakšno zamenjavo učbenikov — tiste, ki jih učenci niso več potrebovali, so pustili v šoli. Vendar pa smo na ta način prišli le do približno 600 knjig od 15 tisoč potrebnih. Sedanja akcija izobraževalne skupnosti, ki sofinancira nakup učbenikov, je dobrodošla, saj precej razbremeni šolski proračun, da o domačih niti ne govorimo.

Francka Žumer, knjižničarka v osnovni šoli Davorin Jenko v Cerkljah:

»Tudi naša šola je že tri leta vključena v sistem sofinanciranja učbenikov občinske izobraževalne skupnosti. Sredstva, ki jih dobimo od tam, nam omogočajo nakup vseh knjig za nižje razrede, pa tudi večino tistih učbenikov, ki so dlje časa v uporabi, za višje razrede. Seveda težimo za tem, da bi nakupili vse učbenike, toda za zdaj se pač omejujemo le na tiste, ki so v uporabi več generacij, kajti zaloge odvečnih zastarelih knjig so potem neuporabne. Za

»lehamo knjigo, ki jo dobi v letu, da učenec odškodnino deset dinarjev, kar gre v sklad šole za nakup novih učbenikov.«

Dana Mohar, knjižničarka osnovni šoli Cvetko Golar v Trzinu:

»Za prek 700 učencev naše šole s finančno pomočjo občinske izobraževalne skupnosti nakupimo vse učbenike, ki jih potrebujejo. Z lastnimi sredstvi pa kupujemo tudi delovne zvezke. Leto učenci kupijo s pet odstotnim popustom. Ravno velika finančna razbremenitev to ni, prihrani pa čakanje v knjigarni in morebitno neobveščenost staršev. Zato pa knjige, izposojene v šoli, velikokrat hranek za starše. Če si ogledajo cene učbenikov, ki bi jih morali plačati v knjigarni — na primer za dvanajst knjig sedmega razreda preko 1500 dinarjev — potem je naša izposojevalnica 120 dinarjev za sedmošolca prav gotovo ugodna.

D. J.

Kranj — V teh zadnjih poletnih dneh so naše tržnice bogato zalozene z najrazličnejšimi vrstami sončnega sadja. Prodajalci se seveda trudijo čimprej znebiti bolj ali manj pokvarljivega blaga in iščejo vsakršno pot do kupcev. Eden od njih se je kar dobro domislil; vabljive hrustljive jabolke in slive je razpostavil pred tovarno Planika, jih naložil v papirnate vrečke, tako da se delavcem ni treba gneti pred stojnico, z dela hitijo domov. (H. J.) — Foto: M. Ajdovec

Mladi iz Tržiča gredo jutri po Titovi poti

Tržič — Mladi iz tržiške občine pripravljajo jutri in v nedeljo četrti pohod po Titovi poti, ki vodi od Mahavovega griča v Sebenjah skozi Križe, Pristavo, Tržič, Čadovlje na Sijo in nato na Skrbino, kjer je tovariš Tito 1934. leta na skrivaj prestopil avstrijsko mejo.

Pohod seveda ni le stvar mladih. Dogodek je tako pomemben, da nikakor ne bi smel mimo drugih občanov. Zato je letošnji postal skupna akcija vseh družbenopolitičnih organizacij, saj bo le z množično

udeležbo dal pravo priznanje Titovemu revolucionarnemu delu. Pohodniki se bodo zbrali jutri, v soboto, ob 7.15 pri osnovni šoli Kriškega odreda v Križah, od koder bodo krenili k Mahavovemu griču. Tu bo ob 8. uri krajša slovesnost s kulturnim programom in prevzem pohodnega prapora pred naporno hojo do Kala, kjer bo predvidoma prva pohodna konferenca. Udeleženci se bodo ustavili pri vseh obeležjih narodnoosvobodilnega boja, v Čadovljah, tako je na-

črtovano, pa se bodo pogovarjali borci iz partizanske tiskarne. Še bo nato treba prehoditi še do tabora na Siji, kjer bo končna popoldne vrsta interesnih dejavnosti. Pohodniki se bodo pomerili v treh športnih panogah, seznanili bodo z oborožitvijo jugoslovanske armade in se pogovarjali s predstavniki tržiške družbenopolitične skupnosti. Zvečer bo taborni ogenj, v nedeljo jutri bodo pohodniki podali še do

Cesta v Plavški rov je dolga okoli dva kilometra, zgradili pa so jo z denarjem GG Bled, jeseniške komunalne skupnosti in krajevnih skupnosti Planina pod Golico. — Foto: D. Sedej